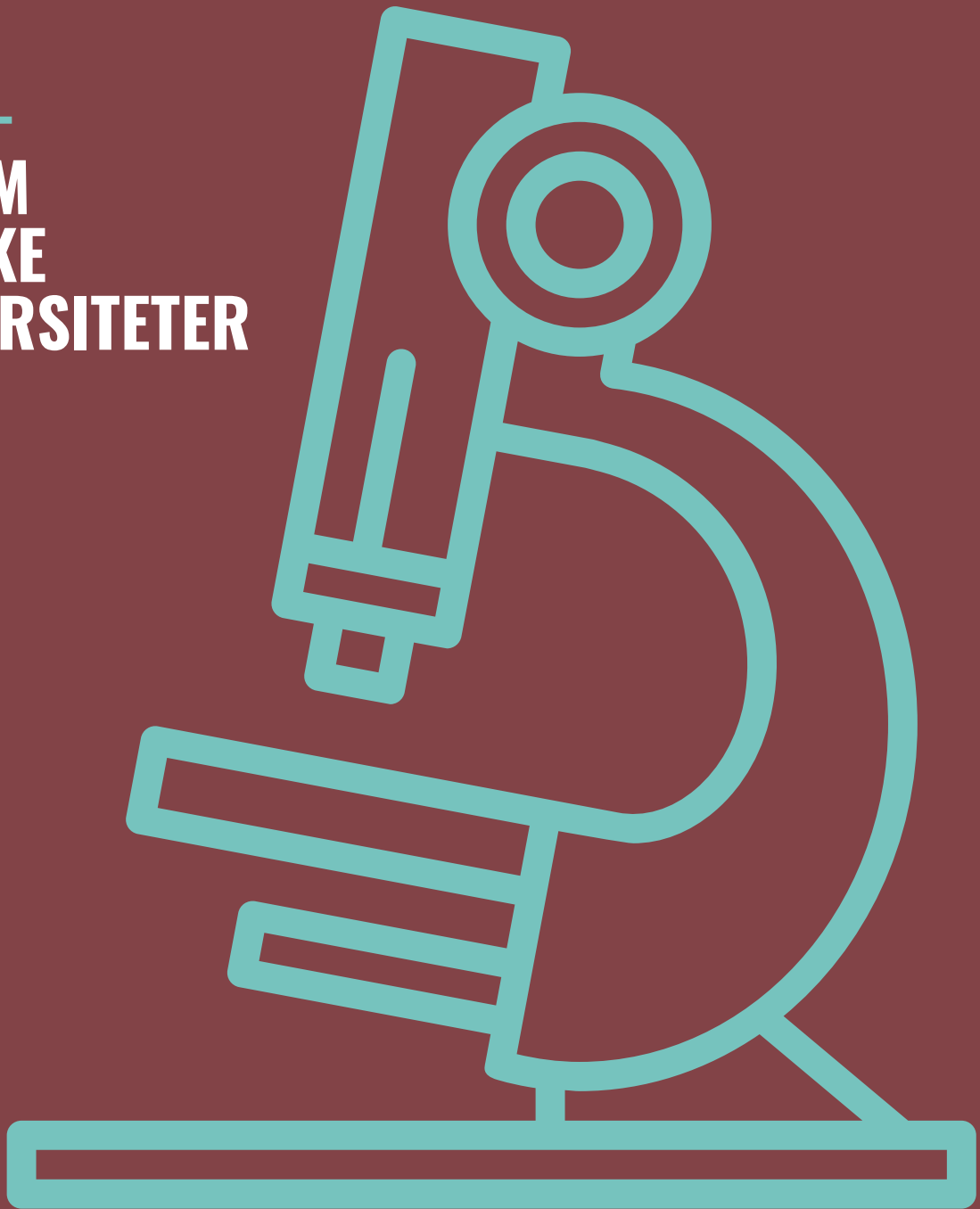
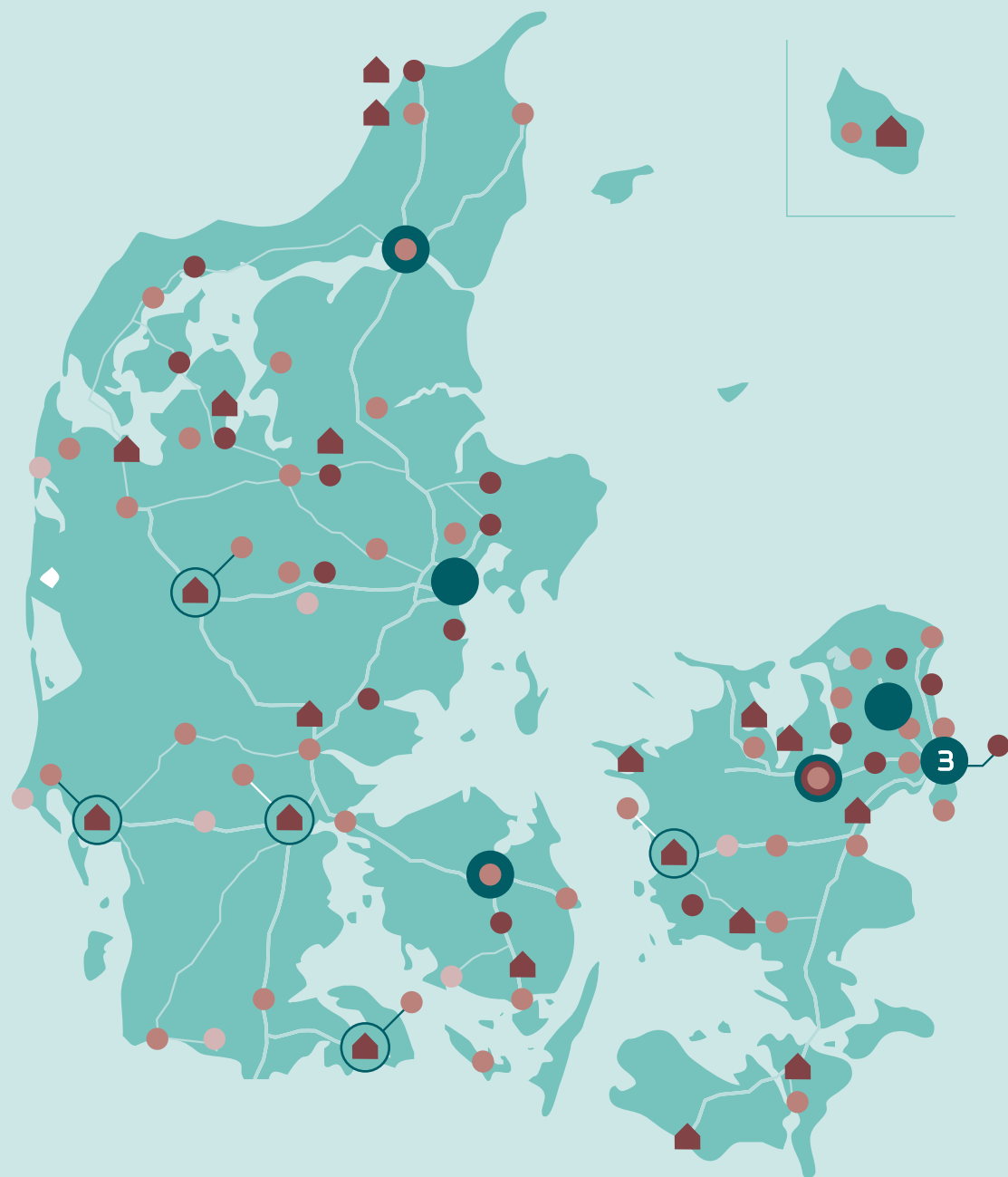

**TAL OM
DANSKE
UNIVERSITETER
2023**

**TAL OM
DANSKE
UNIVERSITETER
2023**

UNIVERSITETERNES AKTIVITETER

- Hovedcampus
- Regionalt campus
- Uddannelses- eller forskningsfaciliteter
- Hospital med medicinstuderende
- Forsøgsstation
- ▲ Nye uddannelsesaktiviteter jf. Universiteternes sektorplan

UNIVERSITETSSEKTOREN I DANMARK

8
UNIVERSITETER

143.600
STUDERENDE

34.900
MEDARBEJDERE (ÅRSVÆRK)

31,2
MIA. KR. OMSÆTNING

INDHOLD

FORORD / 11

1. UDDANNELSE / 12

2. FORSKNING / 40

3. ARBEJDSMARKED / 62

4. STUDENTERMOBILITET OG INTERNATIONALISERING / 84

5. ØKONOMI OG PERSONALE / 100

APPENDIKS / 112

NØGLEBEGREBER / 126

Udgivet af
Danske Universiteter
Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K
www.dkuni.dk

Juni 2024
Isbn: 978-87-90470-66-1
Redaktion: Daniel Wie Krog
Grafisk tilrettelægning: Peter Waldorph
Oplag: 650
Tryk: Step Print Power

Denne publikation kan ved tydelig
kildeangivelse frit kopieres.

FORORD

Jesper Langergaard
Direktør for
Danske Universiteter

De otte danske universiteter skaber banebrydende viden og forskning og udbyder uddannelser, der bygger på en aktiv kontakt til forskningsmiljøer i international klasse.

De danske universiteter har samlet en omsætning på over 31,2 mia. kr. årligt, har 34.900 ansatte og bidrager med deres forskning, uddannelse og samarbejde til vækst og udvikling i Danmark. Derfor oplever vi en stor interesse for tal og fakta om universitetssektoren. For at imødekomme dette indsamler vi hvert år centrale nøgletal om uddannelse, forskning og økonomi.

Formålet med *Tal om danske universiteter* er at skabe åbenhed om de danske universiteters rammevilkår, aktiviteter og resultater.

Tal om danske universiteter 2023 viser blandt andet, at optaget på bacheloruddannelser er faldet. På det humanistiske hovedområde er optaget faldet med 42 procent gennem den seneste 10-årige periode. Samtidig udgør de tekniske, naturvidenskabelige og sundhedsvidenskabelige uddannelser en større andel af bacheloroptaget end tidligere. Når dimittenderne træder ud på arbejdsmarkedet, bliver mere end 6 ud af 10 kandidatdimittender beskæftiget i den private sektor.

Beskæftigelsesgraden for engelsksprogede kandidatdimittender i andet år efter dimission steg med 7,4 procentpoint for årgang 2020, således bliver flere internationale studerende end nogensinde i Danmark og arbejder efter deres afsluttende eksamen.

Forskningsområdet bærer præg af markante stigninger i private midler til forskning på universiteterne, som typisk kommer fra fonde. I EU-regi hjemtager Danmark flest midler pr. indbygger fra European Research Council (ERC), hvor ansøgerne alene vurderes ud fra forskningens kvalitet.

Denne publikation er tiltænkt alle, der interesserer sig for den danske universitetssektor, og kan bruges som opslagsværk, hvor de enkelte kapitler og nøgletal kan læses uafhængigt af hinanden. Eventuelle spørgsmål eller kommentarer kan rettes til Danske Universiteters sekretariat.

Rigtig god læselyst

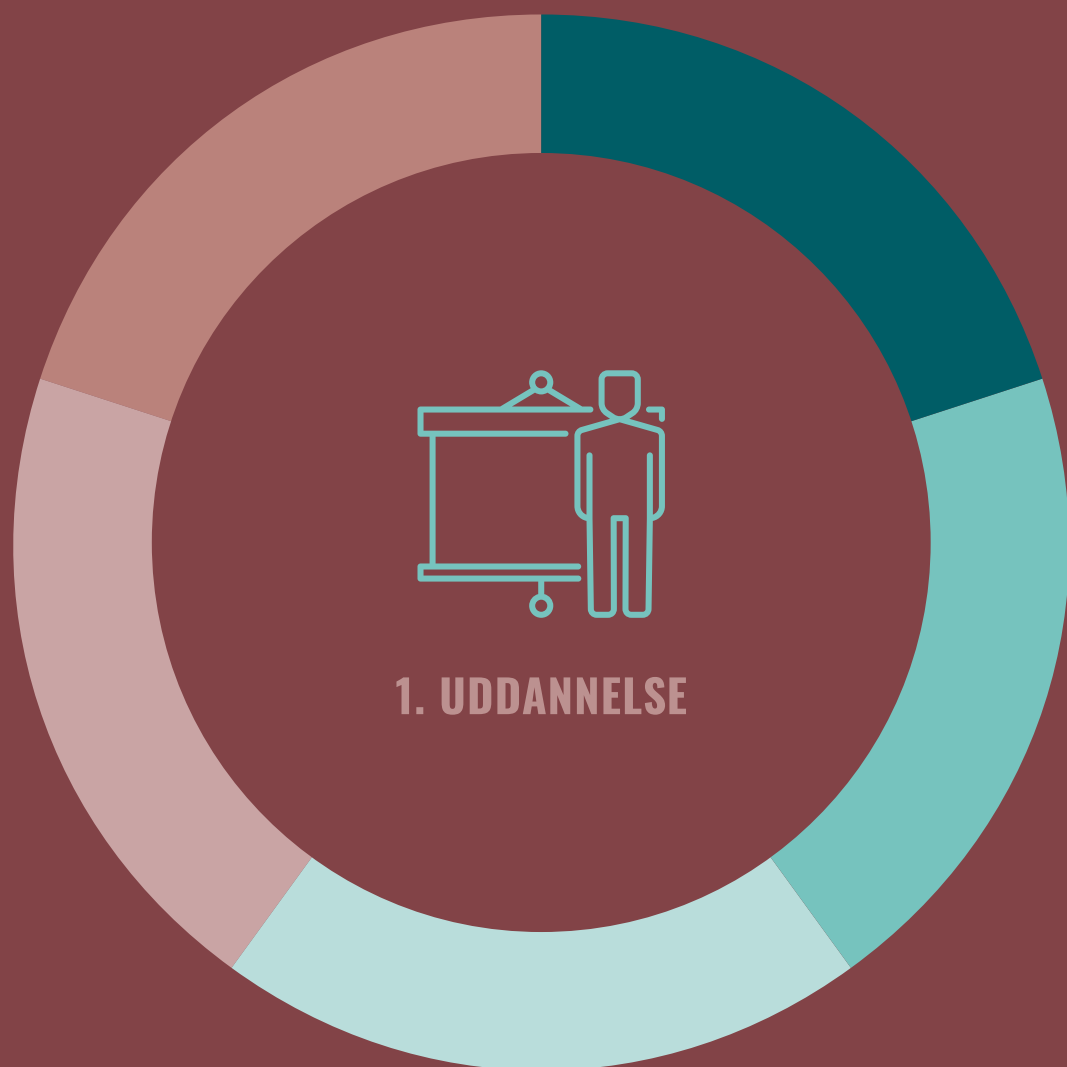
Universiteterne udbyder forskningsbaserede uddannelser på bachelor- og kandidatniveau og forsyner dermed samfundet med akademiske dimittender, der har gennemført en uddannelse i tæt kontakt med den mest aktuelle forskning på deres uddannelsesområde. I dette kapitel kan man finde oplysninger om universiteternes uddannelser og studerende. Herunder optag, produktion, kønsfordeling samt finansiering af uddannelserne sammenlignet med andre lande. Kapitlet indeholder i år temaer om fremtidens humaniora og erhvervs kandidatuddannelser.

Hovedpointer

- Optaget på universiteternes bacheloruddannelser er faldet, særligt inden for det humanistiske hovedområde. På ti år er optaget på humaniora faldet med 42 procent.
- De tekniske, naturvidenskabelige og sundhedsvidenskabelige uddannelser udgør en voksende andel af bacheloroptaget.
- Omtrent 23 procent af universiteternes kandidatdimittender har ikke gennemført danske ungdomsuddannelser eller grundskole i Danmark.
- Andelen af bachelordimittender, der starter direkte på en kandidatuddannelse, er faldet.
- Danmarks andel af befolkningen med en kandidatuddannelse ligger på niveau med gennemsnittet i OECD.
- I Danmark er omkostningerne til uddannelse på videregående uddannelsesinstitutioner lavere end gennemsnittet i OECD.
- Siden 2010 er der lukket 114 humanistiske universitetsuddannelser.
- I den femårige periode 2019-2023 blev der i alt optaget 2.338 på erhvervs kandidatuddannelser, 1.605 var på revisoruddannelsen. 19 procent havde baggrund som akademisk bachelor som seneste heltidsuddannelse.

Temaer i kapitlet

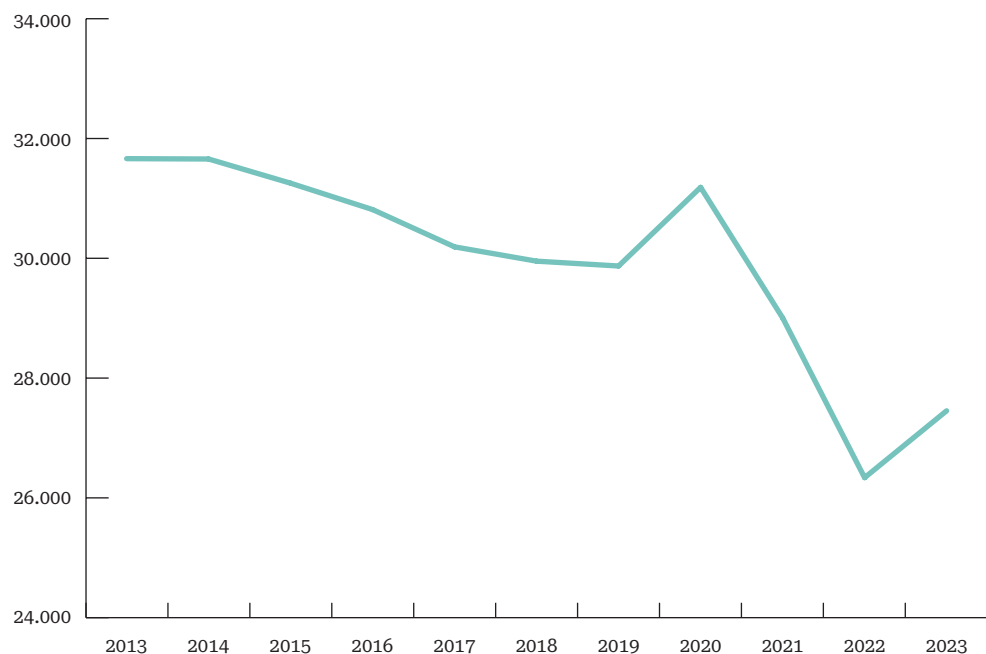
- Bacheloroptyag
- Bachelorproduktion
- Kandidatoptag
- Kandidatproduktion
- De studerende
- Internationale sammenligninger
- Fremtidens humaniora
- Erhvervs kandidatuddannelser

BACHELOROPTAG

Optaget til universiteternes bacheloruddannelser har været faldende siden 2013, hvor 31.663 personer blev optaget på en af universiteternes bacheloruddannelser. I 2023 er optaget faldet til 27.451 personer, svarende til et fald på 13 procent. Stigningen i 2020 skyldes, at regeringen under coronaepidemien ønskede, at universiteterne øgede antallet af uddannelsespladser. Udviklingen i bacheloroptaget er dog vidt forskellig på tværs af forskellige fagområder (se figur 1.2).

Figur 1.1 Bacheloroptag på universiteternes bacheloruddannelser i alt

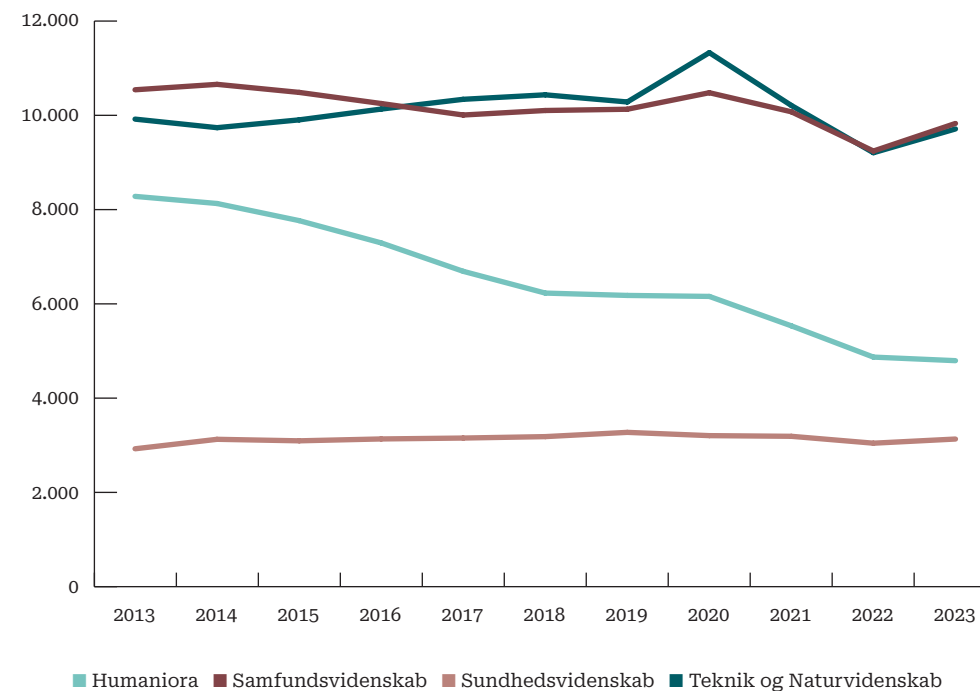
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau

Anmærkning: Professionsbacheloruddannelser, der udbydes af universiteterne, indgår i opgørelsen. Universiteterne udbyder f.eks. professionsuddannelser som diplomingeniør, tandplejer mv.

BACHELOROPTAG

Optaget på universiteternes humanistiske uddannelser er faldet siden 2013. I 2023 blev 4.786 studerende optaget på en bacheloruddannelse i humaniora, mod 8.289 studerende i 2013. Det svarer til et fald på 42 procent. På de andre hovedområder har optaget været mere stabilt gennem de seneste ti år, dog havde tekniske og naturvidenskabelige uddannelser en midlertidig stigning i 2020, da regeringen ønskede flere studiepladser i forbindelse med coronaepidemien. Størstedelen af ekstraoptaget skete på de tekniske og naturvidenskabelige uddannelser.

Figur 1.2 Optag på Universiteternes bacheloruddannelser fordelt på hovedområde

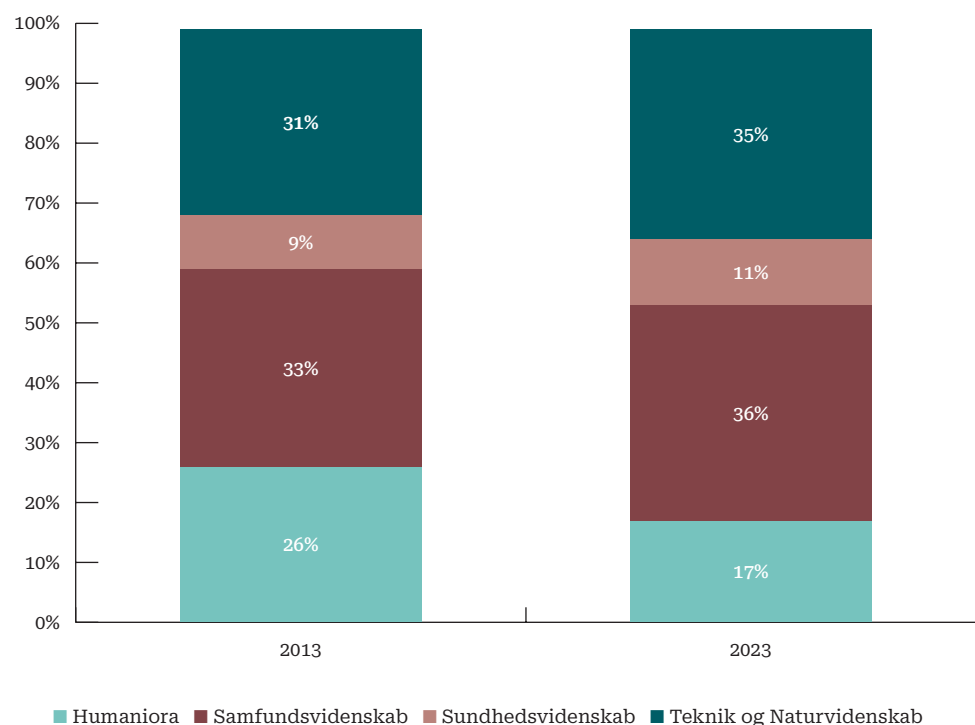
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau

Anmærkning: Professionsbacheloruddannelser, der udbydes af universiteterne, indgår i opgørelsen. Universiteterne udbyder f.eks. professionsuddannelser som diplomingeniør, tandplejer mv. Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

BACHELOROPTAG

Faldet i antallet af optagne på humanistiske bacheloruddannelser (se figur 1.2) har betydet, at humaniora udgør en mindre andel af det samlede bacheloroptag. I 2013 blev ca. hver fjerde studerende optaget på en humanistisk uddannelse, mens det i 2023 var omtrent hver sjette. Som følge af, at humanioras andel er faldet, er de tre resterende hovedområders andel af bacheloroptaget steget.

Figur 1.3 Udvikling i hovedområdernes andele af bacheloroptaget

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau

Anmærkning: Professionsbacheloruddannelser, der udbydes af universiteterne, indgår i opgørelsen. Universiteterne udbyder f.eks. professionsuddannelser som diplomingeniør, tandplejer mv. Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

KANDIDATPRODUKTION

Universiteternes kandidatproduktion er steget fra 16.040 i 2013 til 22.671 kandidater i 2023, svarende til en stigning på 41 procent. I 2016 toppede kandidatproduktionen med 25.943 nyuddannede dimittender. 2016 var dog et særligt år, da mange forsinkede studerende skulle færdiggøre deres uddannelse på grund af implementeringen af fremdriftsreformen. Gennem de seneste år har omtrent 5.000 af kandidatdimittenderne fra universiteterne været udlændinge, der ikke har gået i grundskole eller på en ungdomsuddannelse i Danmark.

Figur 1.4 Kandidatproduktion i alt og fraregnet udenlandske studerende

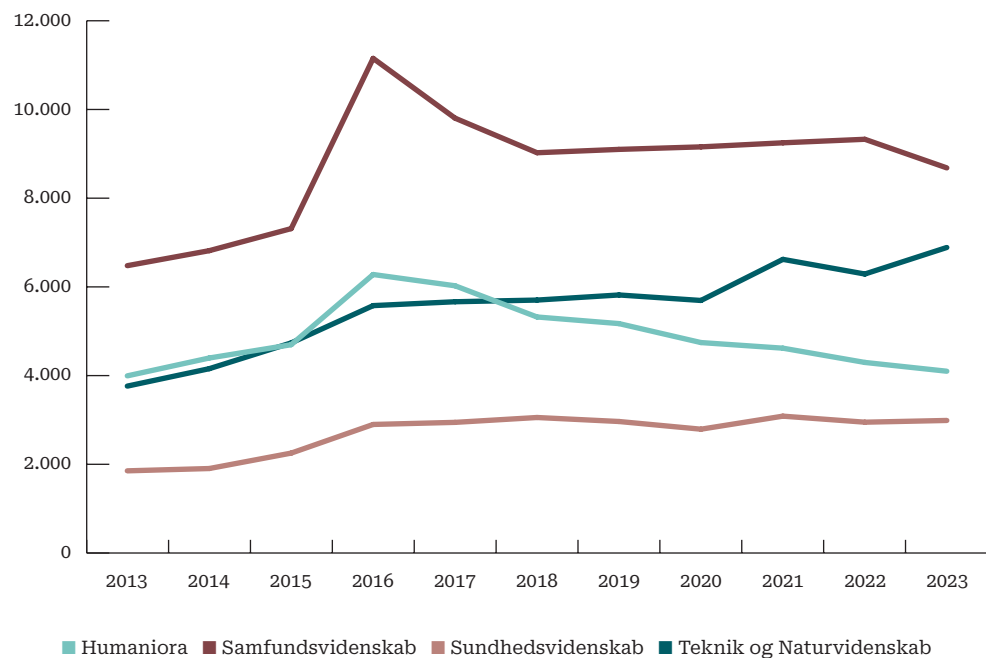
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau, og Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Udenlandske dimittender er studerende, der ikke har gået i grundskole eller på ungdomsuddannelse i Danmark. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

KANDIDATPRODUKTION

Det samlede antal færdiguddannede kandidater fra universiteterne har været stabilt siden 2018 (se figur 1.4). Dog har der været forskydninger i, hvilket hovedområde kandidaterne er uddannet indenfor. Siden 2018 er antallet af kandidatdimittender fra humaniora faldet med 23 procent og er i 2023 på samme niveau som i 2013. Inden for de tekniske og naturvidenskabelige fag har der derimod været en stigning fra 5.706 kandidatdimittender i 2018 til 6.901 dimittender i 2023, svarende til en stigning på 21 procent. Årsagen til den markante ”pukkel” i 2016 og til dels i 2017 formodes at hænge sammen med implementeringen af fremdriftsreformen, hvor mange forsinkede studerende skulle afslutte deres studier.

Figur 1.5 Kandidatproduktion fordelt på hovedområde

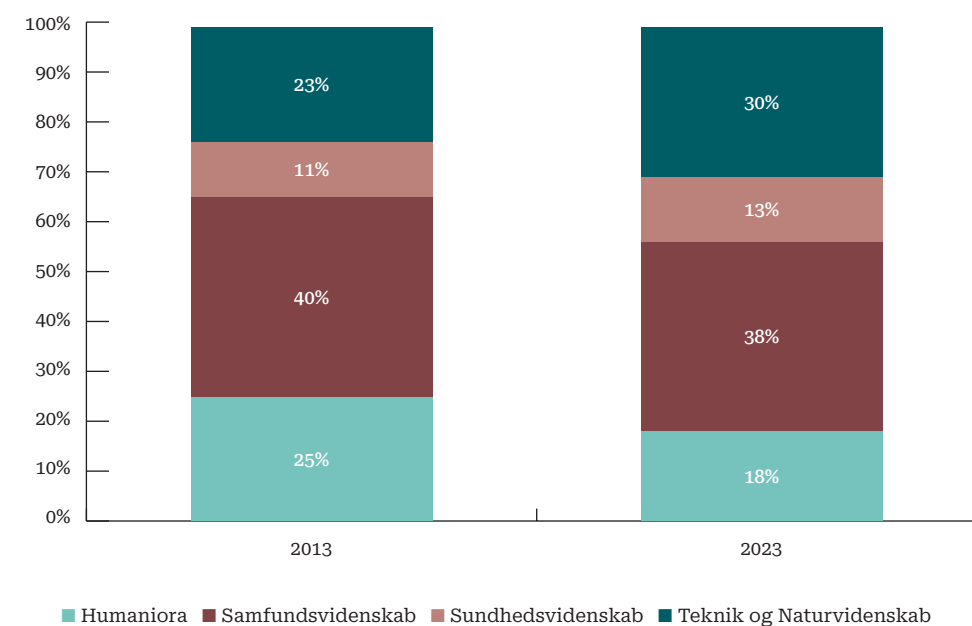
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau

Anmærkning: Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

KANDIDATPRODUKTION

Humanioras andel af den samlede kandidatproduktion er faldet fra at udgøre ca. hver fjerde kandidat til hver sjette, selvom der i 2013 blev ca. uddannet samme antal humanistiske kandidater som i 2023 (se figur 1.5). Samfundsvidenskabs andel er faldet med 2 procentpoint, på trods af en vækst på 34 procent i antal siden 2013. Det tekniske og naturvidenskabelige områdes andel er vokset fra at udgøre 23 procent til 30 procent af kandidatproduktionen. I antal svarer væksten til en stigning i antallet af nyuddannede tekniske og naturvidenskabelige kandidater på 84 procent. Sundhedsvidenskab er ligeledes steget med 2 procent i andelen af den samlede kandidatproduktion. I antal er sundhedsvidenskab steget fra 1.842 kandidater i 2013 til 3.001 kandidater i 2023, svarende til en stigning på 63 procent.

Figur 1.6 Udvikling i hovedområdernes andel af kandidatproduktionen

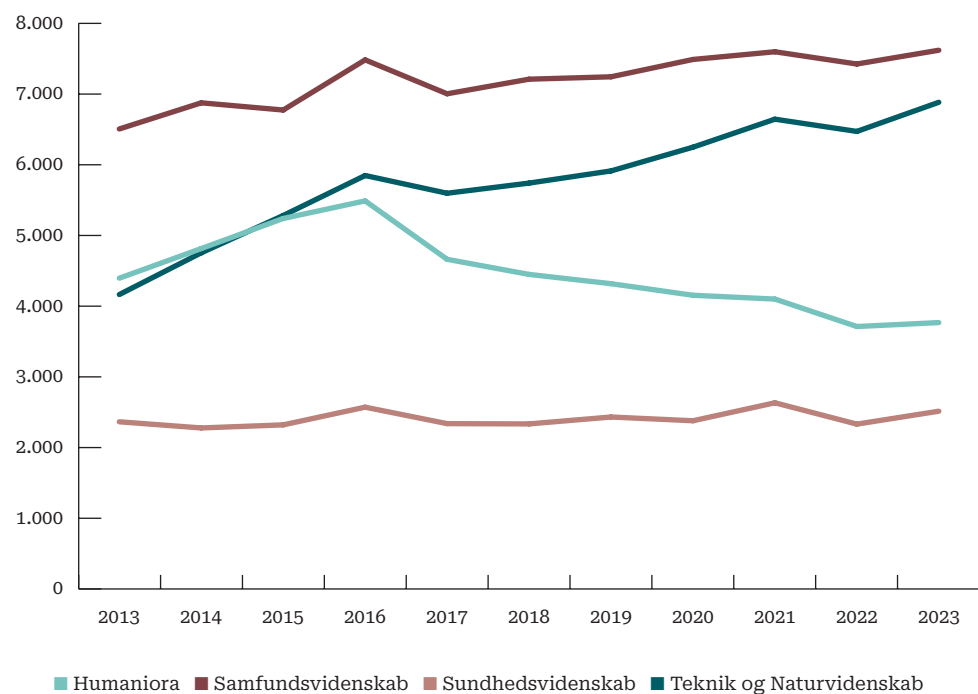
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau

Anmærkning: Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

BACHELORPRODUKTION

I 2023 gennemførte 20.793 studerende en af universiteternes bacheloruddannelser. Det er 19 procent flere end i 2013, hvor 17.413 studerende gennemførte uddannelsen. Bachelorproduktionen fra humanistiske uddannelser er faldet med 32 procent, siden den toppede i 2016. Samtidig er bachelorproduktionen fra tekniske og naturvidenskabelige uddannelser steget.

Figur 1.7 Bachelorproduktion fordelt på hovedområde

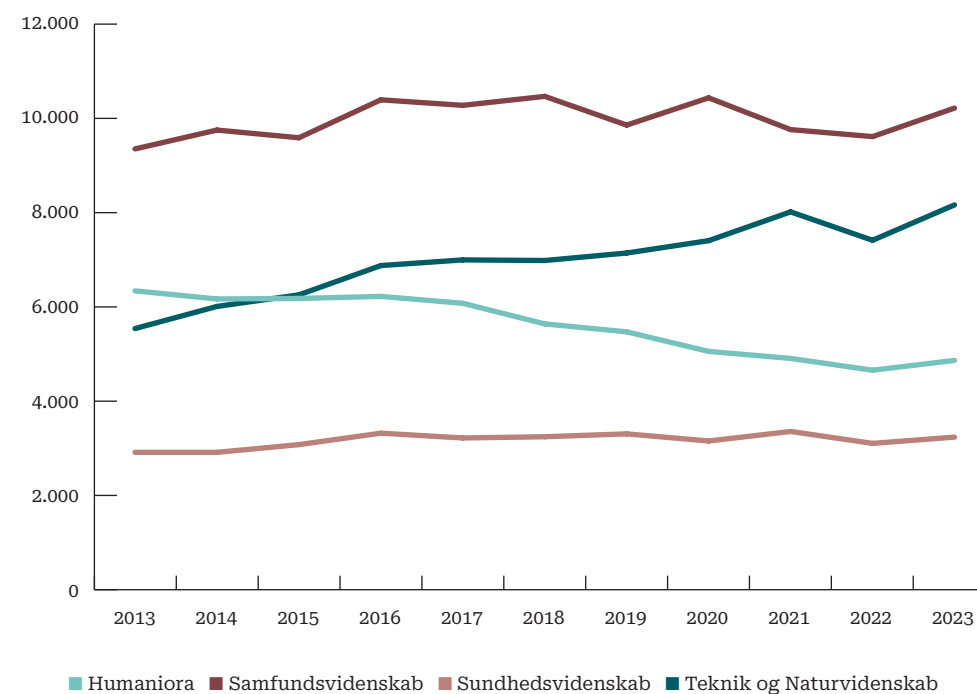
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau

Anmærkning: Professionsbacheloruddannelser, der udbydes af universiteterne, indgår i opgørelsen. Universiteterne udbyder f.eks. professionsuddannelser som diplomingeniør, tandplejer mv. Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

KANDIDATOPTAG

Universiteterne optog i 2023 26.496 studerende på kandidatuddannelserne mod 24.128 studerende i 2013, svarende til en stigning på 10 procent. Optaget på sundhedsvidenskab og samfundsvidenskab har set mindre stigninger, mens kandidatoptaget på humaniora er faldet med 23 procent, og kandidatoptaget på de tekniske og naturvidenskabelige uddannelser er steget med 48 procent. Årsagen til, at universiteterne optager flere på kandidatuddannelserne, end der uddannes universitetsbachelor, er, at mange kandidatoptagne bliver optaget på baggrund af en bacheloruddannelse fra udlandet eller en professionsbacheloruddannelse (se figur 1.9 og 1.10).

Figur 1.8 Optag på universiteternes kandidatuddannelser, fordelt på hovedområde

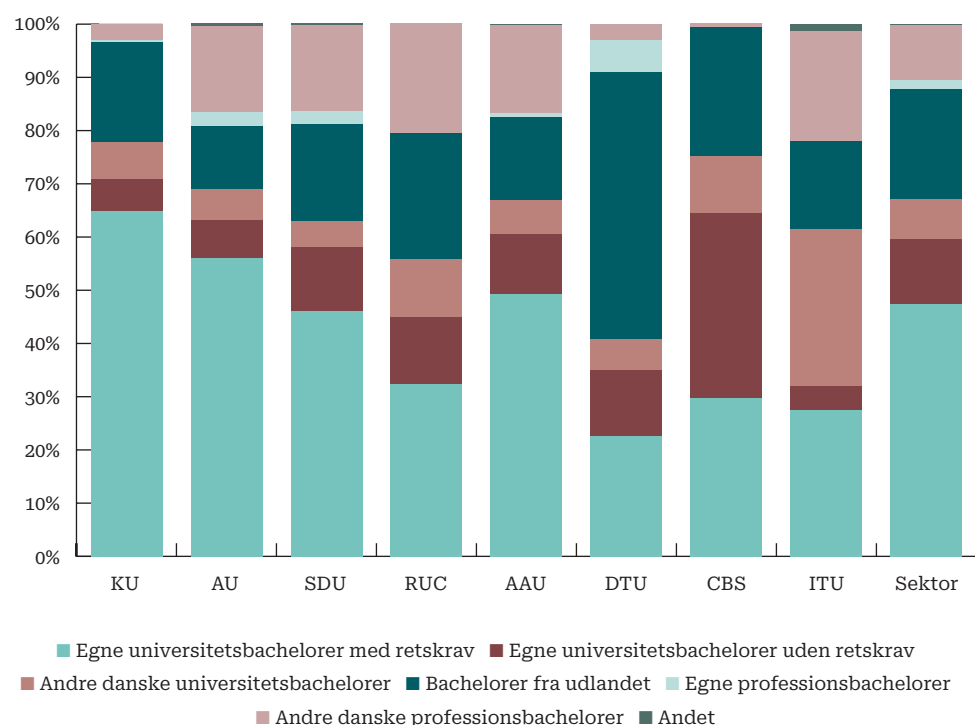
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau

Anmærkning: Erhvervs-kandidater er ikke medregnet. Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

KANDIDATOPTAG

Der er forskel på, hvilken uddannelsesbaggrund de kandidatoptagne har på de enkelte universiteter. Københavns Universitet og Aarhus Universitet har de største andele af egne universitetsbachelorere med retskrav, mens Danmarks Tekniske Universitet optager flere, der ikke har retskrav. Danmarks Tekniske Universitet skiller sig ud ved at optage den største andel med en bacheloruddannelse fra udlandet. IT-Universitetet optager den største andel af universitetsbachelorere fra andre danske universiteter. 10 procent af alle kandidatstuderende har en professionsbacheloruddannelse fra en anden uddannelsesinstitution som adgangsgrundlag for kandidatuddannelsen på universitetet.

Figur 1.9 Rekruttering til universiteternes kandidatuddannelser, fordelt på universiteter, 2023

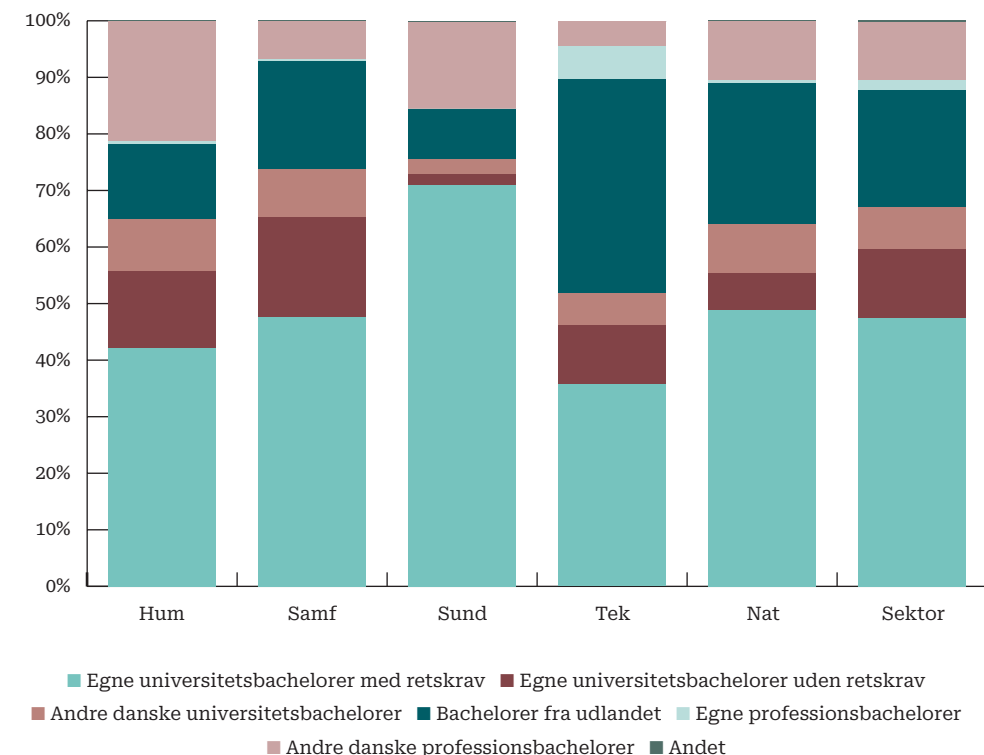
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet

Anmærkning: Bagvedliggende tal findes i appendiks.

KANDIDATOPTAG

De optagne på kandidatuddannelser har forskellige baggrunde. På tværs af fagområder er der forskel på, hvilken uddannelse som er adgangsgrundlaget til kandidatuddannelsen. På det tekniske og naturvidenskabelige område optages flest med en udenlandsk universitetsbacheloruddannelse med hhv. 38 og 25 procent af de optagne. På sundhedsvidenskab optages flest egne universitetsbachelorere med retskrav og på humaniora optages 21 procent af de kandidatstuderende på baggrund af en professionsbachelor fra en anden institution. Det kan f.eks. være lærere eller pædagoger, der bliver optaget på pædagogiske kandidatuddannelser.

Figur 1.10 Rekruttering til universiteternes kandidatuddannelser, fordelt på hovedområde, 2023

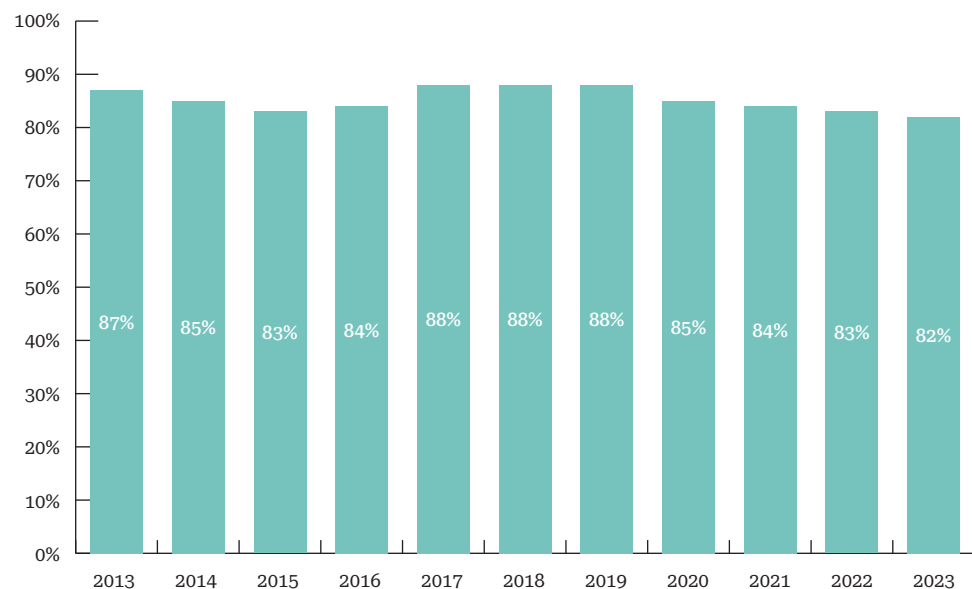
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet

Anmærkning: Bagvedliggende tal findes i appendiks.

KANDIDATOPTAG

Blandt de studerende, der gennemførte en bacheloruddannelse i 2023, startede 82 procent direkte på en kandidatuddannelse umiddelbart efter bacheloruddannelsen. Andelen, der læser videre på kandidatuddannelserne med det samme, er faldet siden 2019, hvor 88 procent gik direkte videre. Faldet formodes at hænge sammen med, at retskravet på optagelse på en kandidatuddannelse i 2019 blev forlænget fra 1 år til de nuværende 3 år.

Figur 1.11 Overgangsprocenter for studerende, der fortsætter direkte på en kandidatuddannelse efter fuldført bacheloruddannelse

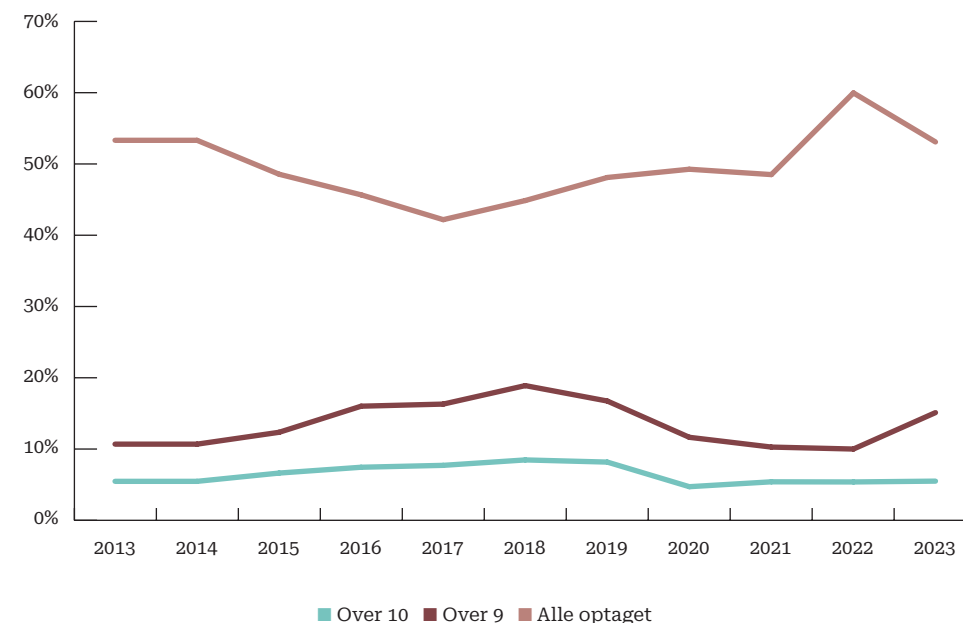
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Direkte overgang fra bachelor til kandidat er defineret som, at der går mellem 0 og 1 år fra fuldført bacheloruddannelse til påbegyndt kandidatuddannelse. Kun universiteternes akademiske bacheloruddannelser er medregnet i opgørelsen.

OPTAG TIL UNIVERSITETERNES UDDANNELSER

Adgangskvotienterne til universiteternes uddannelser steg i 2023 ift. 2022. Stigningen ses primært i, at andelen af uddannelser med adgangskvotienter over 9 steg fra 10 til 15 procent, ligesom andelen af uddannelser, hvor alle kvalificerede ansøgere blev optaget, faldt fra 60 procent til 53 procent. Adgangskvotienterne har ellers været faldende i de senere år pga. afskaffelsen af hurtigstartsbonus fra 2020-optaget. Med hurtigstartsbonusen kunne ansøgere gange deres karaktergennemsnit med 1,08, hvis de søgte optagelse, kort efter, de havde gennemført den adgangsgivende uddannelse.

Figur 1.12 Andel universitetsstudier med adgangskvotienter over karakteren 9 og 10 samt andel uddannelser med alle optaget

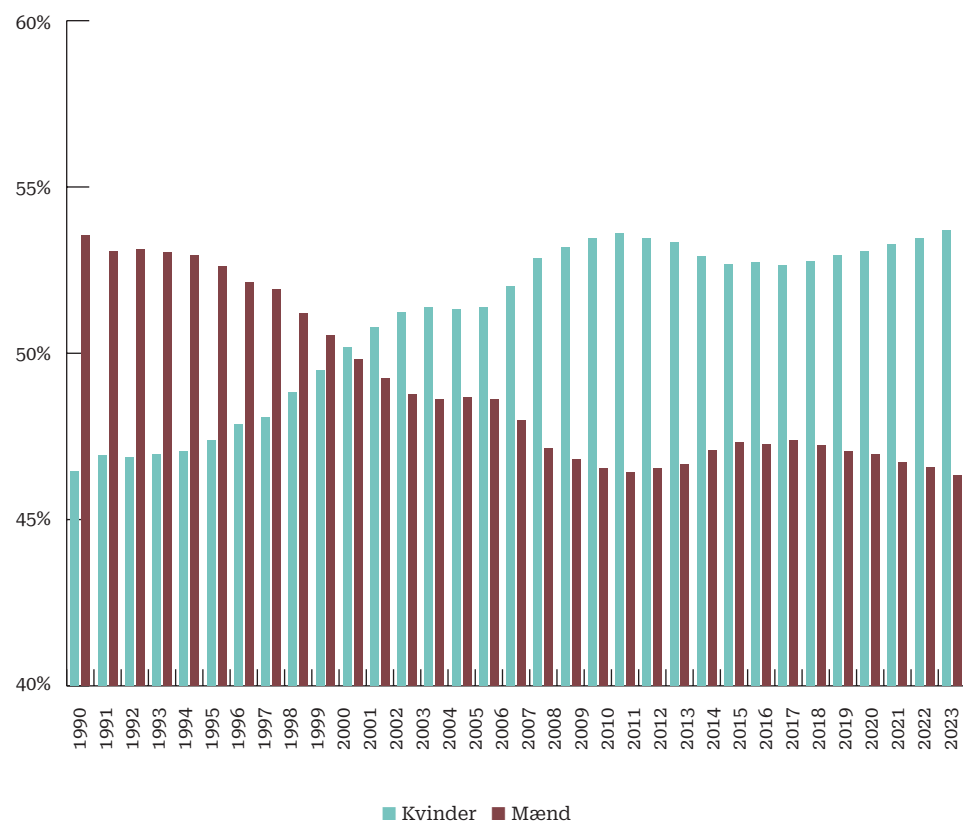
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet: Den Koordinerede Tilmelding

Anmærkning: I 2022 blev kvote 1 anvendt til optag på 403 uddannelsesudbud på universiteterne.

DE STUDERENDE

Siden år 2000 har flertallet af de studerende på universiteterne været kvinder. I 2023 var 54 procent af de studerende kvinder, mens 46 procent var mænd. Der findes dog markante forskelle i kønsfordelingen inden for forskellige fagområder (se figur 1.14).

Figur 1.13 Udviklingen i kønsfordelingen blandt universitetsstuderende

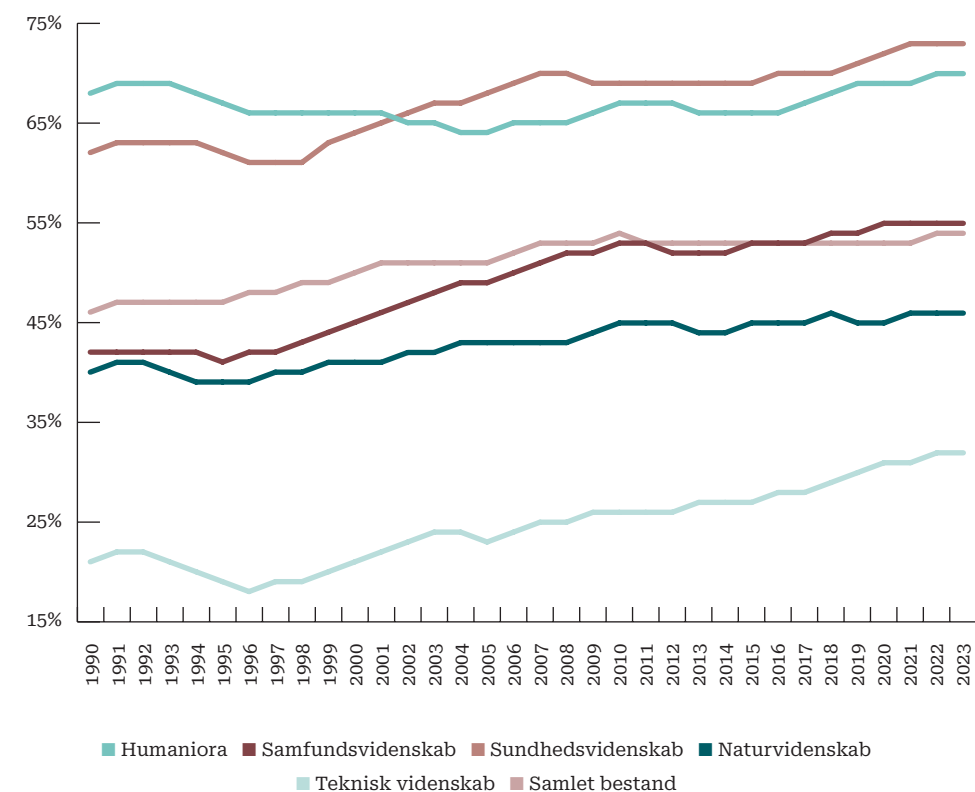
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Andelen er beregnet på baggrund af bestanden af henholdsvis kvindelige og mandlige studerende hvert år.

DE STUDERENDE

Andelen af kvinder har været stigende på alle universiteternes fagområder. Den mest markante stigning er sket for de tekniske uddannelser, hvor 32 procent er kvinder, mod 18 procent i 1996. Humaniora og sundhedsvidenskab har den største andel af kvinder, hvor hhv. 70 og 73 procent af de studerende udgøres af kvinder.

Figur 1.14 Udviklingen i andelen af kvinder blandt universitetsstuderende, fordelt på hovedområde

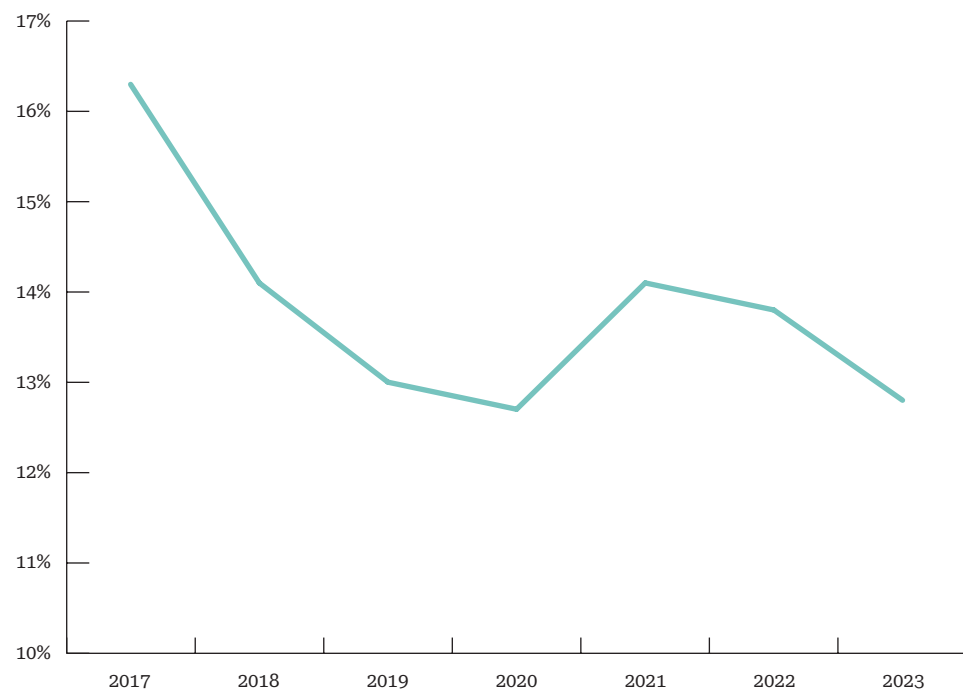
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Andelen er beregnet på baggrund af bestanden af henholdsvis kvindelige og mandlige studerende hvert år. Hovedområdeinddelingen er baseret på Danmarks Statistiks hovedområdedefinitioner.

DE STUDERENDE

I 2023 var universiteternes frafald fra bacheloruddannelserne i løbet af første år på 12,8 procent. Det er et fald ift. de to seneste år, hvor frafaldet var på hhv. 13,8 og 14,1 procent.

Figur 1.15 Udviklingen i førsteårsfrafaldet for universiteternes bacheloruddannelser

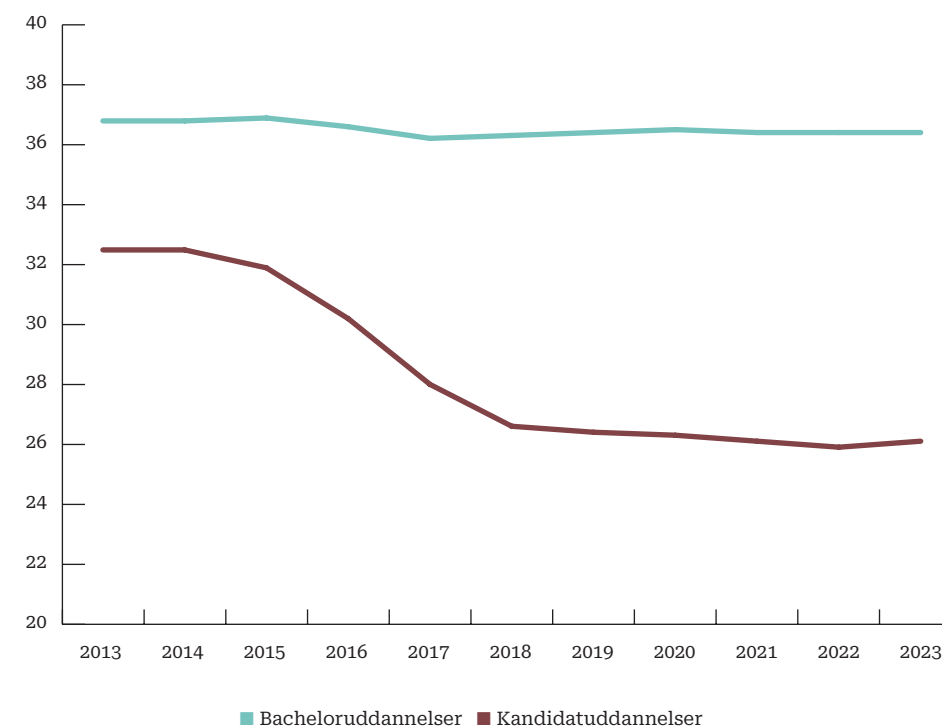
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet

Anmærkning: Universiteternes frafald opgøres som den procentdel af KOT-optaget, der 1 år efter optagelse ikke er indskrevet på institutionen. Opgørelsen inkluderer universiteternes professionsbacheloruddannelser. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

DE STUDERENDE

De studerende gennemfører deres kandidatstudier hurtigere end tidligere. Den gennemsnitlige studietid for kandidatuddannelser er faldet fra 32,5 måneder i 2013 til 26,1 måneder i 2023. Faldet er primært sket i årene efter fremdriftsreformen blev implementeret.

Figur 1.16 Gennemsnitlig studietid for universiteternes bachelor- og kandidatuddannelser opgjort i måneder

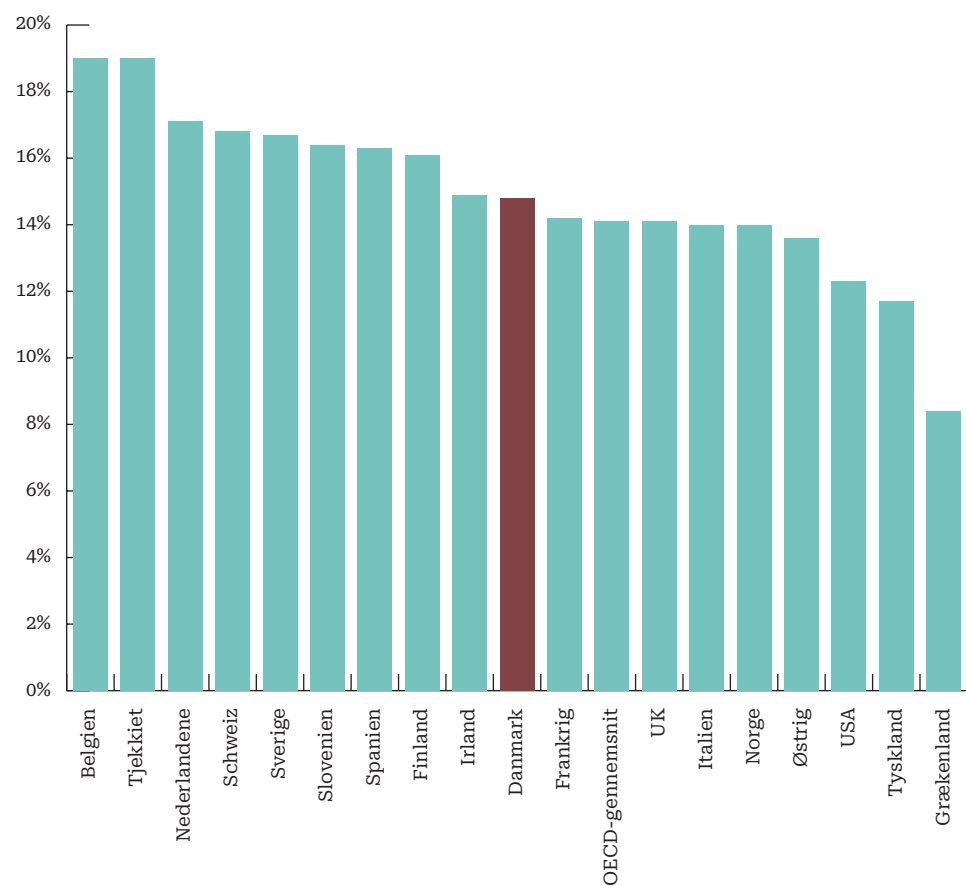
Kilde: Danmarks Statistik via Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Den normerede studietid for bacheloruddannelser er som regel 34 måneder og for kandidatuddannelser 22 måneder. Enkelte uddannelser har længere studietid.

INTERNATIONALE SAMMENLIGNINGER

Danmark ligger lidt over gennemsnittet i andelen af personer med uddannelse på kandidatniveau. I Danmark har 14,8 procent en uddannelse på kandidatniveau, mens gennemsnittet for OECD-landene er 14,1 procent. Belgien ligger i toppen med 19 procent.

Figur 1.17 Andele med kandidatuddannelse i udvalgte lande, 2022, 25-64-årige

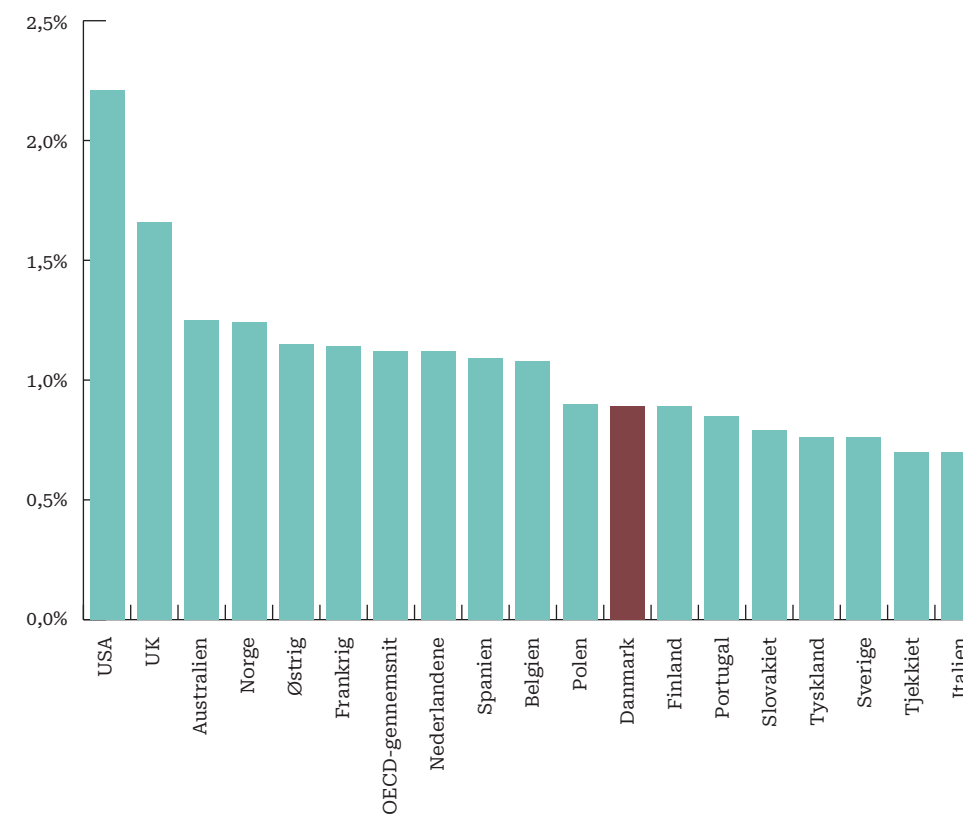
Kilde: OECD, Education at a Glance 2023

Anmærkning: Kandidatuddannelser er uddannelser på ISCED-niveau 7. I Danmark svarer det til lange videregående uddannelser.

INTERNATIONALE SAMMENLIGNINGER

I Danmark er udgifterne til videregående uddannelsesinstitutioner lavere end OECD-gennemsnittet opgjort i andel af BNP, når udgifter til forskningsaktiviteter er fraregnet. I Danmark svarer udgifterne til 0,89 procent af BNP, mens gennemsnittet i OECD er på 1,12 procent af BNP. USA og UK har de højeste udgifter til videregående uddannelsesinstitutioner med hhv. 2,21 og 1,66 procent af BNP.

Figur 1.18 Udgifter til videregående uddannelsesinstitutioner som andel af BNP, 2020

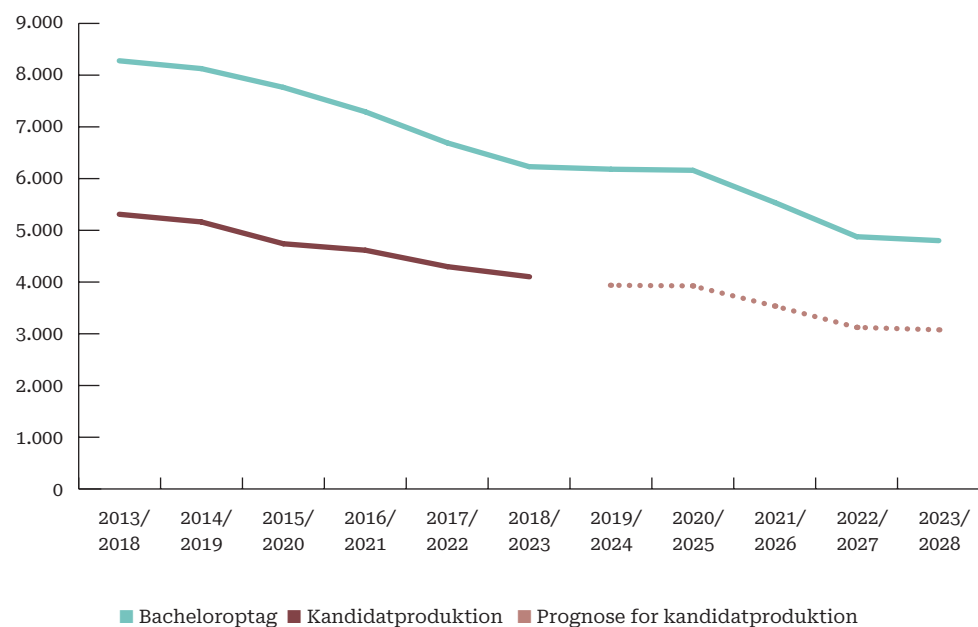
Kilde: OECD, Education at a Glance 2023

Anmærkning: Udgifter til SU og forskningsmidler er ikke medregnet i udgifterne til videregående uddannelse.

FREMTIDENS HUMANIORA

Siden 2013 er bacheloroptaget på humaniora faldet fra 8.289 studerende til 4.786 i 2023, svarende til et fald på 42 procent. Da det tager fem år at gennemføre bachelor- og kandidatuddannelse, går der mindst fem år før, at et reduceret bacheloroptyag slår igennem i kandidatproduktionen. På grund af det faldende optag forventes det, at kandidatproduktionen vil falde til ca. 3.000 kandidater i 2028, mod de nuværende 4.088 kandidater i 2023.

Figur 1.19 Optagne på bacheloruddannelser på humaniora, kandidatproduktion fem år efter optagelsesåret og prognose for den fremtidige kandidatproduktion på humaniora ud fra det kendte optag.

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet og egne beregninger

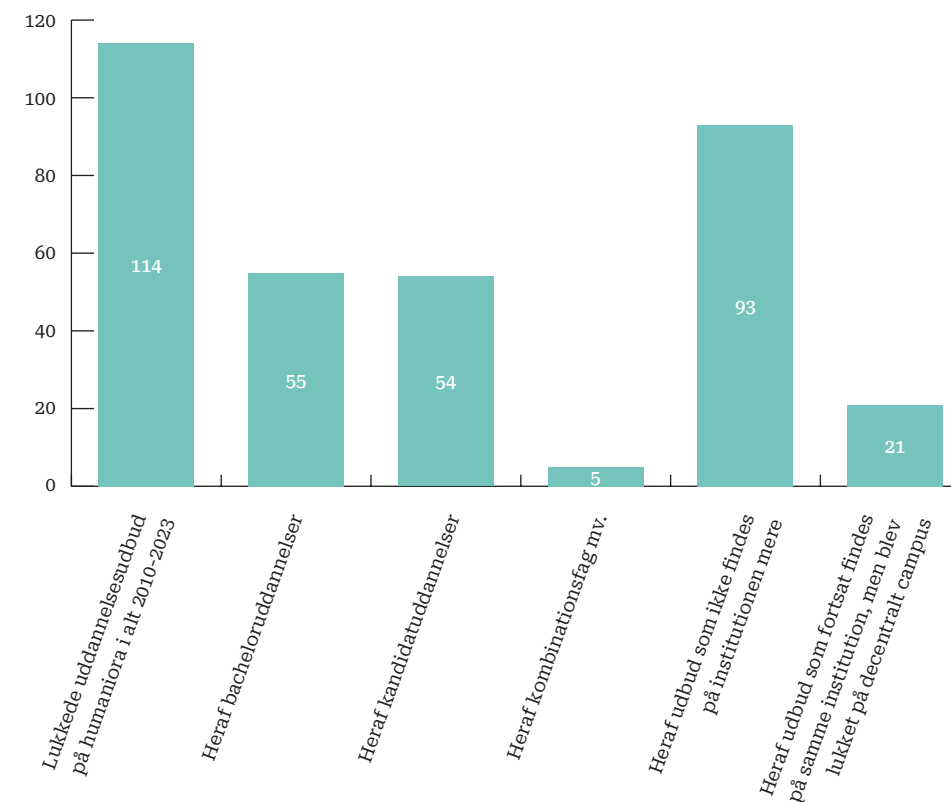
Anmærkning: De lave årstal angiver året for bacheloroptyaget, mens de høje årstal angiver årstallet for kandidatproduktionen fem år efter optagelsesåret. F.eks. bacheloroptyaget i 2023 giver en forventet kandidatproduktion i 2028. Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling.

Prognosen for kandidatproduktionen er estimeret ud fra det gennemsnitlige forhold mellem optaget på humanistiske bacheloroptag og produktionen af kandidater fem år efter optagelsesåret i perioden 2018-2023.

FREMTIDENS HUMANIORA

Siden 2010 er i alt 114 universitetsuddannelser på det humanistiske hovedområde lukket. Heraf var 55 bacheloruddannelser, 54 kandidatuddannelser og 5 kombinationsfag. 93 af de 114 lukkede udbud findes ikke længere på den institution, hvor de blev udbudt, mens 21 af de 114 uddannelser blev lukket på et decentralt campus, men findes stadig på institutionen.

Figur 1.20 Antal lukkede uddannelsesudbud på det humanistiske hovedområde i perioden 2010-2023

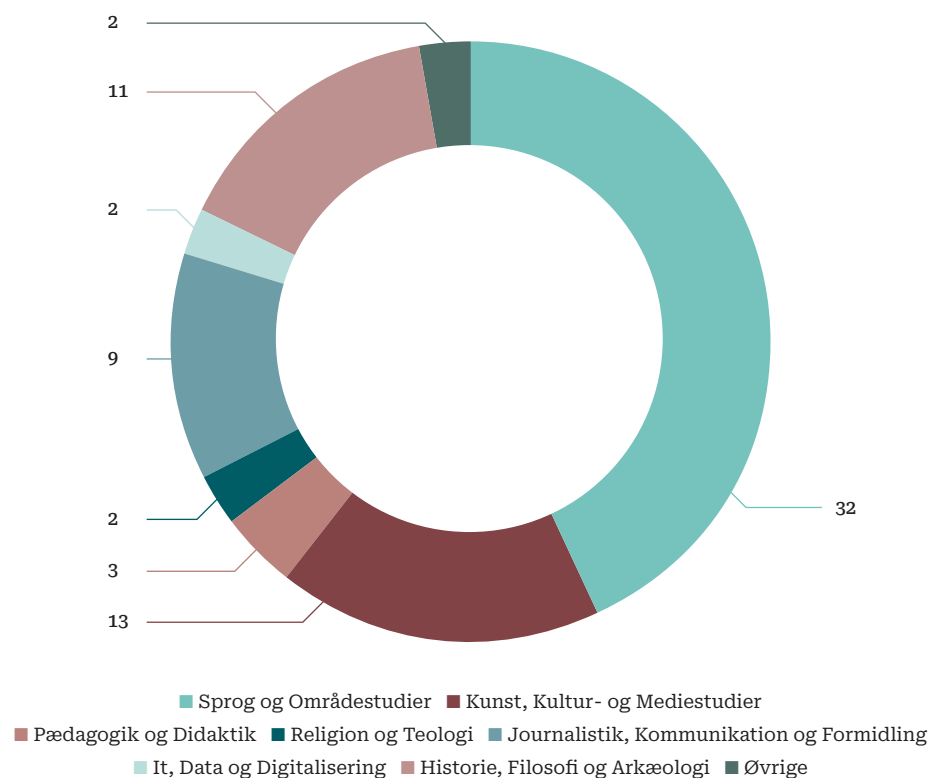
Kilde: Danske Universiteter, Humaniora til tiden: Anbefalinger og Rapport fra Taskforce for fremtidens humaniora, maj 2023

Anmærkning: Data vedr. lukkede uddannelsesudbud er indsamlet fra universiteterne. Uddannelserne tælles med som lukkede det år, beslutningen blev truffet.

FREMTIDENS HUMANIORA

I alt findes der 74 bacheloruddannelser inden for det humanistiske hovedområde fordelt på syv faglige kategorier. Størstedelen af de humanistiske bacheloruddannelser er sprog og områdestudier, og samlet set udgør sprog og områdestudier knap halvdelen af de humanistiske uddannelser.

Figur 1.21 Antal bacheloruddannelser på det humanistiske hovedområde, fordelt på faglig kategori

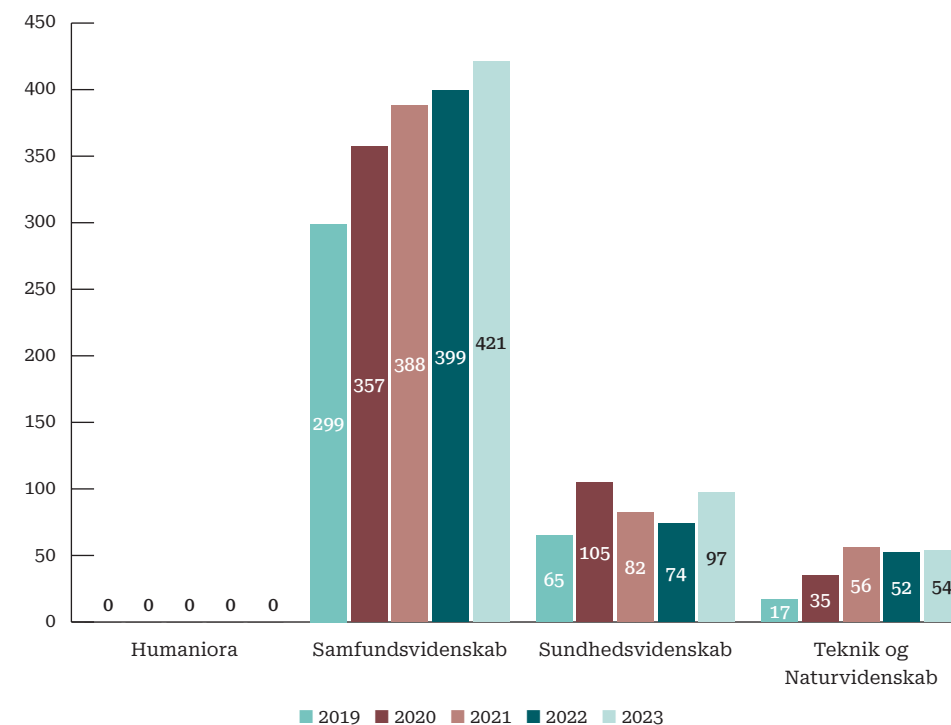
Kilde: Danske Universiteter, Humaniora til tiden: Anbefalinger og Rapport fra Taskforce for fremtidens humaniora, maj 2023

Anmærkning: Optælling er foretaget med udgangspunkt i Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus og omfatter universiteternes bacheloruddannelser på det humanistiske hovedområde (inkl. det teologiske hovedområde). Uddannelser, der er under afvikling og besluttet lukket, er udeladt fra optællingen.

ERHVERVSKANDIDATUDDANNELSER

I alt 572 studerende blev optaget på en erhvervskandidatuddannelse i 2023, hvilket svarer til 2 procent af kandidatoptaget. Størstedelen optages på det samfundsvidenskabelige område, hvor revisorkandidater traditionelt har udgjort en stor andel. Der findes ikke erhvervskandidatuddannelser på humaniora. Forligskredsen bag kandidatreformen har aftalt, at 20 procent af kandidatstuderende skal optages på en erhvervskandidatuddannelse eller en ny form for erhvervsrettet kandidatuddannelse.

Figur 1.22 Optag på universiteternes erhvervskandidatuddannelser, fordelt på hovedområde

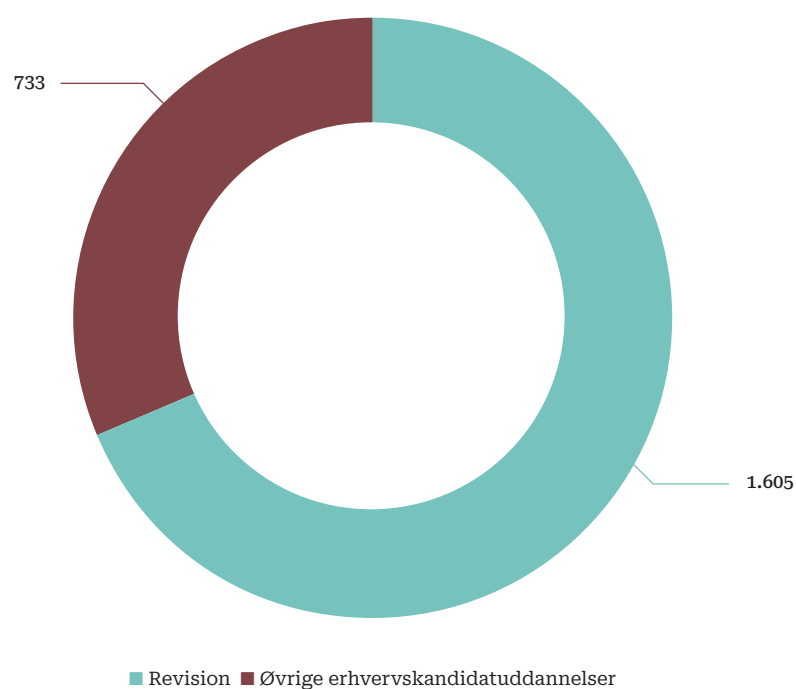
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel F: Studieaktivitet, sektorniveau

Anmærkning: Siden 2018 har universiteterne haft mulighed for at oprette erhvervskandidatuddannelser, hvor et 4-årigt kandidatstudie kombineres med et studierelevant deltidsjob på mindst 25 timer om ugen. Der er gjort brug af universiteternes egen hovedområdeinddeling. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

ERHVERVSKANDIDATUDDANNELSER

I perioden 2019-2023 blev i alt 2.338 studerende optaget på en kandidatuddannelse via erhvervskandidatordningen. Kandidatuddannelsen inden for revision optog 1.605 studerende, svarende til 69 procent af optaget via erhvervskandidatordningen, mens 733 studerende blev optaget på de resterende uddannelser, svarende til 31 procent.

Figur 1.23 Optag på erhvervskandidater inden for revision eller øvrige uddannelser, sum af årene 2019-2023

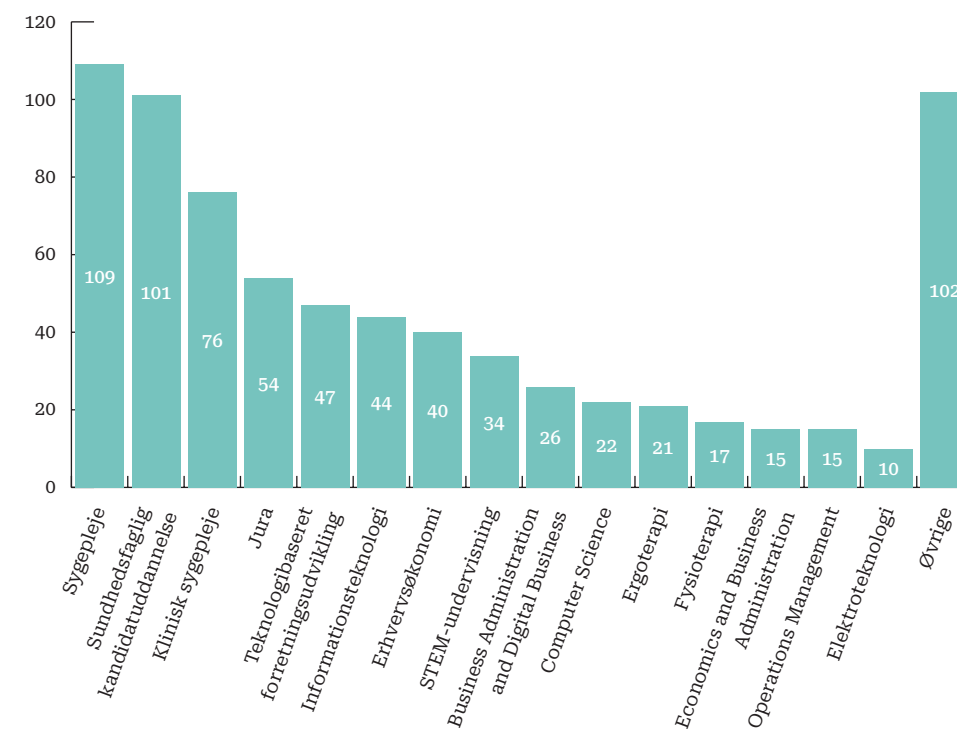
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Siden 2018 har universiteterne haft mulighed for at oprette erhvervskandidatuddannelser, hvor et 4-årigt kandidatstudie kombineres med et studierelevant deltidsjob på mindst 25 timer om ugen.

ERHVERVSKANDIDATUDDANNELSER

Blandt de optagne via erhvervskandidatordningen blev i alt 733 personer optaget på en uddannelse uden for revisionsområdet gennem den femårige periode 2019-2023. De uddannelser, der optager flest via erhvervskandidatordningen, er kandidatuddannelserne i sygepleje, sundhedsfaglig kandidatuddannelse og klinisk sygepleje, hvor der på hver uddannelse er optaget ca. 100 studerende over en femårige periode.

Figur 1.24 Antal optagne på erhvervskandidatuddannelser i perioden 2019-2023, eksklusive kandidat i revision

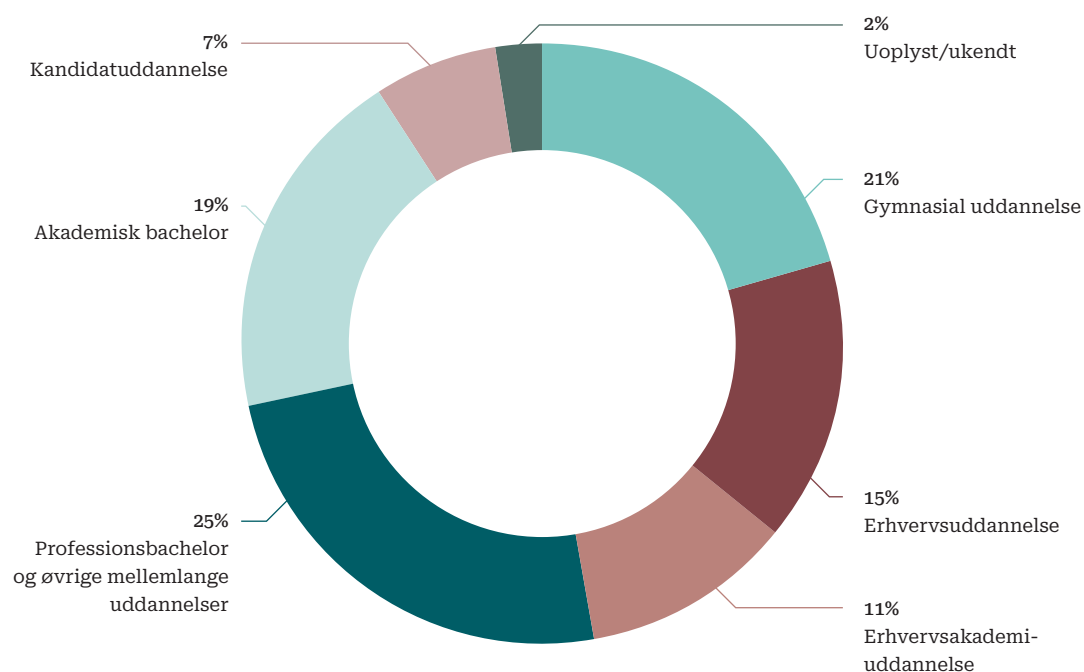
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Siden 2018 har universiteterne haft mulighed for at oprette erhvervskandidatuddannelser, hvor et 4-årigt kandidatstudie kombineres med et studierelevant deltidsjob på mindst 25 timer om ugen.

ERHVERVSKANDIDATUDDANNELSER

Optagne på erhvervskandidatordningen har vidt forskellige uddannelsesmæssige baggrunde. 25 procent har en professionsbacheloruddannelse, mens blot 19 procent havde en akademisk bachelor som seneste heltidsuddannelse. Det skal dog bemærkes, at seneste uddannelse ikke behøver være den adgangsgivende uddannelse. På revisionsområdet optages studerende f.eks. på baggrund af deltidsuddannelsen HD. Grader opnået i udlandet kan ligeledes give adgang.

Figur 1.25 Seneste heltidsuddannelse for optagne på erhvervskandidatuddannelser i perioden 2019-2023

Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Siden 2018 har universiteterne haft mulighed for at oprette erhvervskandidatuddannelser, hvor et 4-årigt kandidatstudie kombineres med et studierelevant deltidsjob på mindst 25 timer om ugen.

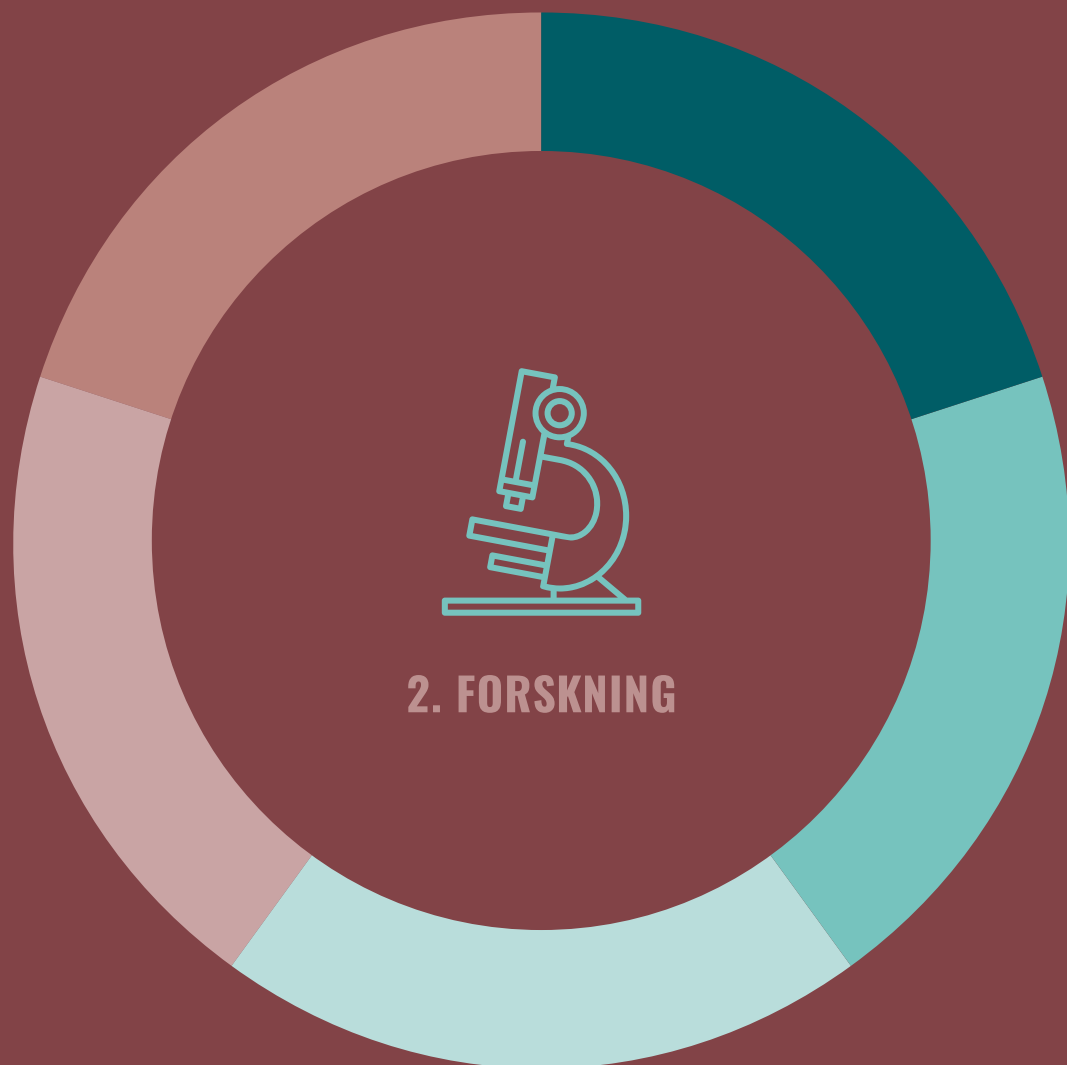
De danske universiteter leverer nyskabende og internationalt anerkendt topforskning, der bidrager til at løse samfundets og verdens største udfordringer blandt andet ift. klima, demokrati, sikkerhed og sundhed. Forskningen udgør grundlaget for universiteternes forskningsbaserede uddannelser, der udbydes i samspil med den aktuelle forskning. Kapitlet indeholder nøgletal om centrale udviklinger i forskningsfinansiering, ph.d.-området og indikatorer på forskningens udbredelse og gennemslagskraft.

Hovedpointer

- Det offentlige forskningsbudget var i 2023 under 1 procent af BNP.
- Universiteternes forskningsindtægter fra private kilder, er mere end fordoblet gennem de seneste ti år.
- Hovedområderne naturvidenskab og sundhedsvidenskab har mest forskning finansieret af danske virksomheder samt organisationer og fonde.
- Bevillingen til myndighedsbetjening er faldet med 26 procent siden 2012. I dag er myndighedsbetjening stadig underlagt årlige 2-procentsbesparelser.
- Omtrent syv ud af otte ph.d.-indskrivninger sker inden for det naturvidenskabelige, tekniske eller sundhedsvidenskabelige hovedområde.
- Danmark hjemtager flest midler fra European Research Council (ERC), beregnet pr. indbygger.

Temaer i kapitlet

- Investeringer i forskning
- Ph.d.-uddannelse
- Opfindelser og teknologioverførsel
- Universiteternes videnskabelige publikationer
- Dansk forskning i internationalt perspektiv

INVESTERINGER I FORSKNING

I 2024 udgjorde det offentlige forskningsbudget 0,98 procent af BNP, sammenlignet med 0,90 procent i 2022 og 1,09 i 2014. Skiftende regeringer har haft som mål, at Danmark skal investere 1 procent af BNP som offentlige midler i forskning. Budgettet fastsættes på baggrund af estimater for BNP, og dermed er der usikkerhed omkring, hvor stort et forskningsbudget, der er nødvendigt for at nå 1 procent i offentlige forskningsinvesteringer.

Figur 2.1 Det offentlige forskningsbudget i procent af BNP

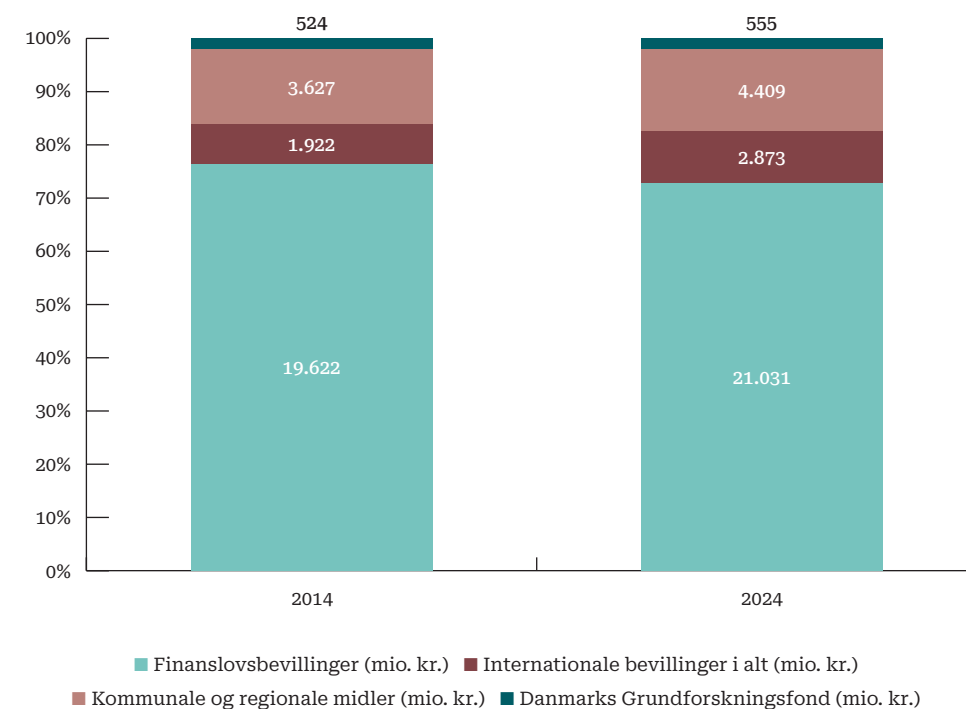
Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken (tabel: FOUBUD)

Anmærkning: Budgettet for offentlige forskningsbevillinger i Danmark omfatter budgetterede udgifter til forskning og udvikling på finanslovens konti samt et estimat for budgetterne i kommuner og regioner på baggrund af forskningsudgifter i tidligere år. Hertil kommer bevillinger fra Danmarks Grundforskningsfond samt internationale bevillinger. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

INVESTERINGER I FORSKNING

Det offentlige forskningsbudget var i 2024 på alt 28.867 mio. kr. mod 25.912 mio. kr. i 2014. Den største post i budgettet stammer fra finansloven, hvor man blandt andet finder basismidler til universiteter, offentlige forskningsfonde og forskningsreserven. De internationale midler er steget fra 1.922 mio. kr. til 2.873 mio. kr. De dækker over et estimat af blandt andet universiteternes forbrug af hjemtag fra f.eks. EU-midler. De regionale og kommunale midler er et estimat af regionernes og kommunernes forskningsudgifter. Estimatet er steget fra 3.627 mio. kr. til 4.409 mio. kr. Danmarks Grundforskningsfond forventede at uddele 524 mio. kr. i 2014 og 555 mio. kr. i 2024.

Figur 2.2 Det offentlige forskningsbudget i 2014 og 2024

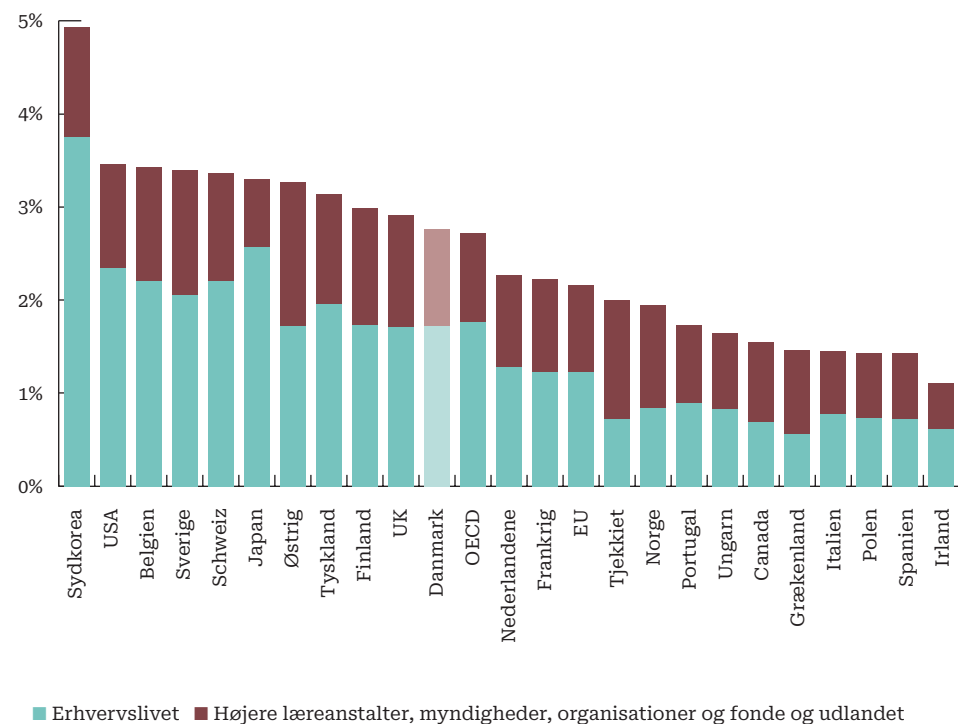
Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken (tabel: FOUBUD)

Anmærkning: Opgjort i faste priser. Budgettet for offentlige forskningsbevillinger i Danmark omfatter budgetterede udgifter til forskning og udvikling på finanslovens konti samt et estimat for budgetterne i kommuner og regioner på baggrund af forskningsudgifter i tidligere år. Hertil kommer bevillinger fra Danmarks Grundforskningsfond samt internationale bevillinger. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

INVESTERINGER I FORSKNING

Danmarks samlede forskningsinvesteringer i 2021 svarende til 2,76 procent af BNP og levede dermed ikke op til Barcelona-målsætningen om forskningsinvesteringer på mindst 3 procent af BNP. Af forskningen i Danmark blev forskning for 1,72 procent af BNP finansieret af det private erhvervsliv, og investeringer for 1,04 procent af BNP blev finansieret uden for erhvervslivet (primært af universiteter). I international sammenhæng ligger de danske investeringer på niveau med gennemsnittet i OECD, men markant under f.eks. Sverige, hvor forskningsinvesteringerne svarer til 3,40 procent af BNP.

Figur 2.3 Samlede investeringer i forskning og udvikling som procentdel af BNP, fordelt på finansieringskilde, 2021 eller seneste tilgængelige data

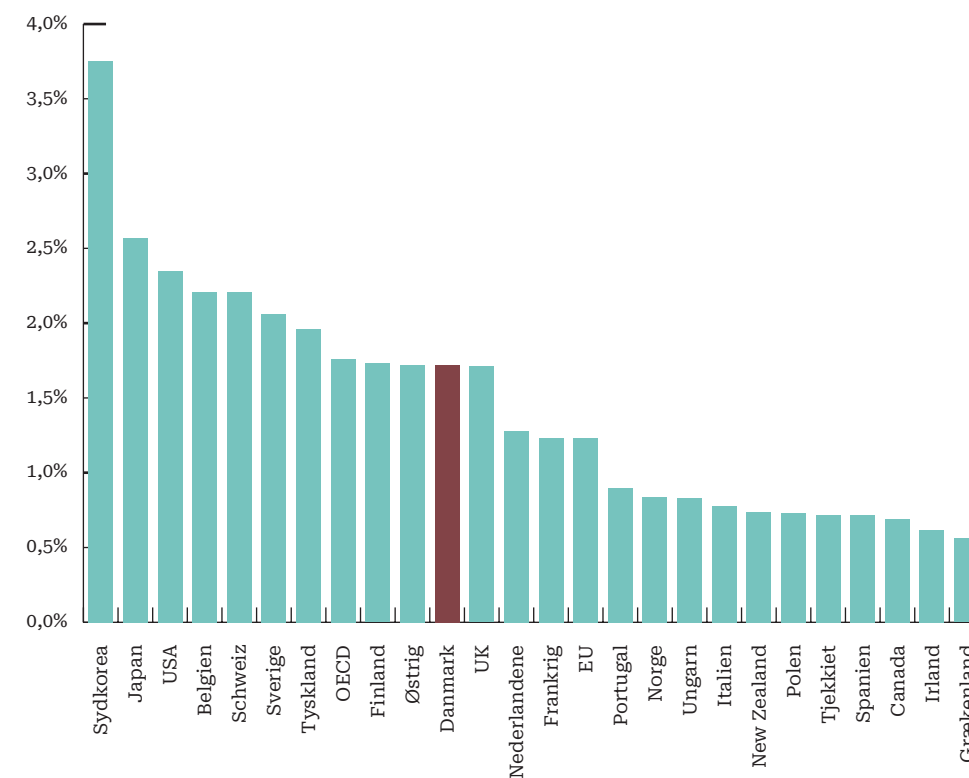
Kilde: OECD

Anmærkning: Barcelona-målsætningen er en forpligtigelse på at investere midler svarende til mindst 3 procent af BNP i forskning og udvikling.

INVESTERINGER I FORSKNING

Dansk erhvervsliv finansierer forskning for et beløb, der svarer til 1,72 procent af Danmarks bruttonationalprodukt. Investeringerne i Danmark ligger på niveau med gennemsnittet i OECD. Erhvervslivet i Sverige finansierer til sammenligning forskning for et beløb svarende til 2,06 procent af det svenske BNP.

Figur 2.4 Forskningsinvesteringer finansieret af det private erhvervsliv som procentandel af BNP

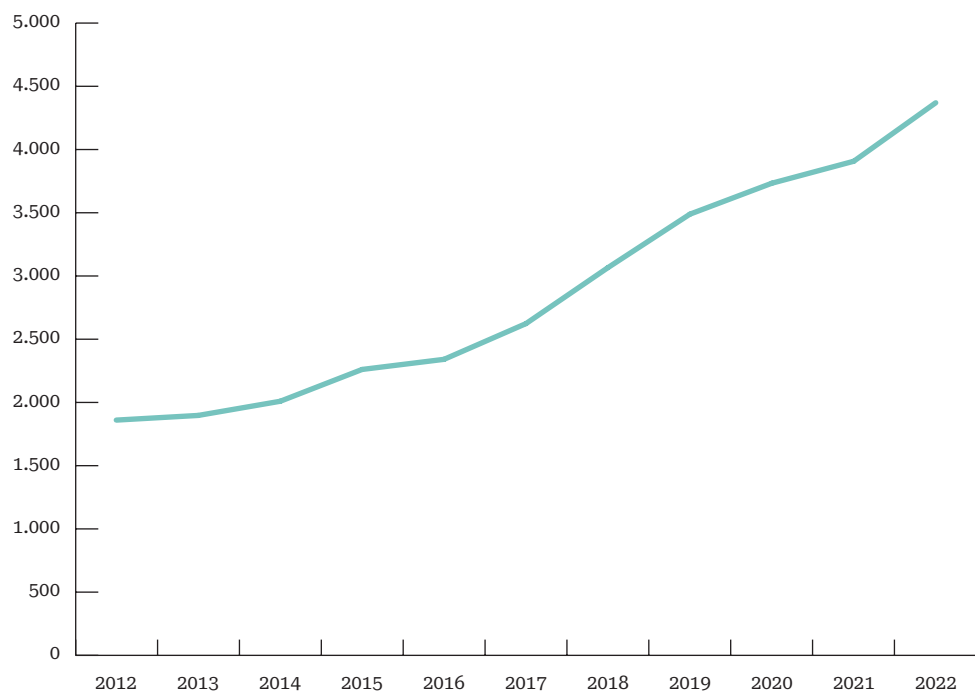
Kilde: OECD

Anmærkning: Opgjort for 2021 eller seneste tilgængelige år.

INVESTERINGER I FORSKNING

Siden 2012 er universiteternes indtægter fra danske private kilder, såsom private fonde, steget fra 1.859 mio. kr. til 4.371 mio. kr. i 2022, svarende til en stigning på 135 procent. Midlerne i figuren er private midler, men forskningen udføres af universiteterne, og det er en af årsagerne til, at der i Danmark er forskel på, hvor stor en andel af forskningen der finansieres af det offentlige, og andelen, der udføres af offentlige forskningsinstitutioner.

Figur 2.5 Universiteternes forskningsindtægter fra danske private kilder, i mio. kr.

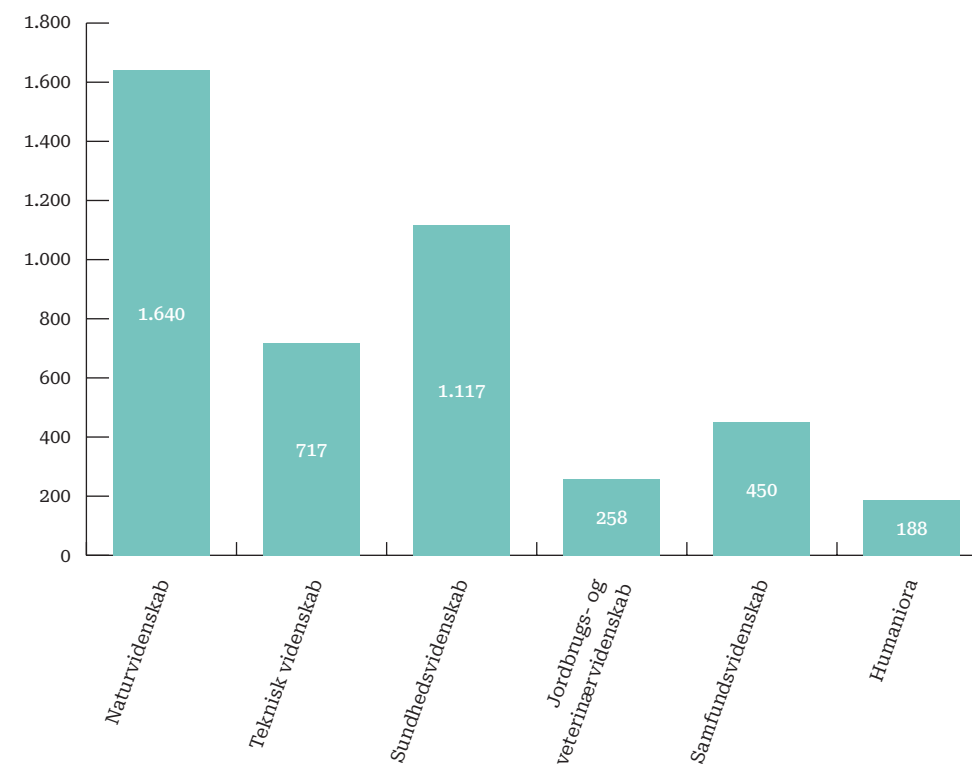
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel A: Indtægter, sektorniveau

Anmærkning: Opgjort i faste priser. De danske private kilder dækker primært over private fonde. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

INVESTERINGER I FORSKNING

Forskningsomkostninger, der var finansieret af danske virksomheder, organisationer og fonde, udgjorde i alt 4.369 mio. kr. i 2022. Af dette beløb var 1.640 mio. kr. inden for det naturvidenskabelige område, svarende til 38 procent, og 1.117 mio. kr. svarende til 26 procent, var inden for sundhedsvidenskab. 4 procent af omkostningerne, finansieret af danske virksomheder, organisationer og fonde, lå inden for humaniora.

Figur 2.6 Eksternt finansierede forsknings- og udviklingsomkostninger på højere læreanstalter, finansieret af danske virksomheder samt organisationer og fonde, fordelt på hovedområde, i mio. kr.

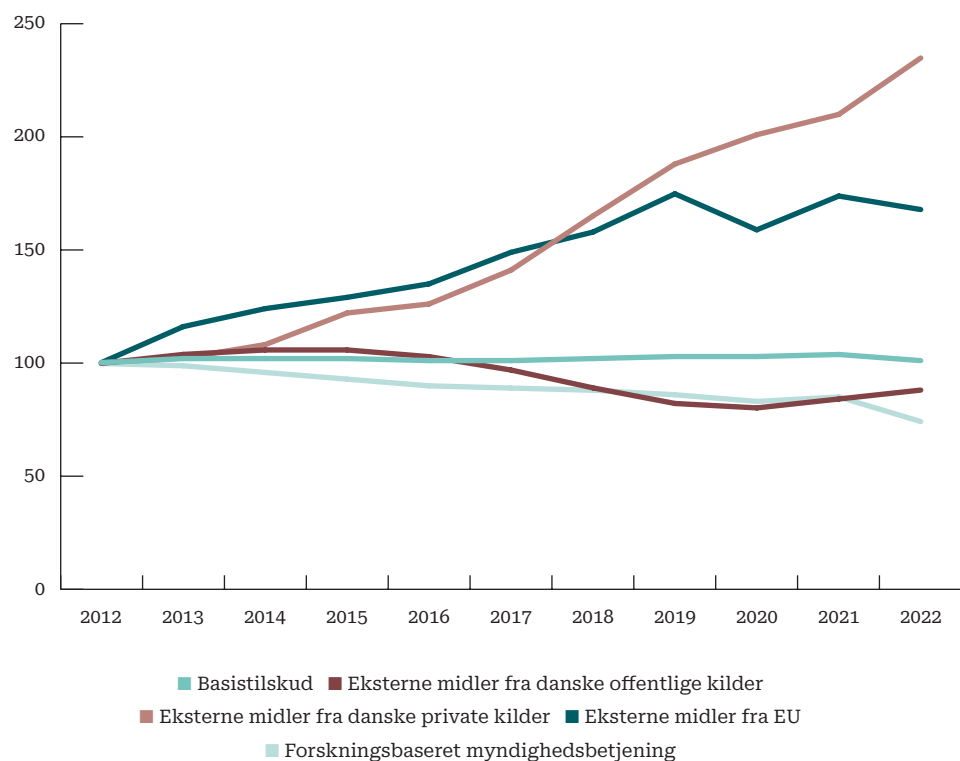
Kilde: Danmarks Statistik: Forskning og Udvikling i det offentlige, 2020 – foreløbige tal

Anmærkning: Højere læreanstalter inkluderer også andre videregående uddannelsesinstitutioner udover universiteterne.

INVESTERINGER I FORSKNING

Siden 2012 er særligt universiteternes forskningsindtægter fra private kilder og EU steget. De private midler er steget med 135 procent på ti år, mens midler fra EU er steget med 68 procent. Universiteternes basistilskud er steget med 1 procent i samme periode, mens eksterne midler fra offentlige kilder er faldet med 12 procent, og tilskuddet til forskningsbaseret myndighedsbetjening er faldet med 26 procent.

Figur 2.7 Udvikling i universiteternes forskningsindtægter fordelt på kilder, indekseret (2012=100)

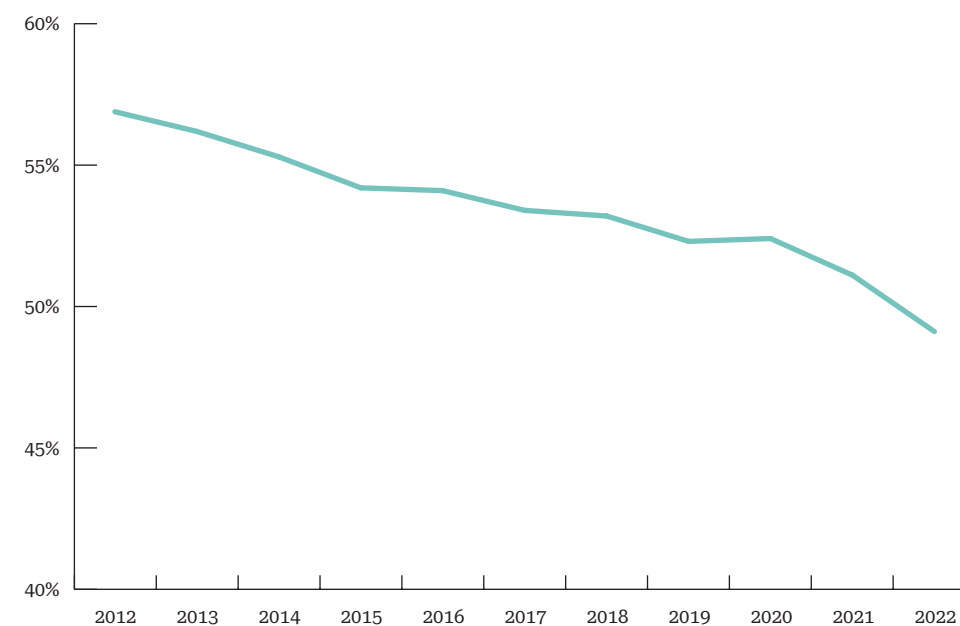
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel A: Indtægter, sektorniveau

Anmærkning: Indtægterne er opgjort i faste priser. De danske private kilder dækker primært over private fonde. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

INVESTERINGER I FORSKNING

Universiteterne modtog i 2022 omtrent 9,3 mia. kr. i basisbevilling til forskning. Basisbevillingen har siden 2012 været omtrent konstant i faste priser, mens universiteternes forskningsindtægter fra andre kilder er steget særligt fra private kilder (se figur 2.6). Derfor udgør basistilskuddet en faldende andel af universiteternes forskningsindtægter. I 2012 udgjorde basistilskuddet til forskning ca. 57 procent, men i 2022 var basistilskuddets andel faldet til 49 procent.

Figur 2.8 Basistilskuddets andel af universiteternes forskningsindtægter

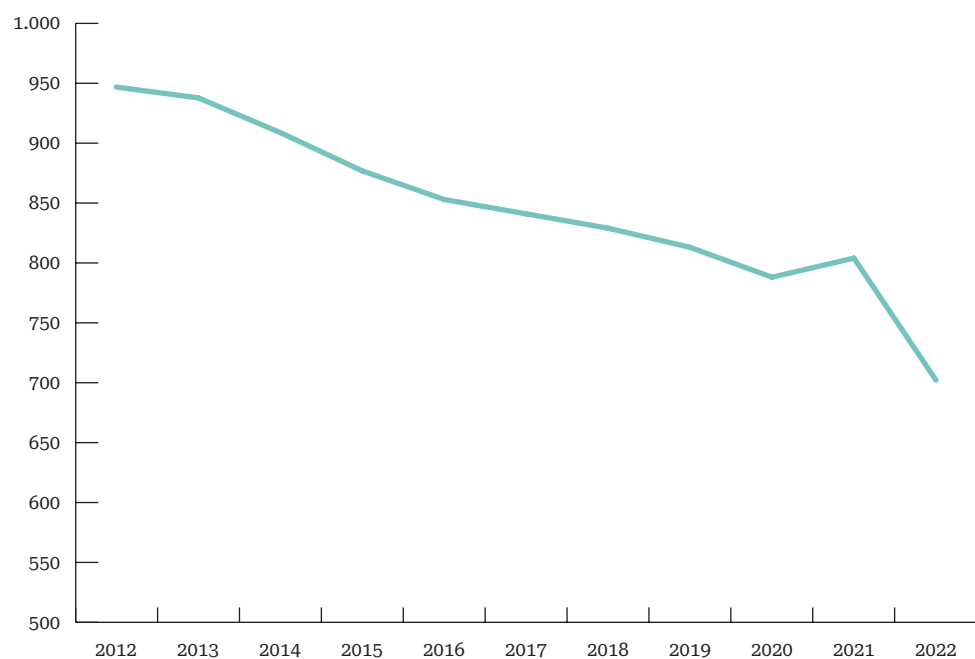
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel A: Indtægter, sektorniveau

Anmærkning: Indtægterne er opgjort i faste priser. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

INVESTERINGER I FORSKNING

Universiteterne udfører forsknings- og rådgivningsopgaver for forskellige myndigheder, f.eks. på landbrugsområdet. Tilskuddet til myndighedsbetjening er omfattet af årlige besparelser på 2 procent og er faldet fra 947 mio. kr. i 2012 til 702 mio. kr. i 2022. Faldet svarer til en reduktion af tilskuddet på 26 procent i perioden.

Figur 2.9 Universiteternes indtægter fra forskningsbaseret myndighedsbetjening, i mio. kr.

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel A: Indtægter, sektorniveau

Anmærkning: Indtægterne fra myndighedsbetjening er opgjort i faste priser. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

PH.D.-UDDANNELSE

Tilgangen til universiteternes ph.d.-uddannelser har de seneste ti år været stabil på omtrent 2.300-2.500 ph.d.-studerende årligt. I 2022 blev 2.455 ph.d.-studerende indskrevet på universiteterne.

Figur 2.10 Udvikling i tilgangen til ph.d.-uddannelser

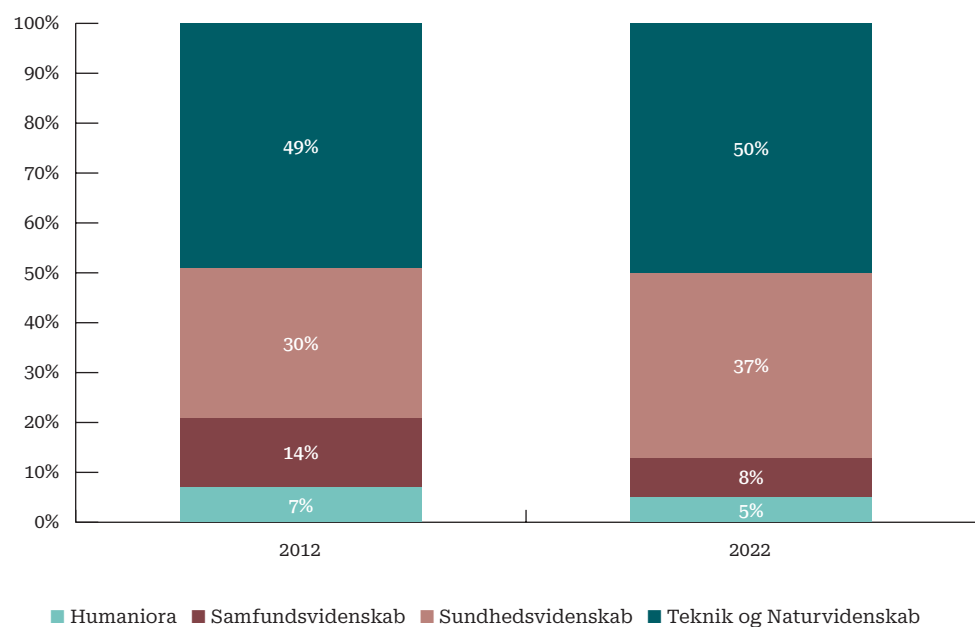
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel I: Forskeruddannelse, sektorniveau

Anmærkning: Ph.d.-tilgangen er opgjort efter antal nyindskrevne ph.d.-studerende i det givne kalenderår uanset finansieringskilde. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

PH.D.-UDDANNELSE

Halvdelen af de nyindskrevne ph.d.-studerende er inden for de tekniske og naturvidenskabelige hovedområder i både 2012 og 2022. Andelen af sundhedsfaglige ph.d.-optagne er vokset med 7 procentpoint fra 30 til 37 procent. De samfundsvidenskabelige og humanistiske hovedområder er faldet fra hhv. 14 og 7 procent til at udgøre 8 og 5 procent af ph.d.-tilgangen.

Figur 2.11 Ph.d.-tilgangen fordelt på hovedområde

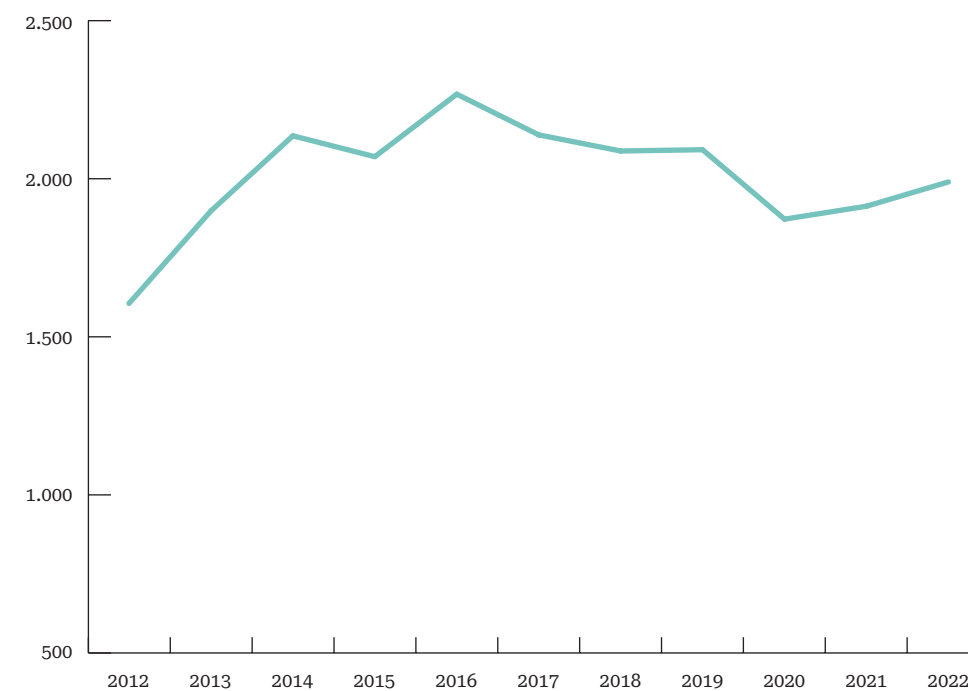
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel I: Forskeruddannelse, sektorniveau

Anmærkning: Ph.d.-tilgangen er opgjort efter antal nyindskrevne ph.d.-studerende i det givne kalenderår uanset finansieringskilde. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

PH.D.-UDDANNELSE

Antallet af nyuddannede ph.d'er toppede i 2016, hvor der blev tildelt 2.268 ph.d.-grader fra de danske universiteter. Siden er antallet faldet, og i 2022 blev 1.990 ph.d.-studerende tildelt en ph.d.-grad.

Figur 2.12 Udvikling i antal tildelte ph.d.-grader

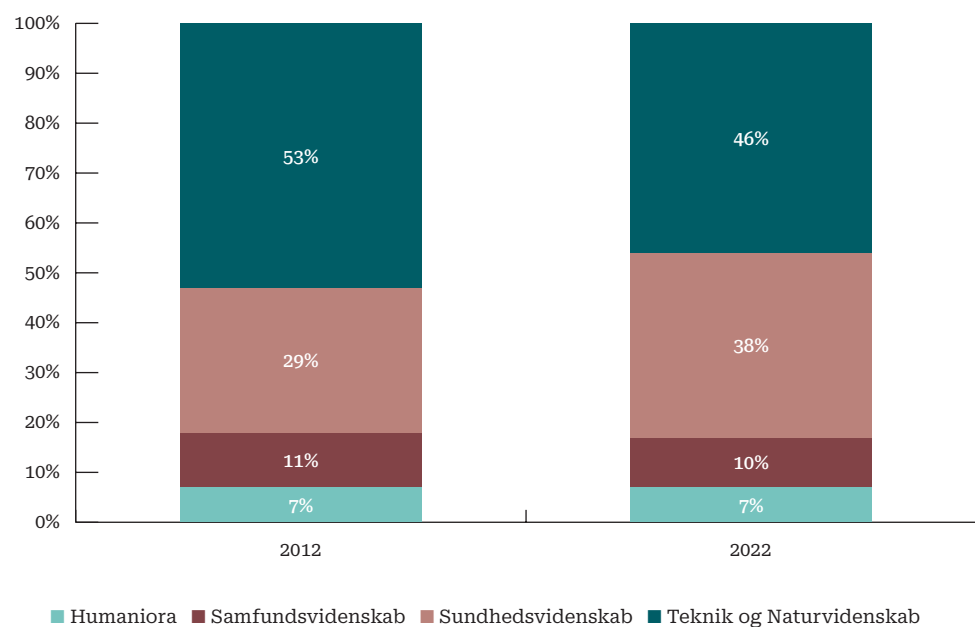
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel I: Forskeruddannelse, sektorniveau

Anmærkning: Tildelte ph.d.-grader er opgjort efter antallet af tildelte ph.d.-grader i det givne kalenderår. En ph.d.-grad tæller først som tildelt, når den er godkendt af Akademisk Råd. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

PH.D.-UDDANNELSE

Andelen af tildelte ph.d.-grader inden for de tekniske og naturvidenskabelige hovedområder er faldet fra 53 procent til 46 procent, til trods for at antallet steg fra 856 i 2012 til 911 i 2022. Andelen af sundhedsfaglige ph.d.er er vokset fra at udgøre 29 procent til 38 procent i 2022. Andelen af ph.d.er fra samfundsvidenskab og humaniora er uændret i perioden.

Figur 2.13 Tildelte ph.d.-grader, fordelt på hovedområder

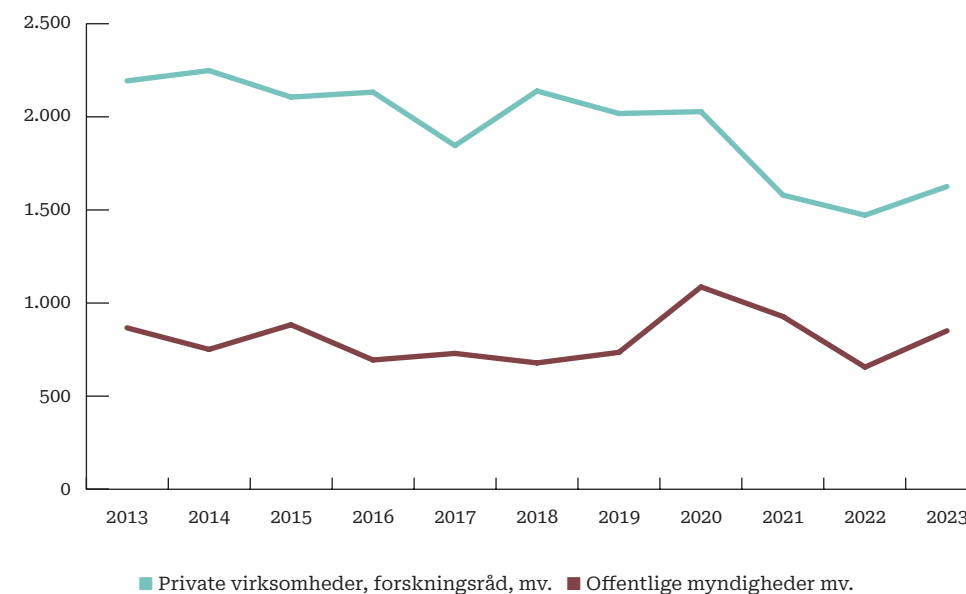
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, tabel I: Forskeruddannelse, sektorniveau

Anmærkning: Tildelte ph.d.-grader er opgjort efter antallet af tildelte ph.d.-grader i det givne kalenderår. En ph.d.-grad tæller først som tildelt, når den er godkendt af Akademisk Råd. Grundet afrunding summer tallene ikke til 100 procent. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

OPFINDELSER OG TEKNOLOGIOVERFØRSEL

I 2023 blev der i alt indgået 2.474 forskningssamarbejdsaftaler mellem universiteterne og eksterne samarbejdspartnere. 1.623 af aftalerne var med en partner i den private sektor, mens 851 var med en offentlig partner. Det svarer omtrent til, at to tredjedele af aftalerne er med en privat partner, mens den sidste tredjedel er med offentlige samarbejdspartnere.

Figur 2.14 Udviklingen i antallet af forskningssamarbejdsaftaler med private og offentlige partnere

Kilde: Kommercialiseringsstatistikken 2023

Anmærkning: Forskningsaftaler er opgjort som antallet af nye aftaler i året. Tallene for 2023 er foreløbige.

OPFINDELSER OG TEKNOLOGIOVERFØRSEL

Antallet af licens-, salgs- og optionsaftaler har været stødt stigende med to højdepunkter i hhv. 2015 og 2019. I 2023 landede antallet af aftaler på 147 mod 110 aftaler i 2013. Aftalerne bygger på en opfindelse, der har sin oprindelse i forskningen på et af universiteterne.

Figur 2.15 Antal licens-, salgs- og optionsaftaler

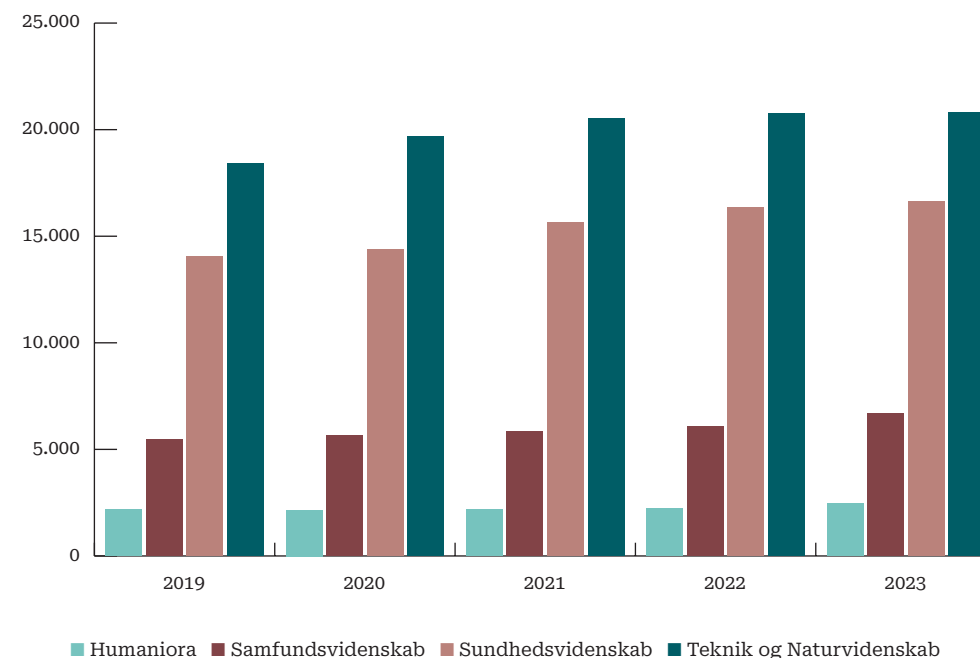
Kilde: Kommercialiseringsstatistikken 2023

Anmærkning: Tallene for 2023 er foreløbige.

UNIVERSITETERNES VIDENSKABELIGE PUBLIKATIONER

I 2023 kunne 46.596 videnskabelige publikationer henføres til et dansk universitet. Knap halvdelen af universiteternes publikationer ligger inden for det tekniske og naturvidenskabelige hovedområde, mens mere end en tredjedel ligger inden for sundhedsvidenskab. 14 procent af publikationerne er indenfor samfundsvidenskab, mens 5 procent ligger inden for det humanistiske hovedområde. Fordelingen er stabil på tværs af publiceringsår.

Figur 2.16 Videnskabelige publikationer der knyttes til de danske universiteter, fordelt på hovedområde

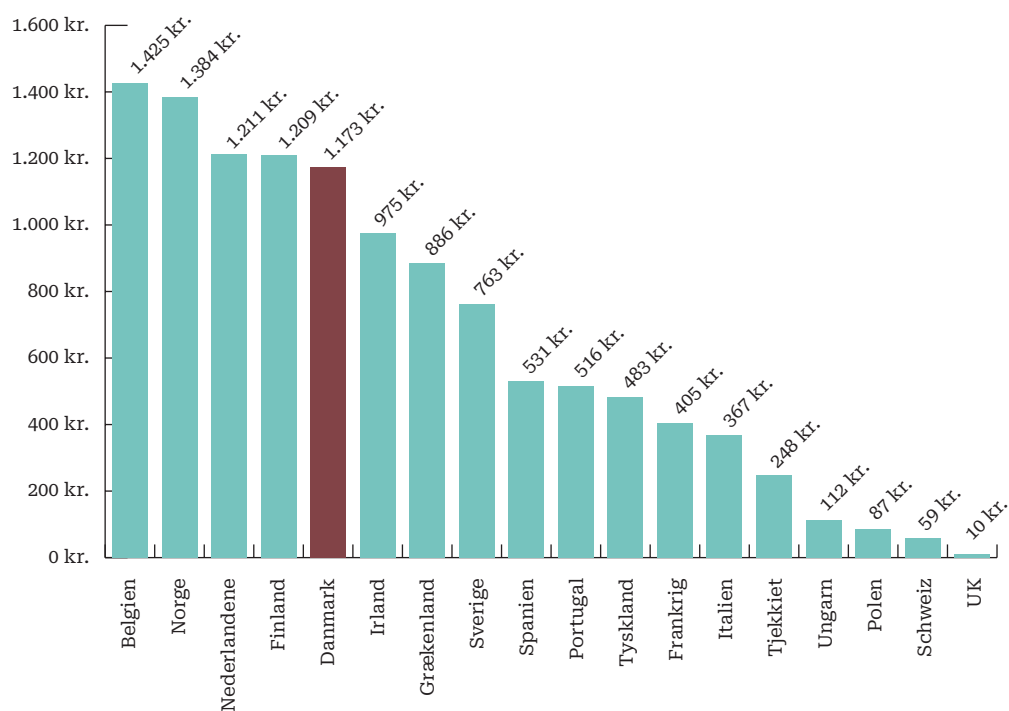
Kilde: Danmarks Forskningsportal

Anmærkning: Alle publikationstyper indgår, og kun forskning, der kan knyttes til de otte danske universiteter, er talt med. Antallet af videnskabelige publikationer, som indikator for forskningsresultater, tager ikke højde for faglige forskelle. På tværs af forskellige fagområder findes forskellige forskningstraditioner, hvor der på nogle områder er tradition for udgivelse af flere korte publikationer, mens der på andre områder er tradition for færre, men mere omfattende publikationer.

DANSK FORSKNING I INTERNATIONALT PERSPEKTIV

Danmark er sammen med Belgien, Norge, Nederlandene og Finland et af de lande, der hjemtager flest midler fra EU's rammeprogram for forskning og udvikling. Danmark har indtil videre hjemtaget, hvad der svarer til 1.173 kr. pr. indbygger fra EU's rammeprogram Horizon Europe. I alt er Danmarks hjemtag fra Horizon Europe nået knap 7 mia. kr.

Figur 2.17 Hjemtag af forskningsmidler pr. indbygger fra Horizon Europe

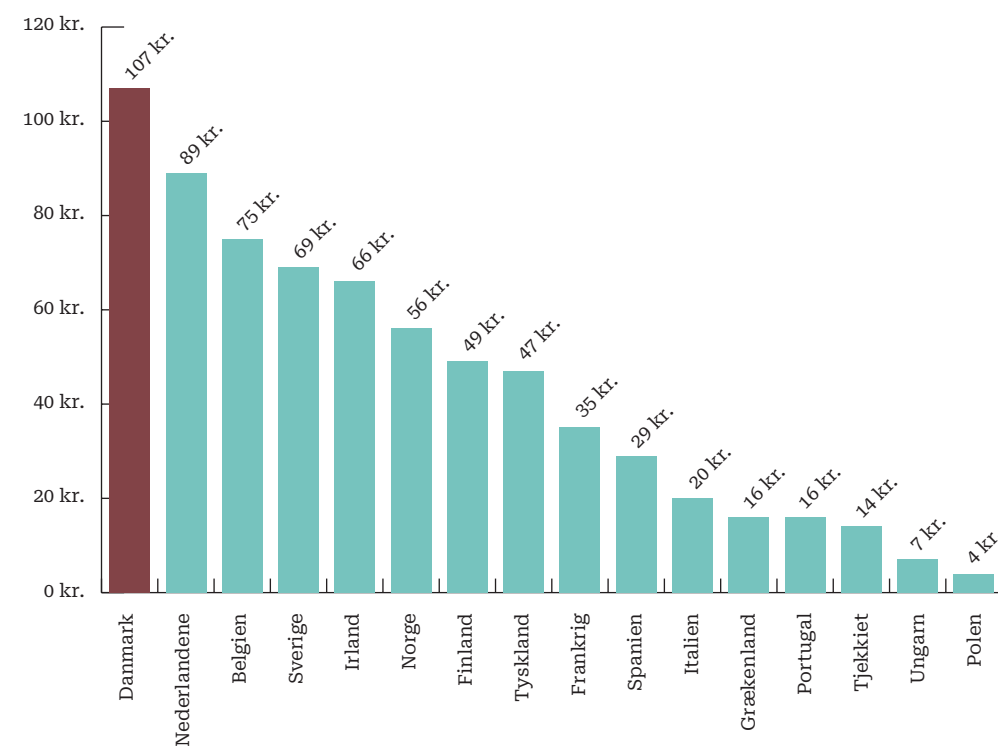
Kilde: EU-kommissionen: Udtræk fra CORDIS database d. 11. april 2024 og Eurostat

Anmærkning: Hjemtaget er beregnet pr. indbygger på baggrund af befolkningstal pr. 1. januar 2023. Horizon Europe er EU's rammeprogram for forskning og udvikling i perioden 2021-2027. Programmet har et budget på ca. 707 mia. kr.

DANSK FORSKNING I INTERNATIONALT PERSPEKTIV

Danmark ligger i top, hvad angår bevillinger fra European Research Council (ERC), når der korrigeres for befolkningens størrelse. Bevillinger fra ERC er karakteriseret ved, at ansøgninger alene vurderes ud fra excellence-kriterier og forskningens kvalitet.

Figur 2.18 Hjemtag fra European Research Council (ERC), opgjort i kr. pr. indbygger, 2022

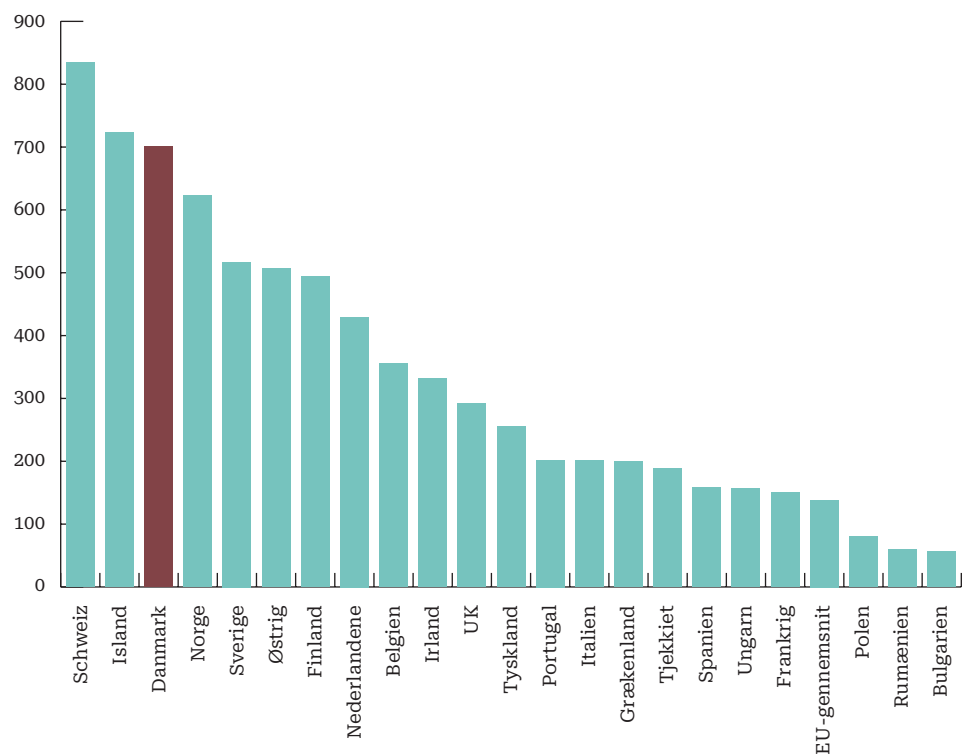
Kilde: European Research Council (ERC) og Eurostat

Anmærkning: ERC er finansieret med ca. 17 procent af midlerne i Horizon Europe-programmet. Opgørelsen inkluderer ikke Proof of Concept-bevillinger. Befolkningstallet er opgjort pr. 1. januar 2023.

DANSK FORSKNING I INTERNATIONALT PERSPEKTIV

I Danmark blev der i 2022 udgivet 700 offentlige og private sampubliceringer pr. mio. indbygger. Sampublicering anses som en vigtig indikator på, hvorvidt det lykkes at integrere den offentlige forskning i erhvervslivets forskningsaktiviteter. Danmark placerer sig på en international tredjeplads bag Island og Schweiz i antallet af offentlige og private sampubliceringer.

Figur 2.19 Antal offentlige og private sampubliceringer pr. mio. indbygger

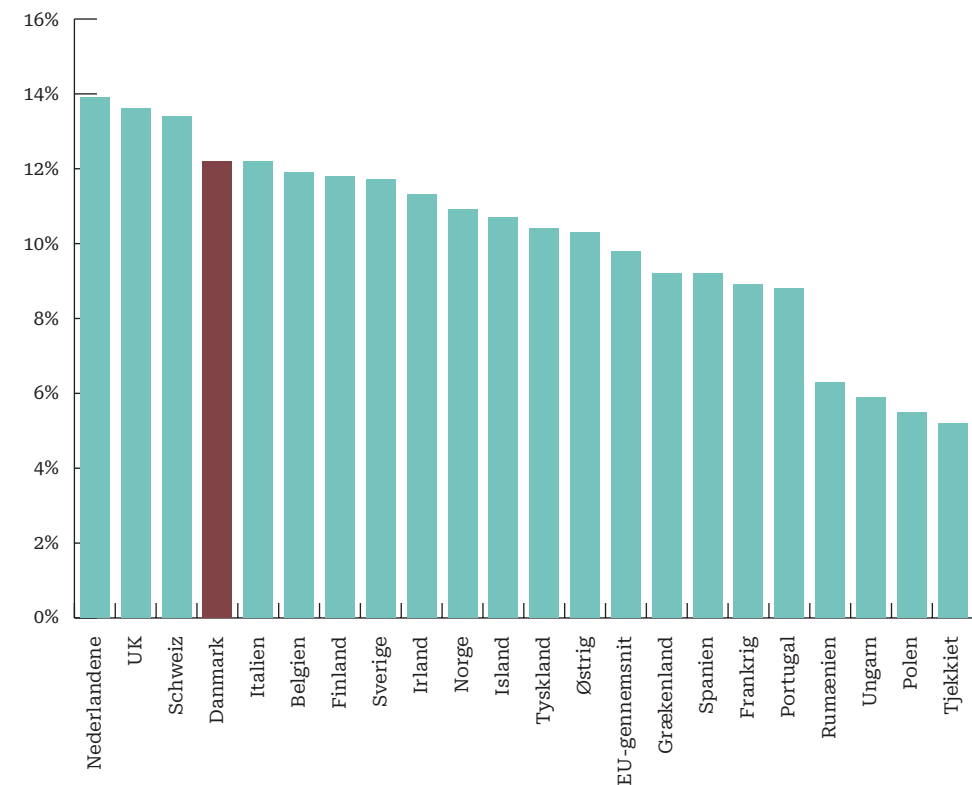
Kilde: Innovation Scoreboard 2023

Anmærkning: Offentlige og private sampubliceringer er et parameter i EU's Innovation Scoreboard.

DANSK FORSKNING I INTERNATIONALT PERSPEKTIV

I 2020 var 12,2 procent af de danske forskningspublikationer blandt de ti procent mest citerede i verden. Gennemsnittet for EU var 9,8 procent. Citationer bruges ofte som mål for forskningens gennemslagskraft.

Figur 2.20 Andel videnskabelige publikationer, der er blandt de ti procent mest citerede i verden

Kilde: Innovation Scoreboard 2023

Anmærkning: Andelen af publikationer, der er blandt de mest citerede i verden, er et parameter i EU's Innovation Scoreboard.

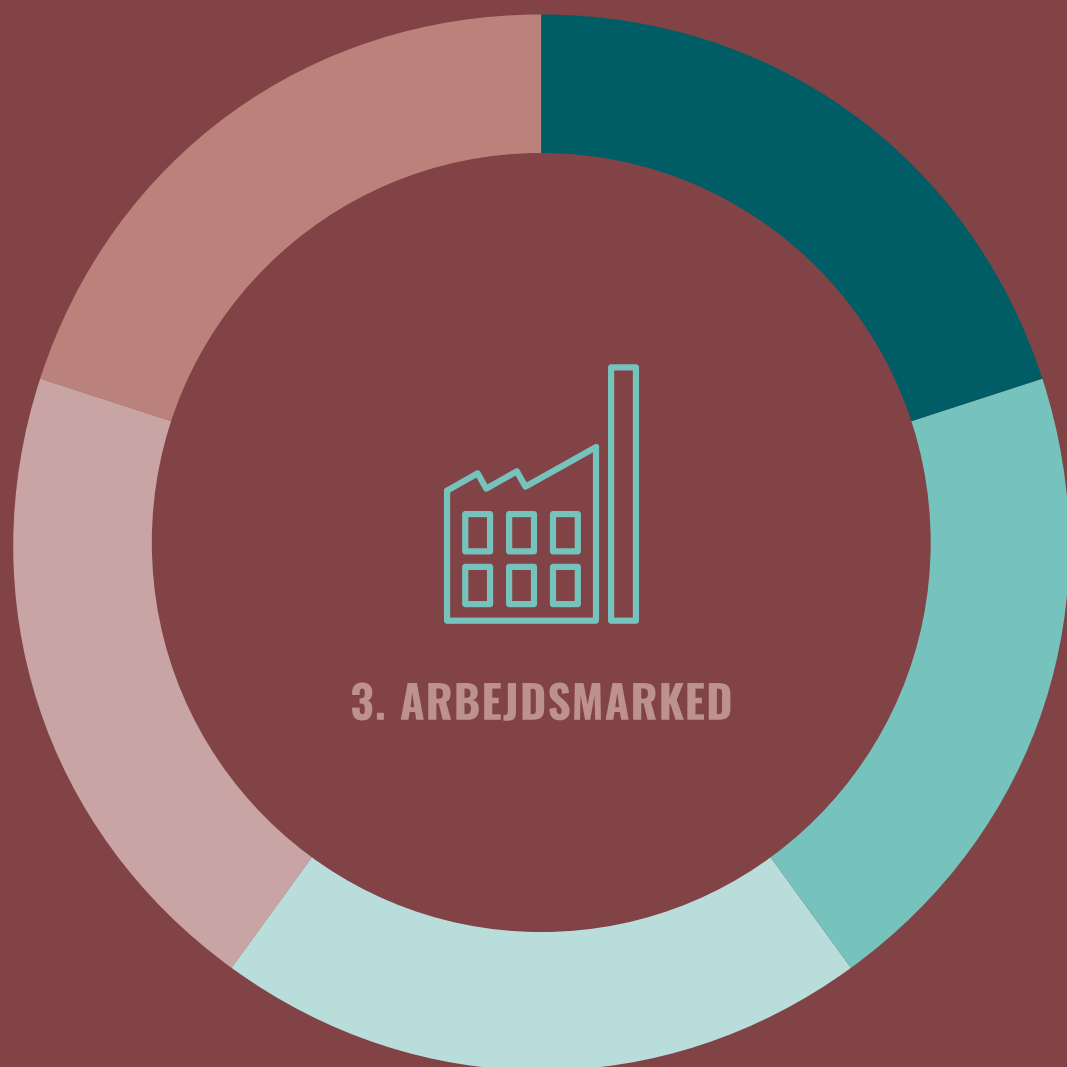
Universiteternes uddannelser forsyner det danske arbejdsmarked med arbejdskraft, der har gennemført en forskningsbaseret universitetsuddannelse, som bygger på seneste viden indenfor fagområderne. Dertil uddanner universiteterne også forskere via ph.d.-uddannelserne. Dette kapitel zoomer ind på de kandidatuddannede på arbejdsmarkedet, samt overgangen til arbejdsmarkedet efter endt uddannelse. Desuden indeholder kapitlet nøgletal om ph.d'er på arbejdsmarkedet, tal om universitetsuddannede i arbejdsstyrken mere generelt, samt et tema om dimittender fra de kandidatuddannelser, der særligt henvender sig til professionsbachelor og professionshøjskoler.

Hovedpointer

- Mere end 6 ud af 10 kandidatuddannede fra danske universiteter har beskæftigelse i den private sektor. Fordelingen mellem offentlig og privat sektor er den samme for nyuddannede.
- Andelen i privat beskæftigelse er størst for tekniske kandidatuddannelser, mens den er mindst blandt uddannede inden for det sundhedsvidenskabelige hovedområde. Inden for hovedområderne er der forskel på nyuddannede og alle kandidatdimittender, særligt for sundhedsvidenskab.
- For privatansatte er branchen vidensservice mest almindelig, mens de offentligt ansatte primært er beskæftiget inden for brancherne offentlig administration, undervisning, sundhed og socialvæsen.
- Ledigheden for kandidatuddannede har været faldende både generelt og for nyuddannede.
- Markant flere kandidater dimitterer i juni måned ift. tidligere.
- Danmark har en lav grad af overkvalificering på arbejdsmarkedet sammenlignet med andre lande i OECD.
- Dimittender fra de sundhedsfaglige kandidatuddannelser, som særligt henvender sig til professionsbachelor og professionshøjskoler, er primært beskæftigede i branchen sundhed og socialvæsen. Tre procent er beskæftiget i offentlig administration.

Temaer i kapitlet

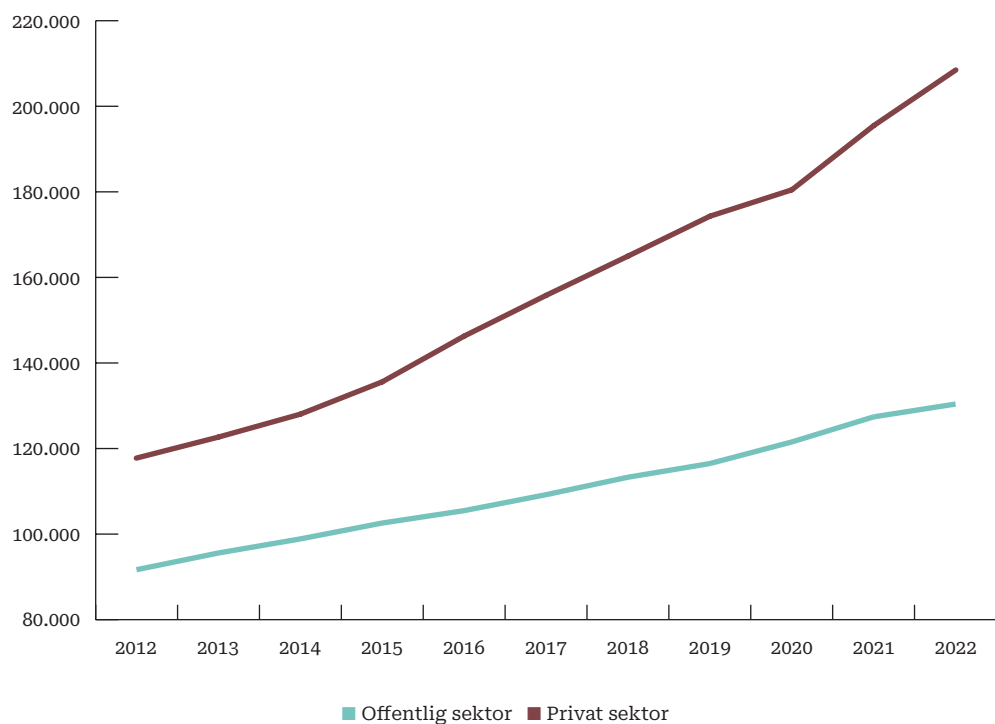
- Kandidater på arbejdsmarkedet
- Ph.d'er på arbejdsmarkedet
- Ledighed og overgang til arbejdsmarkedet
- Universitetsuddannede i arbejdsstyrken
- Kandidatuddannelser der henvender sig til professionsbachelor

KANDIDATER PÅ ARBEJDSMARKEDET

Mere end seks ud af ti kandidatuddannede fra danske universiteter har deres beskæftigelse i det private erhvervsliv. Arbejdsmarkedet for kandidatuddannede har været voksende, særligt i den private sektor. Siden 2015 er antallet af beskæftigede kandidater i den private sektor vokset mere end dobbelt så meget som i den offentlige sektor. I 2022 var ca. 73.000 flere kandidater beskæftiget i det private erhvervsliv, mens den offentlige sektor beskæftiger knap 28.000 flere kandidatuddannede end i 2015.

Figur 3.1 Antal beskæftigede kandidater, fordelt på hhv. offentlig og privat sektor

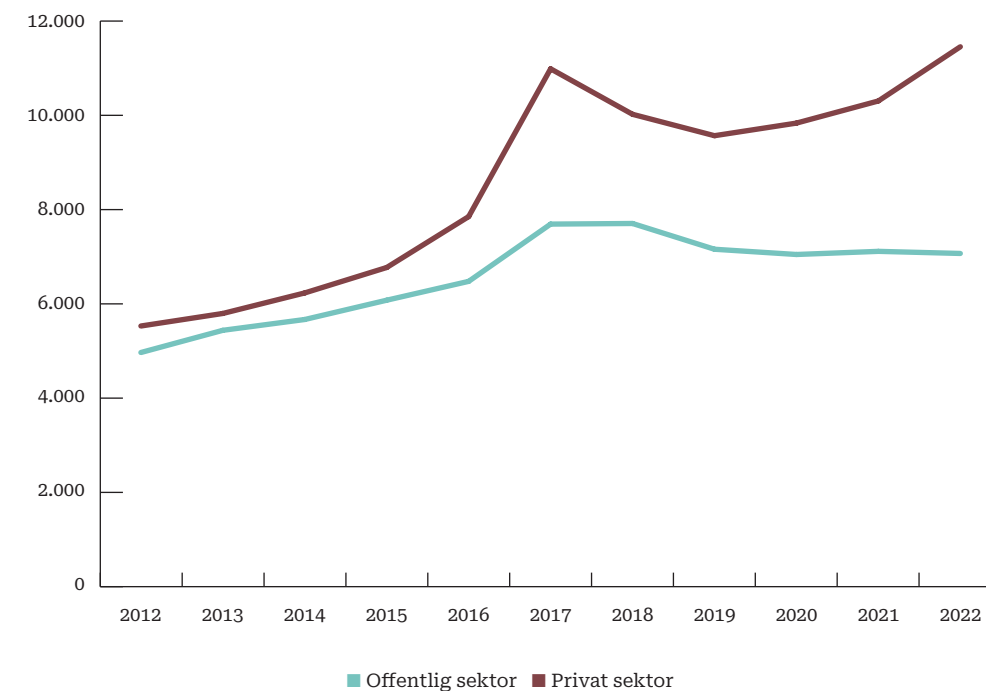
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Sektor for beskæftigelsen er opgjort efter arbejdsstedets sektor hvert år ultimo november. Personer med kandidatuddannelse fra et dansk universitet som højeste fuldførte uddannelse indgår i opgørelsen.

KANDIDATER PÅ ARBEJDSMARKEDET

Over den seneste tiårige periode er andelen af nyuddannede, der er beskæftiget i den private sektor, vokset fra lidt over halvdelen til at være mere end seks ud af ti. I 2022 var 11.462 nyuddannede beskæftiget i det private erhvervsliv, mens 7.074 havde fundet beskæftigelse i den offentlige sektor. Antallet af beskæftigede nyuddannede kandidater afhænger af, hvor mange kandidater der blev færdiguddannet i de enkelte år.

Figur 3.2 Antal nyuddannede kandidater beskæftiget i hhv. offentlig og privat sektor

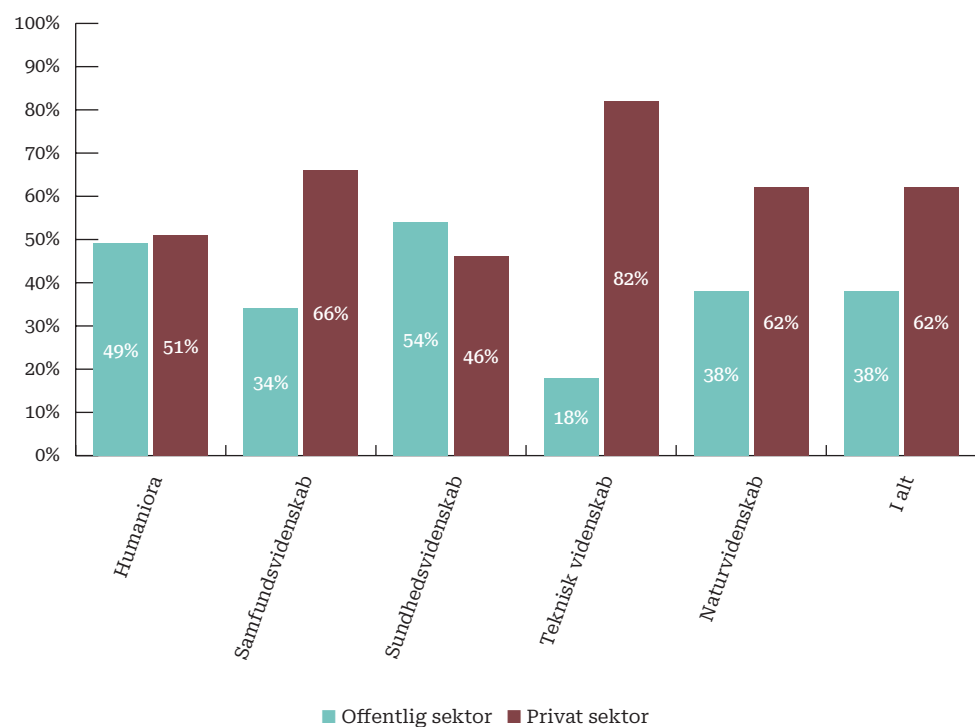
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Nyuddannede er defineret som kandidatdimittender fra de danske universiteters kandidatuddannelser, hvor der er gået 1-2 år siden dimission. Sektor for beskæftigelsen er opgjort efter arbejdsstedets sektor hvert år ultimo november.

KANDIDATER PÅ ARBEJDSMARKEDET

Der findes markante forskelle i, hvor kandidatuddannede finder beskæftigelse alt efter hvilket fagområde, de er uddannet indenfor. Kandidater i teknisk videnskab har den største andel af privatansatte med 82 procent, mens sundhedsvidenskab har den største andel offentligt beskæftigede med 54 procent. For humaniora er der omtrent lige mange i offentlig og privat beskæftigelse, mens to ud af tre samfundsvidenskabelige kandidater er beskæftiget i det private erhvervsliv. Fordelingen for naturvidenskab svarer ca. til fordelingen på universitetssektorniveau, hvor 62 procent er i privat beskæftigelse.

Figur 3.3 Andel beskæftigede kandidater i hhv. offentlig og privat sektor, 2022

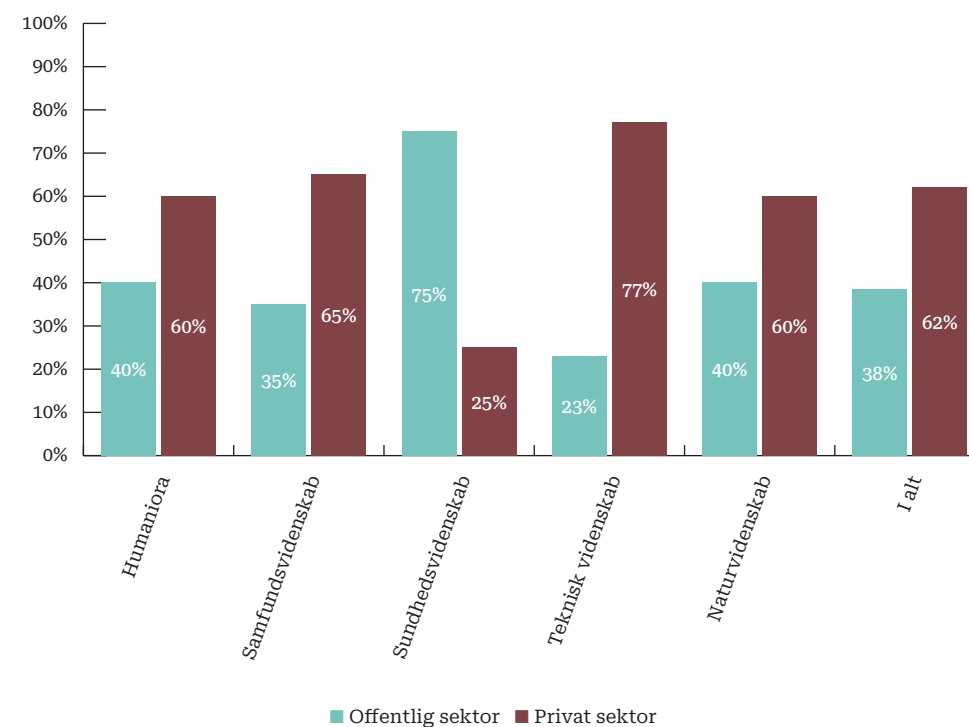
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Sektor for beskæftigelsen er opgjort efter arbejdsstedets sektor ultimo november 2022. Personer med kandidatuddannelse fra et dansk universitet som højeste fuldførte uddannelse indgår i opgørelsen.

KANDIDATER PÅ ARBEJDSMARKEDET

Blandt nyuddannede kandidater fra de danske universiteter var 62 procent i privat beskæftigelse. Nyuddannede kandidater fra humaniora og naturvidenskab ligger på niveau med hele universitetssektoren med omtrent seks ud af ti privatansatte. Teknisk videnskab har størst andel privatansatte med 77 procent, efterfulgt af samfundsvidenskab med 65 procent. Kandidater fra sundhedsvidenskab har betydeligt højere andel offentligt beskæftigede end andre hovedområder med 75 procent i offentlige stillinger.

Figur 3.4 Andel nyuddannede beskæftigede kandidater i hhv. offentlig og privat sektor, 2022

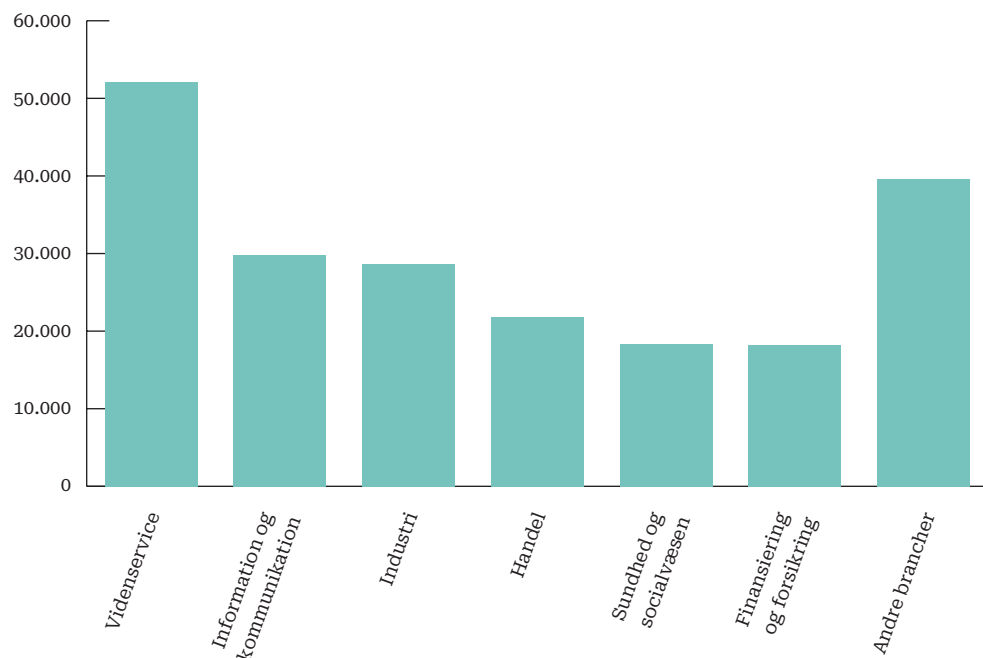
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Nyuddannede er defineret som kandidatdimittender fra de danske universiteters kandidatuddannelser, hvor der er gået 1-2 år siden dimission. Sektor for beskæftigelsen er opgjort efter arbejdsstedets sektor ultimo november 2022. Personer med kandidatuddannelse fra et dansk universitet som højeste fuldførte uddannelse indgår i opgørelsen.

KANDIDATER PÅ ARBEJDSMARKEDET

Kandidatuddannede fra de danske universiteter, der er beskæftiget i den private sektor, arbejder oftest i en branche under vidensservice, som primært dækker over forskellige former for rådgivningsvirksomhed. Knap 29.700 var beskæftiget i virksomheder inden for gruppen information og kommunikation, der primært dækker IT-branchen. Ca. 28.700 kandidater er beskæftiget i forskellige typer industrivirksomheder, mens virksomheder i handelsbranchen, sundhed og socialvæsen samt finansiering og forsikring, hver har i omegnen af 20.000 beskæftigede universitetskandidater.

Figur 3.5 Antal beskæftigede kandidater i den private sektor, fordelt på branchers hovedgrupper, 2022

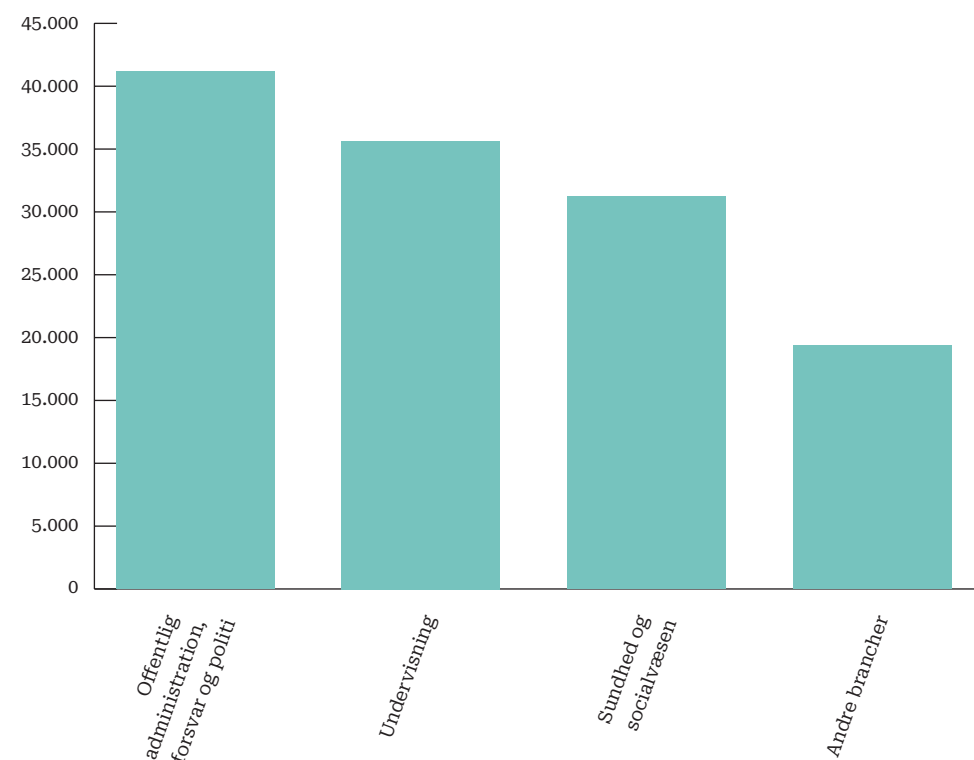
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Branchekoder er opgjort på hovedgruppeniveau og dækker over en bred vifte af brancher. Information og kommunikation dækker f.eks. primært over IT-konsulentbranchen med ca. 19.500 personer. Vidensservice er f.eks. rådgivningsvirksomhed indenfor ingeniørområdet, advokatvirksomhed og revision.

KANDIDATER PÅ ARBEJDSMARKEDET

Blandt de universitetskandidater, der er beskæftigede i den offentlige sektor, findes hovedparten af de beskæftigede inden for tre hovedgrupper: 41.200 er beskæftiget indenfor offentlig administration, forsvar og politi, 35.500 arbejder med undervisning, og ca. 31.200 kandidater er beskæftiget i hovedgruppen sundhed og socialvæsen.

Figur 3.6 Antal beskæftigede kandidater i den offentlige sektor, fordelt på branchers hovedgrupper, 2022

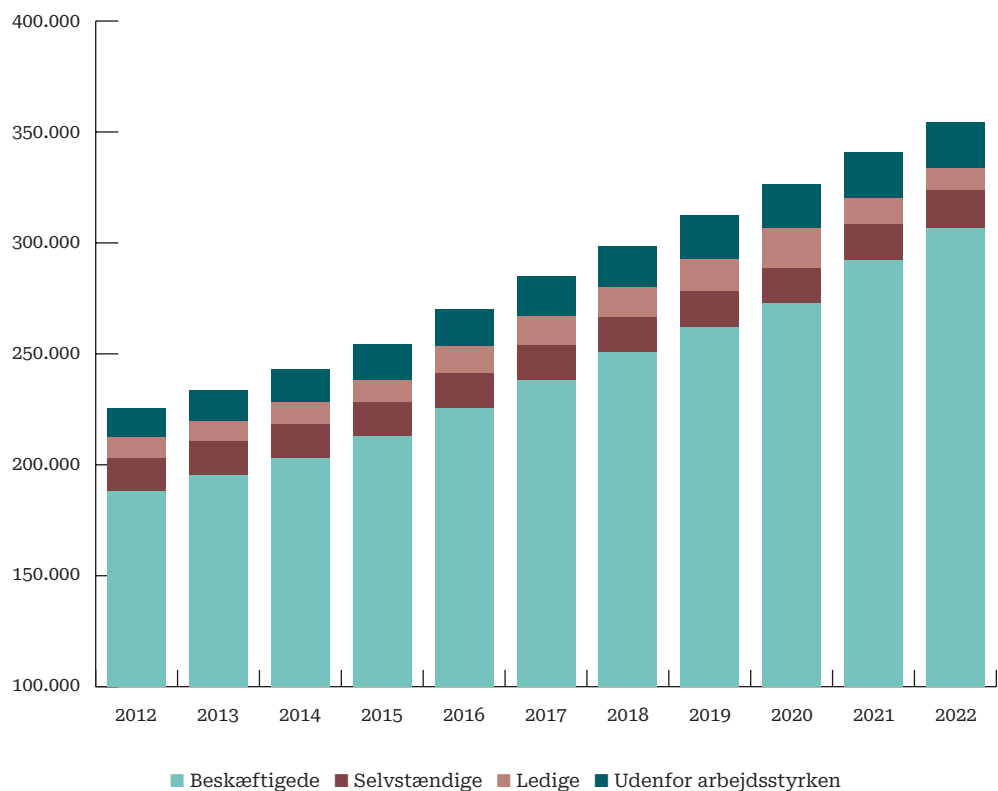
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Branchekoder er opgjort på hovedgruppeniveau og dækker over en bred vifte af brancher. Offentlig administration indeholder f.eks. retsvæsen, administration af sundhedsvæsen, undervisning og administration af erhvervsfremme. Undervisning dækker primært over undervisning på videregående uddannelser og gymnasier. Hovedgruppen sundhed består primært af ansatte på hospitaler.

KANDIDATER PÅ ARBEJDSMARKEDET

Antallet af kandidatuddannede fra universiteterne har været stigende. I 2022 var der i alt 354.000 universitetskandidater i aldersgruppen 20-64, hvoraf 306.900 var beskæftigede, 16.800 var selvstændige, mens 10.000 var ledige og 20.700 stod uden for arbejdsmarkedet.

Figur 3.7 Universitetskandidaters tilknytning til arbejdsmarkedet, 20-64-årige

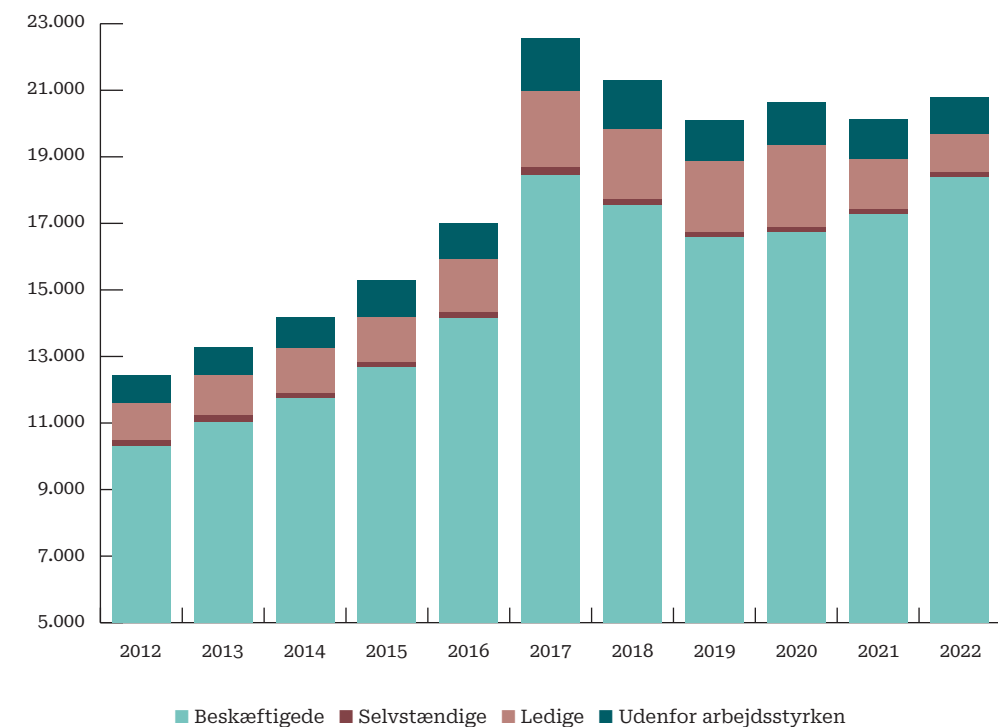
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Den socioøkonomiske status er opgjort hvert år ultimo november, og de angivne år er året, hvor statussen er opgjort.

KANDIDATER PÅ ARBEJDSMARKEDET

I 2016 blev der uddannet rekord mange universitetskandidater, da mange forsinkede studerende skulle færdiggøre deres studier pga. fremdriftsreformen. Derfor findes der mange nyuddannede i opfølgelsen for 2017. Siden er antallet af nyuddannede faldet. I 2022 var der ca. 18.400 nyuddannede kandidater i beskæftigelse, mens 1.100 var ledige og 1.100 stod uden for arbejdsmarkedet. 150 nyuddannede kandidater var selvstændige.

Figur 3.8 Nyuddannede universitetskandidaters tilknytning til arbejdsmarkedet

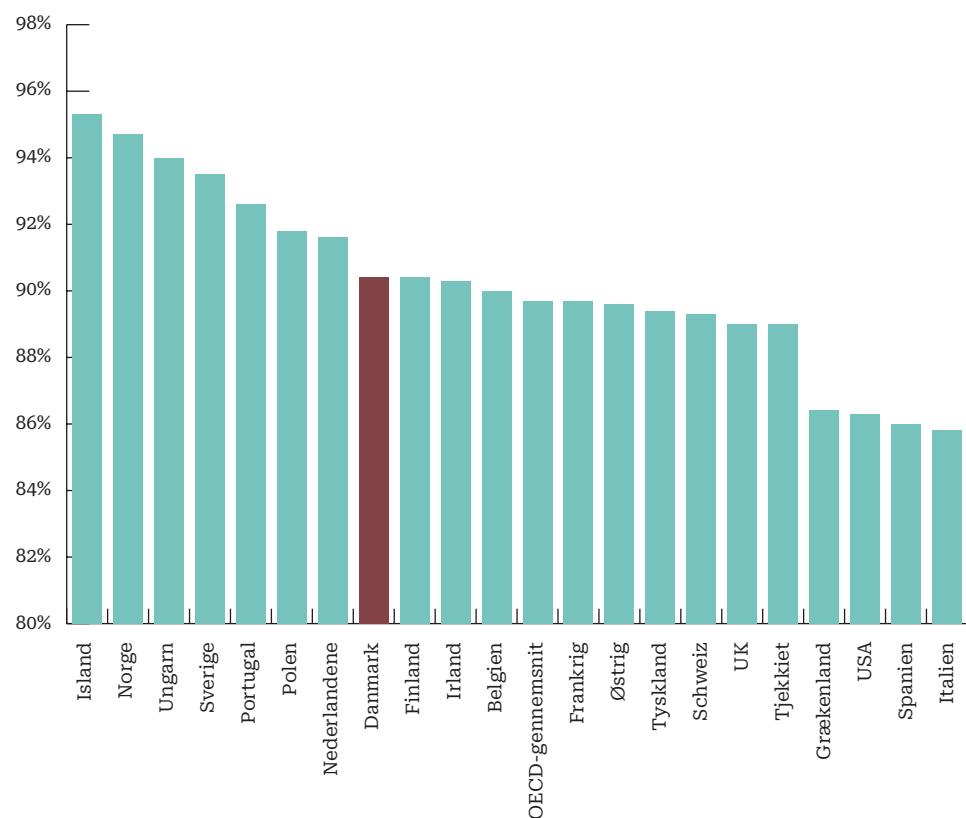
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Nyuddannede er defineret som kandidatdimittender fra de danske universiteters kandidatuddannelser, hvor der er gået 1-2 år siden dimission. Den socioøkonomiske status er opgjort hvert år ultimo november, og de angivne år er året, hvor statussen er opgjort.

KANDIDATER PÅ ARBEJDSMARKEDET

Beskæftigelsesfrekvensen for kandidatuddannede ligger på 90,4 procent. Gennemsnittet i OECD er på 89,7 procent, mens lande som Norge og Sverige ligger i toppen med beskæftigelsesfrekvenser på hhv. 94,7 og 93,5 procent.

Figur 3.9 Beskæftigelsesfrekvens for 25-64-årige kandidater, 2022

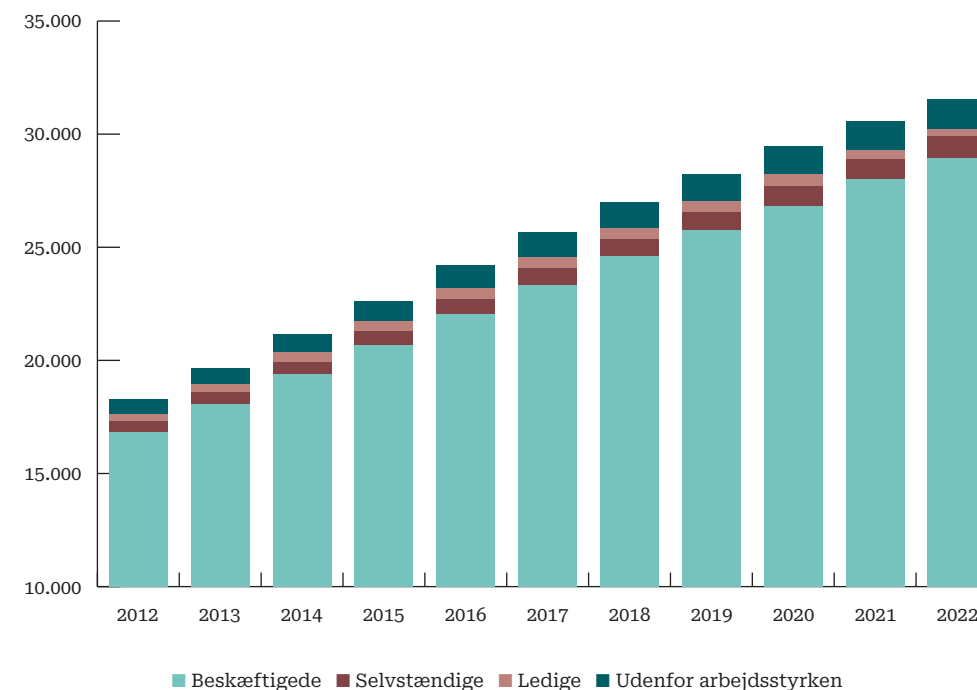
Kilde: OECD, Education at a Glance 2023

Anmærkning: Beskæftigede kandidater inkluderer personer, som arbejdede mindst én time om ugen på opgørelsestidspunktet eller havde et job, men var midlertidigt fraværende på grund af ferie, barsel eller sygdom. På grund af forskellige definitioner er tallene ikke direkte sammenlignelige med figur 3.7 og 3.8.

PH.D.ER PÅ ARBEJDSMARKEDET

Personer med en ph.d.-uddannelse fra et dansk universitet er kendetegnet ved en høj tilknytning til arbejdsmarkedet. I 2022 var 29.000 ph.d.er i beskæftigelse, svarende til 91,8 procent. 3 procent var selvstændige, 1 procent var ledige og 4,2 procent stod uden for arbejdsmarkedet.

Figur 3.10 Ph.d.-uddannedes tilknytning til arbejdsmarkedet, 20-64-årige

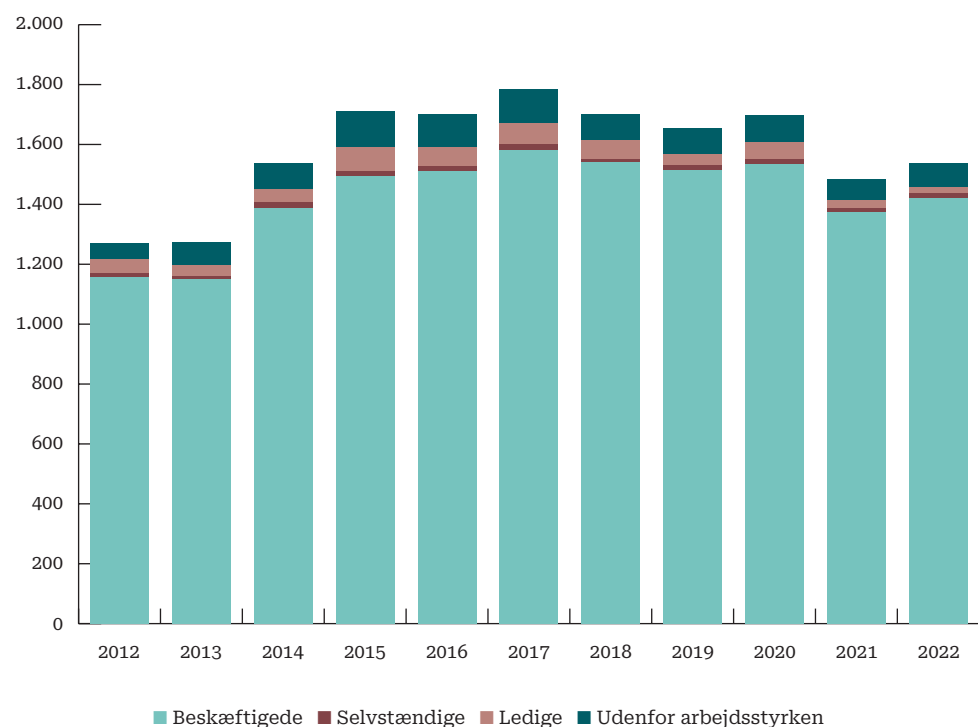
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Den socioøkonomiske status er opgjort hvert år ultimo november, og de angivne år er året, hvor statussen er opgjort. Kun ph.d.-uddannede fra danske universiteter indgår i opgørelsen.

PH.D.ER PÅ ARBEJDSMARKEDET

Blandt nyuddannede ph.d'er var der 1.420 beskæftigede i 2022, svarende til 92,4 procent af de nyuddannede. 1,1 procent var selvstændige, mens 1,4 procent var ledige, og 5,1 procent stod uden for arbejdsmarkedet.

Figur 3.11 Nyuddannede ph.d.ers tilknytning til arbejdsmarkedet

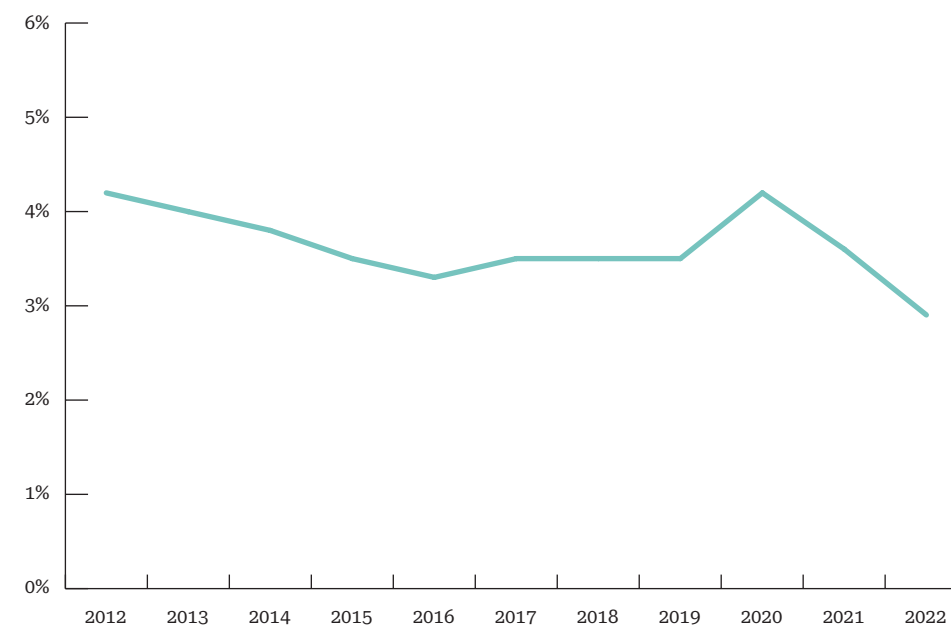
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Nyuddannede er defineret som ph.d'er fra de danske universiteters ph.d.-uddannelser, hvor der er gået 1-2 år siden dimission. Den socioøkonomiske status er opgjort hvert år ultimo november, og de angivne år er året, hvor statussen er opgjort. Kun ph.d.-uddannede fra danske universiteter indgår i opgørelsen.

LEDIGHED OG OVERGANG TIL ARBEJDSMARKEDET

Fuldtidsledigheden for kandidatuddannede over 30 år er faldet fra 4,2 procent i 2020 til 2,9 procent i 2022. Før coronanedlukningerne i 2020 har ledigheden været stabil på omkring 3-4 procent.

Figur 3.12 Udviklingen i fuldtidsledigheden på arbejdsmarkedet for kandidatuddannede, 30-årige og derover

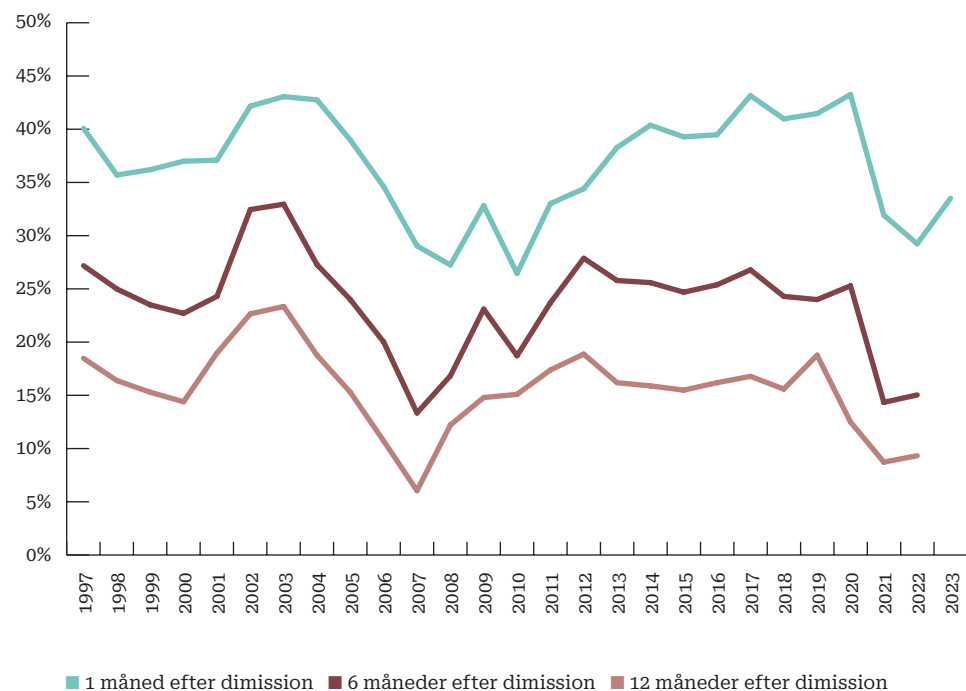
Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken (tabel AUL08)

Anmærkning: Kandidater inkluderer alle lange videregående uddannelser med undtagelse af de kunstneriske uddannelser. Begrebet fuldtidsledige/fuldtidsvolumen af ledighed beregnes ved at omregne ledighedsberørtes ledighed til den tilsvarende fuldtidsvolumen (altså hvor mange fuldtidsledige de ledighedsberørtes ledighed svarer til). Konkret gøres dette ved dagsreduktion (hvor man dividerer antallet af dage med ledighed med antallet af dage i perioden) samt dels ved hjælp af en yderligere timerreduktion (timer med ledighed pr. dag divideret med 7,4 timer).

LEDIGHED OG OVERGANG TIL ARBEJDSMARKEDET

Nyuddannedes ledighed er størst, umiddelbart efter uddannelsen er afsluttet, og falder derefter i løbet af de kommende måneder. F.eks. var ledigheden for sommerdimittenderne fra 2022 efter en måned på 29,2 procent, mens den efter seks måneder var 15 procent og efter tolv måneder 9,3 procent. Ledigheden for sommerdimittender faldt markant for årgang 2021 ift. 2020, hvor ledigheden blev påvirket af corona-pandemien. Historisk set ligger den nuværende ledighed på et lavt niveau, hvor kun sommerdimittenderne fra 2007 havde lavere ledigheder end sommerdimittenderne fra 2022.

Figur 3.13 Udvikling i ledigheden for sommerdimittender i månederne efter dimission, sommerdimittendårgang 1997-2023

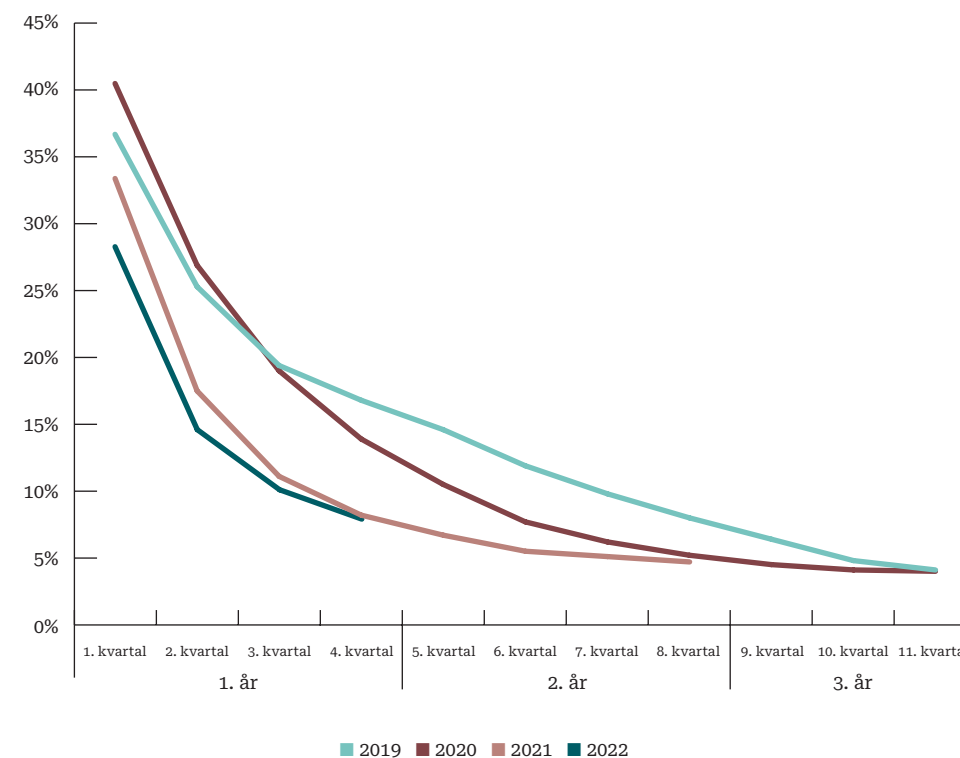
Kilde: Akademikernes (AC) ledighedsstatistik

Anmærkning: Sommerdimittender er kandidater, som har afsluttet uddannelsen i juni, juli og august. Året angiver året for sommerdimittendernes dimission, hvor ledigheden er målt efterfølgende. Ledigheden er opgjort som bruttoledigheden omregnet til fuldtidspersoner.

LEDIGHED OG OVERGANG TIL ARBEJDSMARKEDET

For nyuddannede kandidater er ledigheden størst i første kvartal efter dimission, hvorefter den falder støt i løbet af de næste kvartaler. Ledigheden er faldet betydeligt for nyuddannede for årgang 2021 og 2022 ift. årgang 2019 og 2020, både hvad angår, hvor høj ledigheden var i udgangspunktet i første kvartal, men også tempoet, hvormed ledigheden falder gennem de følgende kvartaler, er øget. I 9.-11. kvartal efter dimission er ledigheden faldet til ca. 4 procent for årgang 2020 og 2019.

Figur 3.14 Udviklingen i ledighedsgrader for de seneste kandidatårgange i de første 11 kvartaler efter dimission

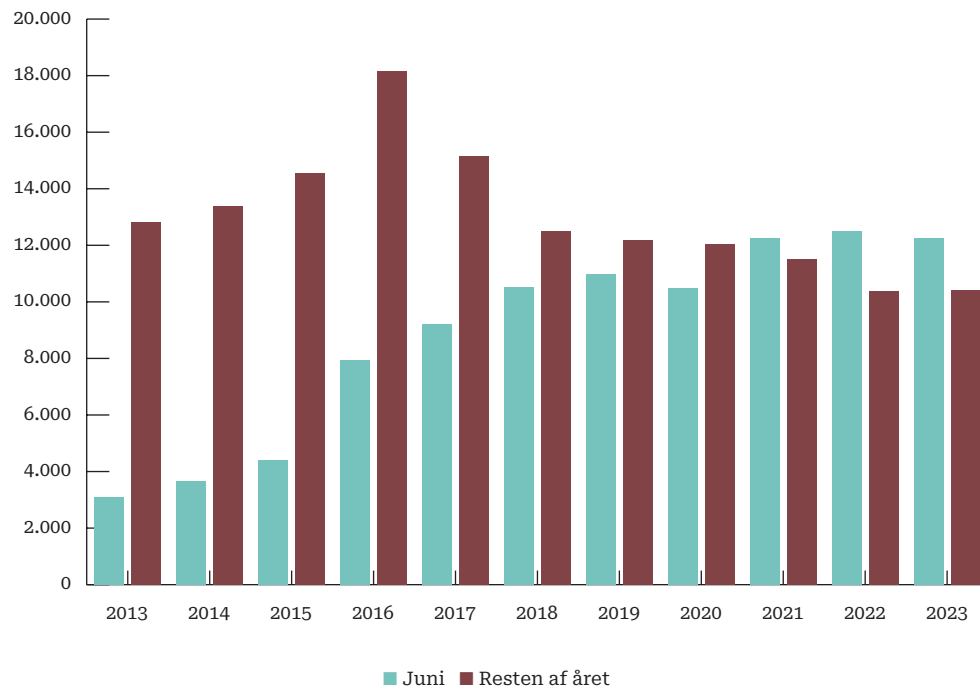
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Ledigheden er målt som antallet af dage med ledighed ud af det totale antal dage i hvert kvartal. For eksempel tæller to personer, der hver har været ledige i halvdelen af dagene i et kvartal, som én ledig i det givne kvartal.

LEDIGHED OG OVERGANG TIL ARBEJDSMARKEDET

I løbet af det seneste årti er der sket en udvikling, hvor et voksende antal kandidatdimittender færdiggør deres uddannelse i juni måned. I 2013 afsluttede 3.089 kandidater deres uddannelse i juni måned, svarende til 19 procent af årgangen. I 2023 var der derimod 12.252 kandidater, der blev færdiguddannet i juni, svarende til 54 procent af årgangens kandidater. Der er en bekymring for, at mange dimittender på samme tidspunkt af året kan skabe flaskehalse på arbejdsmarkedet og forlænge dimittendledighedsperioden for kandidatuddannede fra universiteterne.

Figur 3.15 Antal kandidatdimittender i juni måned og resten af året

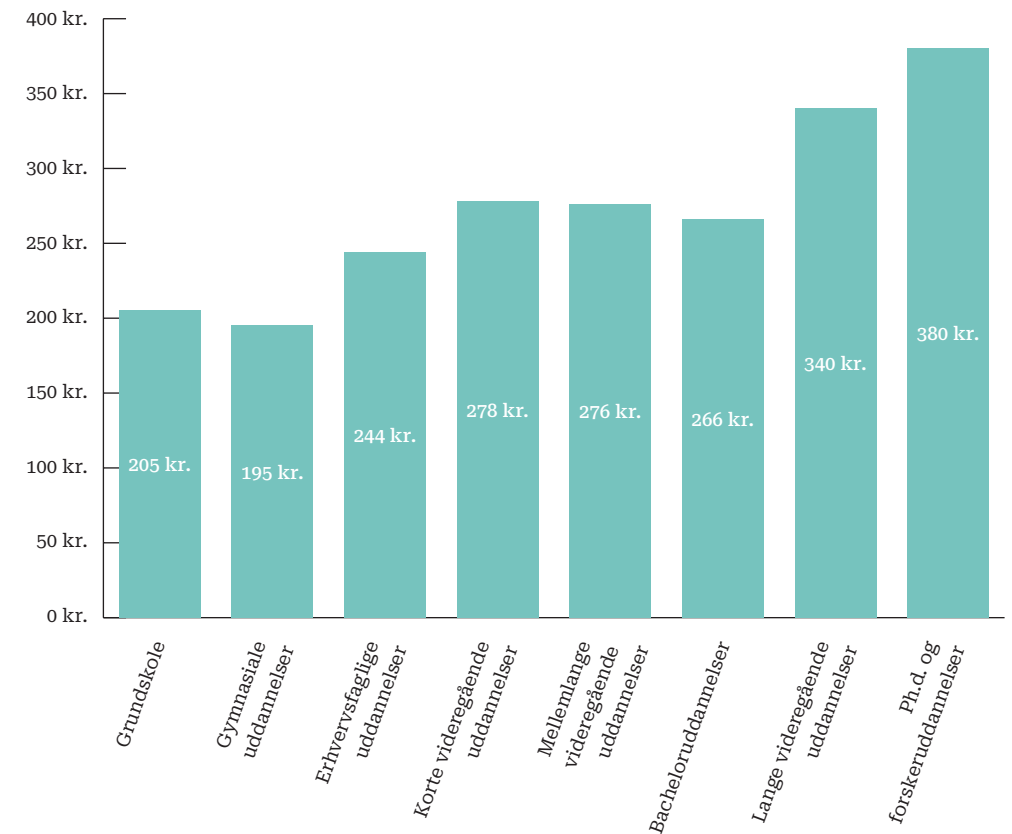
Kilde: Danmarks Statistik via Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Det stigende antal dimittender i juni måned formodes at hænge sammen med indførelsen af fremdriftsreformen, der bevirker, at flere afslutter på normeret tid og følger et mere strømlinet uddannelsesforløb. Opgørelsen er baseret på studieår.

UNIVERSITETSUDDANNEDE I ARBEJDSSTYRKEN

Den almindelige løn for lønmodtagere er højest for personer med lange videregående uddannelser og ph.d.-uddannelser med median timelønninger på hhv. 340 kr. og 380 kr. Blandt de resterende videregående uddannelsesniveauer er medianlønnen højest for korte videregående uddannelser med 278 kr. Faglærtes median timeløn er 244 kr., mens ufaglærte typisk tjener 205 kr. i timen, og personer med gymnasial uddannelse tjener almindeligvis 195 kr. i timen.

Figur 3.16 Mediantimeløn efter højest fuldførte uddannelse, 2022

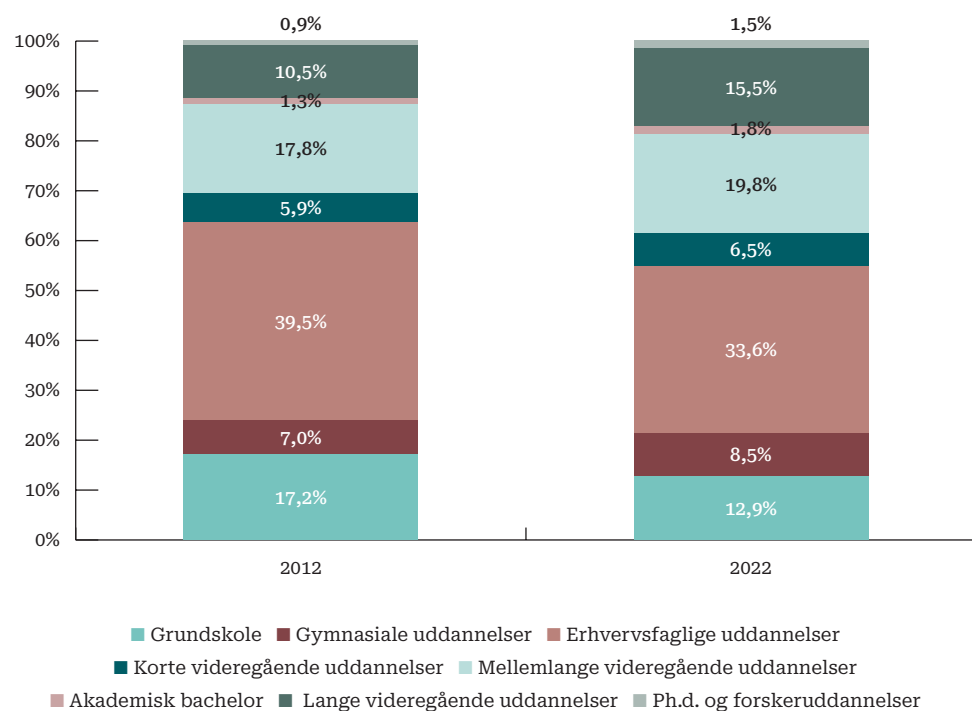
Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken (tabel:Lons11)

Anmærkning: Timelønnen er opgjort som standardberegnet timefortjeneste.

UNIVERSITETSUDDANNEDE I ARBEJDSSTYRKEN

I den seneste tiårsperiode er uddannelsesniveaet i den danske arbejdsstyrke øget markant. I 2012 udgjorde kandidatuddannede 10,5 procent af arbejdsstyrken, mens andelen i 2022 steg til 15,5 procent. Ph.d.-uddannede udgjorde 0,9 procent af arbejdsstyrken i 2012 og 1,5 procent i 2022. I samme periode faldt andelen af arbejdsstyrken med grundskole som højest fuldførte uddannelse fra 17,2 procent til 12,9 procent.

Figur 3.17 Andel på forskellige uddannelsesniveauer i arbejdsstyrken, opgjort efter højest fuldførte uddannelse

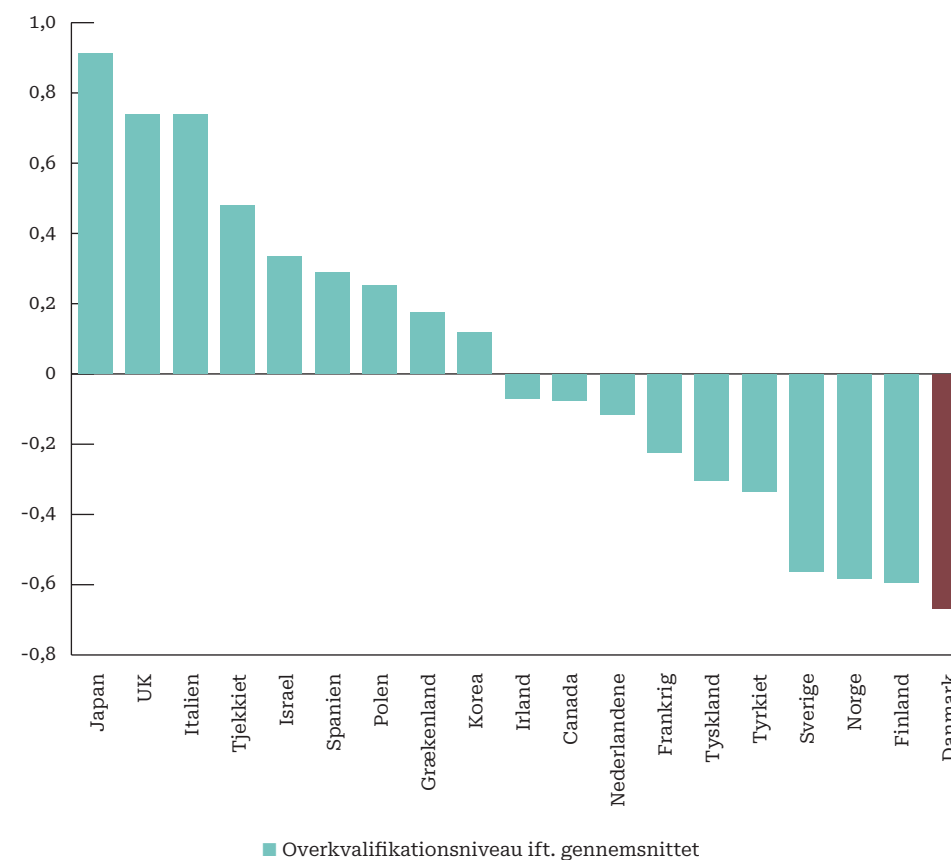
Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken (tabel:HFUDD16)

Anmærkning: Medregnet er 15-69-årige, der enten er beskæftigede eller arbejdsløse. Personer uden for arbejdsstyrken er ikke talt med, f.eks. studerende og pensionister, der ikke er i beskæftigelse. Uddannelse er opgjort som højeste fuldførte uddannelse. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

UNIVERSITETSUDDANNEDE I ARBEJDSSTYRKEN

I international sammenhæng har Danmark den laveste grad af overkvalificering på arbejdsmarkedet ift. andre sammenlignelige lande. En opgørelse fra OECD viser, at den danske grad af overkvalificering er omtrent en tredjedel af gennemsnittet i OECD.

Figur 3.18 Graden af overkvalificering på arbejdsmarkedet i udvalgte lande, OECD

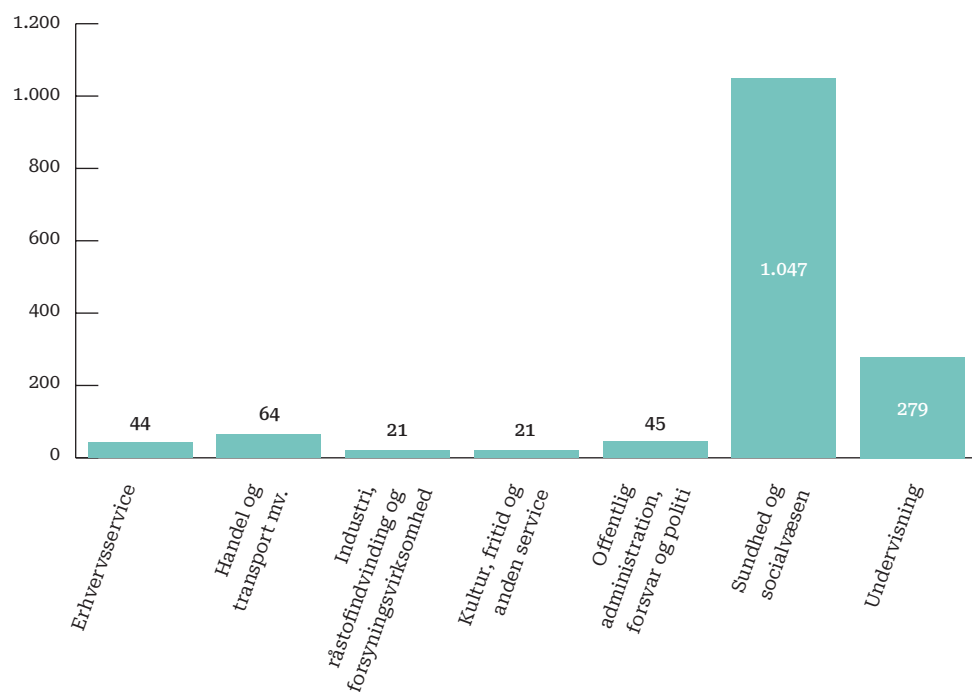
Kilde: OECD, Education at a Glance 2022

Anmærkning: At være overkvalificeret er defineret som personer med videregående uddannelse, der arbejder i job, der ikke kræver videregående uddannelse. Graden er opgjort relativt til den gennemsnitlige grad af overkvalificering på arbejdsmarkedet; dvs., at en grad af overkvalificering på 0 kan aflæses som at ligge på gennemsnittet, 1 betyder det dobbelte af gennemsnittet, og -0,5 betyder halvdelen af gennemsnittet.

KANDIDATUDDANNELSER DER HENVENDER SIG TIL PROFESSIONSBACHELORER

87 procent af kandidaterne fra universiteternes sundhedsfaglige kandidatuddannelser, der henvender sig til professionsuddannede f.eks. sygeplejersker, er beskæftiget inden for enten sundhed og socialvæsen (69 procent) eller undervisning (18 procent). Yderligere er 3 procent af kandidaterne er beskæftiget i offentlig administration, forsvar og politi.

Figur 3.19 Beskæftigede kandidater fra sundhedsfaglige kandidatuddannelser, der henvender sig til professionsbachelor, fordelt på brancher

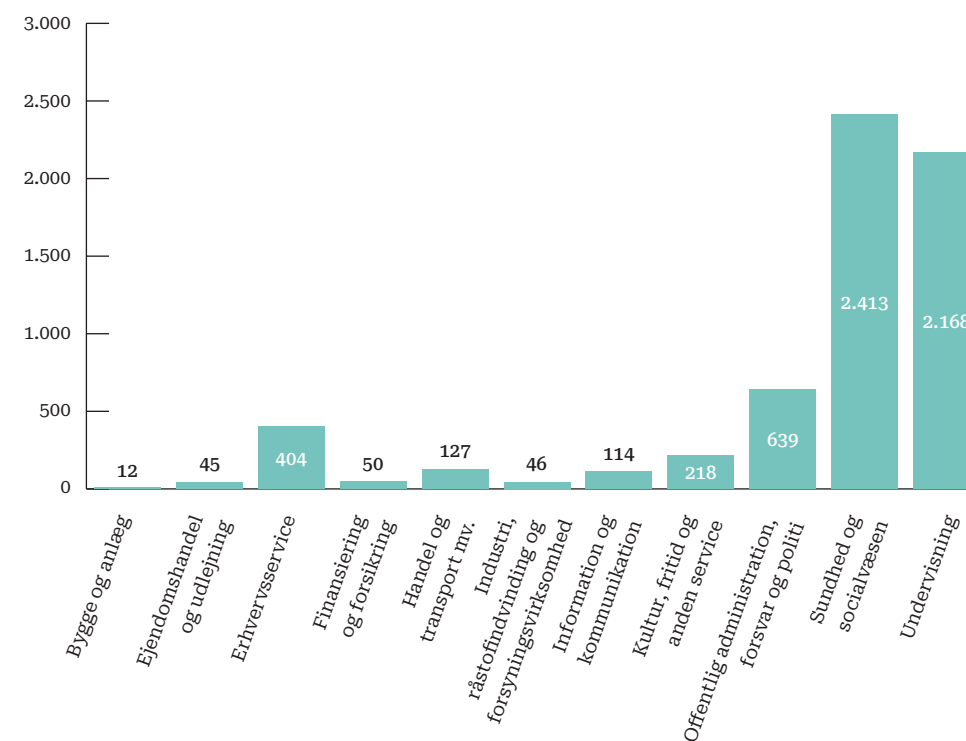
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Brancherne er opgjort på hovedgruppeniveau. Alle beskæftigede med professionsrettede sundhedsfaglige kandidatuddannelser indgår i opgørelsen, uanset hvornår uddannelsen er taget. Sundhedsfaglige kandidatuddannelser omfatter uddannelser i ergoterapi, fysioterapi, sygepleje, klinisk sygepleje, jordmodervidenskab, ernæring samt optometri og synsvidenskab.

KANDIDATUDDANNELSER DER HENVENDER SIG TIL PROFESSIONSBACHELORER

74 procent af kandidaterne fra pædagogiske kandidatuddannelser, som er populære blandt lærere og pædagoger, er beskæftiget inden for enten sundhed og socialvæsen (39 procent) eller undervisning (35 procent). 10 procent af kandidaterne har deres beskæftigelse inden for branchen offentlig administration, forsvar og politi.

Figur 3.20 Beskæftigede kandidater fra pædagogiske kandidatuddannelser, der er populære blandt professionsuddannede, fordelt på brancher

Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Brancherne er opgjort på hovedgruppeniveau. Opgørelsen inkluderer kandidaterne fra uddannelserne: Pædagogisk sociologi, pædagogisk psykologi, pædagogisk antropologi, generel pædagogik og læring og forandringsprocesser. Disse er populære videreuddannelser for professionsuddannelser som lærer og pædagog. Alle kandidater med disse uddannelser indgår i opgørelsen, uanset hvornår uddannelsen er taget.

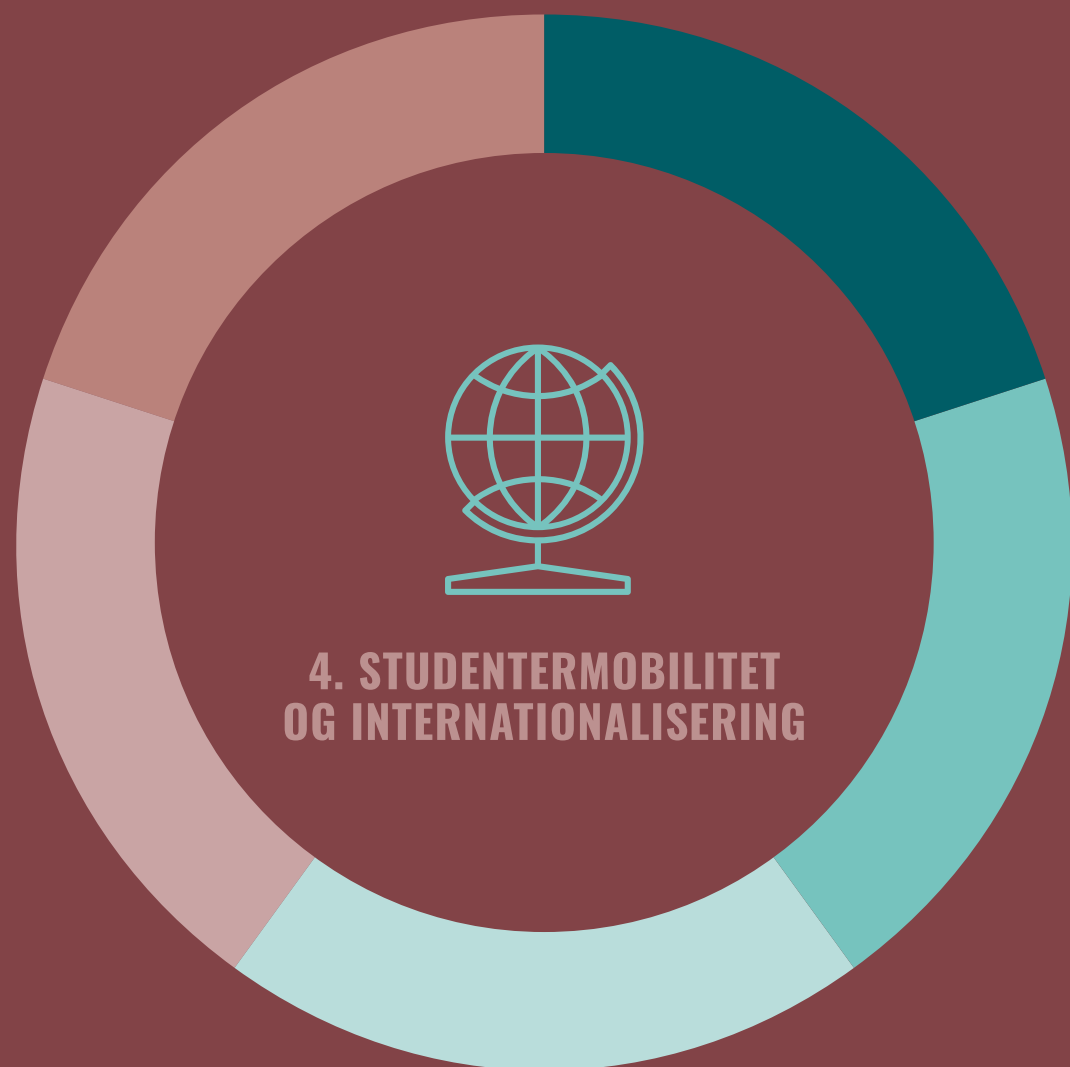
De danske universiteter kendetegnes ved internationalt samarbejde i forbindelse med både uddannelse og forskning. Universiteterne tiltrækker talent fra hele verden gennem udlændinge på hele uddannelser og udvekslingsstuderende, der er i Danmark i en kortere periode. Kapitlet fokuserer på engelsksprogede kandidatstuderende på hele danske kandidatuddannelser, fastholdelse og de engelsksprogede kandidatstuderendes videre færd på arbejdsmarkedet. Yderligere findes en række nøgletal om ph.d.-studerende og udveksling.

Hovedpointer

- Antallet af engelsksprogede kandidatdimittender er stagneret i de senere år.
- Der er flest engelsksprogede studerende på de tekniske og samfundsvidenskabelige kandidatuddannelser.
- Beskæftigelsesgraden for engelsksprogede kandidatdimittender er steget til 44 procent efter at have været omtrent 35 procent i flere år.
- Antallet af udenlandske selvbetalere er mere end tredoblet på ti år.
- Knap 40 procent af ph.d.-uddannede og 21 procent med en lang videregående uddannelse i Danmark er indvandrere.
- Aktiviteten på udvekslingsområdet er tilbage på samme niveau som før coronapandemien.
- Regeringen har besluttet at øge antallet af engelsksprogede studiepladser med 1.100 i 2024.

Temaer i kapitlet

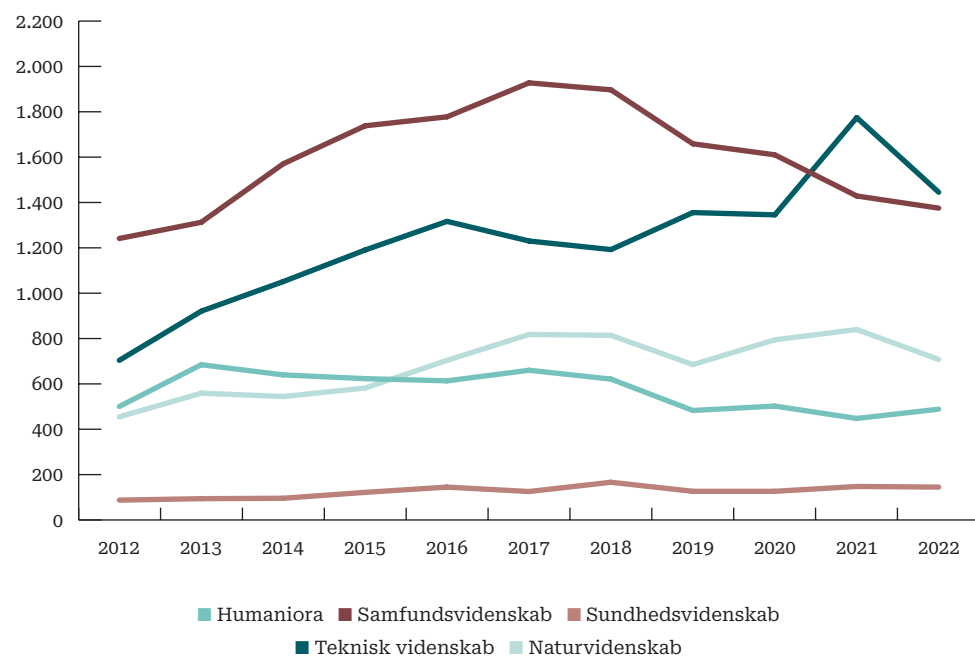
- Engelsksprogede studerende på hele uddannelser
- Internationale ph.d'er
- Udvekslingsstuderende
- Nye engelsksprogede studiepladser

ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE PÅ HELE UDDANNELSER

Tilgangen af engelsksprogede studerende på universiteternes kandidatuddannelser toppede i 2017, hvor 4.770 engelsksprogede studerende startede på en hel kandidatuddannelse. Siden er det samlede optag faldet til 4.162, hvoraf den største del udgøres af studerende på de tekniske og samfundsvidenskabelige uddannelser. Det samfundsvidenskabelige område har historisk set optaget flest engelsksprogede studerende, men blev i 2021 overhalet af det tekniske hovedområde.

Figur 4.1 Optag af engelsksprogede studerende på hele kandidatuddannelser fordelt på hovedområder

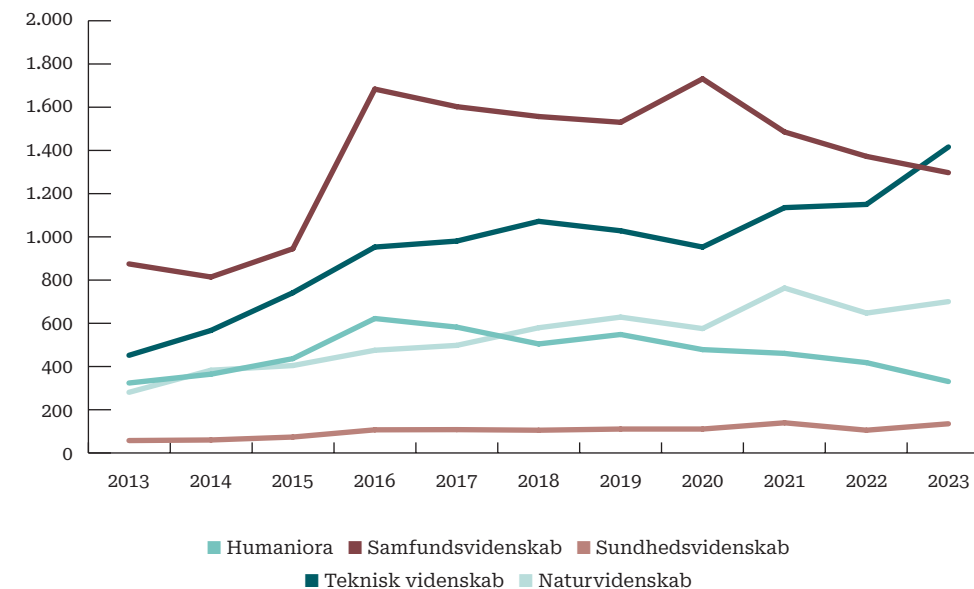
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Engelsksprogede studerende er udenlandske studerende på kandidatuddannelser ved et dansk universitet. De engelsksprogede studerende er defineret ved ikke at have et statsborgerskab i et af de nordiske lande. Yderligere har engelsksprogede studerende ikke gået i grundskole eller på en ungdomsuddannelse i Danmark.

ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE PÅ HELE UDDANNELSER

Siden 2016 har antallet af engelsksprogede dimittenter fra hele kandidatuddannelser fra de danske universiteter ligget stabilt på knap 4.000 dimittenter om året. Ligesom med optaget gælder det, at de fleste dimittenter er inden for de tekniske og samfundsvidenskabelige hovedområder, men der er færrest engelsksprogede studerende inden for de sundhedsfaglige og humanistiske hovedområder. Det tekniske hovedområde blev i 2023 størst i kandidatproduktion for engelsksprogede studerende, hvor det tidligere har været samfundsvidenskab, der var det største hovedområde for engelsksprogede dimittenter fra universiteternes kandidatuddannelser.

Figur 4.2 Engelsksprogede dimittenter fra hele kandidatuddannelser fordelt på hovedområde

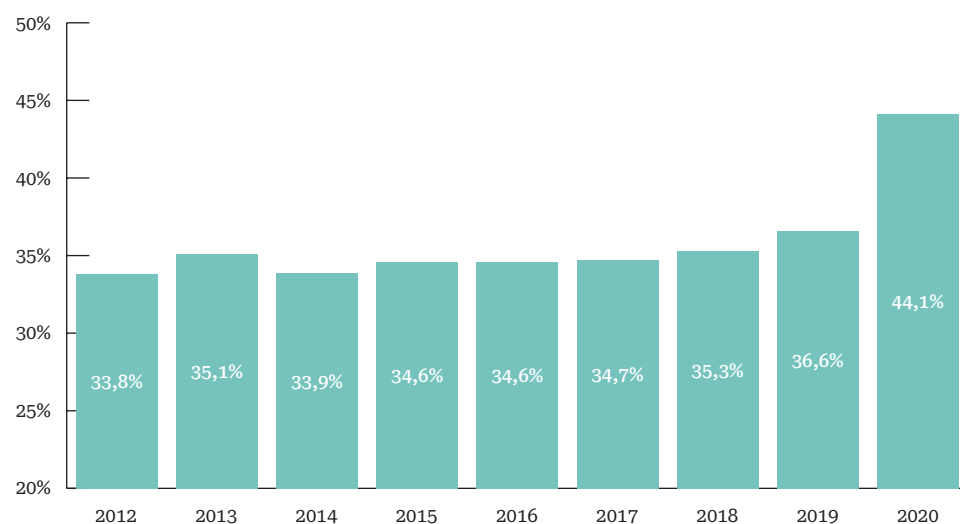
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Engelsksprogede studerende er udenlandske studerende på kandidatuddannelser ved et dansk universitet. De engelsksprogede studerende er defineret ved ikke at have et statsborgerskab i et af de nordiske lande. Yderligere har engelsksprogede studerende ikke gået i grundskole eller på en ungdomsuddannelse i Danmark.

ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE PÅ HELE UDDANNELSER

Beskæftigelsen for engelsksprogede kandidatdimittender steg kraftigt for 2020-årgangen. Beskæftigelsesgraden var på 44,1 procent, hvor den i de seneste mange år har været i omegnen af 35 procent. Beskæftigelsesgraden opgjort med baggrund i alle engelsksprogede kandidatdimittender i hver dimittendårgang inklusive udrejste, ledige og personer uden for arbejdsmarkedet. Danske Universiteter har indgået i et partnerskab om fastholdelse af internationale studerende, hvor der har været en målsætning om at 40 procent af de engelsksprogede kandidatdimittender skal blive og arbejde i Danmark. Udover Danske Universiteter består partnerskabet af Dansk Erhverv, Dansk Industri, Akademikerne og Danske Studerendes Fællesråd.

Figur 4.3 Beskæftigelsesgrad for engelsksprogede kandidatdimittender i andet år efter dimission

Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Årstallet angiver året, hvor kandidatuddannelsen er afsluttet. Herefter er beskæftigelsen målt som andelen af dage i beskæftigelse i løbet af andet år efter dimission. Dimittender, der ikke er i beskæftigelse, kan hhv. være ledige, stå uden for arbejdsmarkedet eller være udrejste. Engelsksprogede studerende er udenlandske studerende på kandidatuddannelser ved et dansk universitet. De engelsksprogede studerende er defineret ved ikke at have et statsborgerskab i et af de nordiske lande. Yderligere har engelsksprogede studerende ikke gået i grundskole eller på en ungdomsuddannelse i Danmark.

ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE PÅ HELE UDDANNELSER

For 2020-årgangen af engelsksprogede kandidatdimittender var 1.460 dimittender beskæftiget i den private sektor, mens 303 personer var i offentlig beskæftigelse. Det svarer til, at 83 procent af de beskæftigede engelsksprogede dimittender fra 2020 arbejder i det private erhvervsliv. Antallet af beskæftigede i den private sektor er steget efterhånden som årgangene af engelsksprogede dimittender voksede frem mod 2016. Stigningen i den offentlige beskæftigelse har været mere beskedent. Den offentlige beskæftigelse kan f.eks. være engelsksprogede kandidatdimittender, der er fortsat på universiteterne som ph.d.

Figur 4.4 Sektor for beskæftigelse for engelsksprogede dimittender pr. årgang, 23 måneder efter dimission

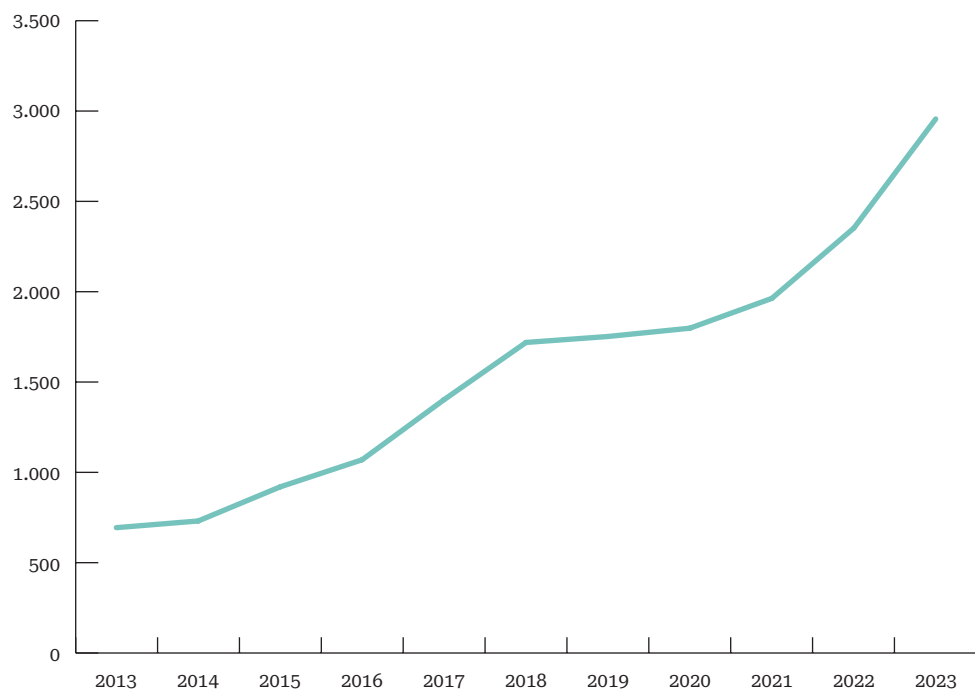
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Årstallet angiver året, hvor kandidatuddannelsen er afsluttet. Oplysninger om sektor findes kun for de beskæftigede engelsksprogede dimittender. Engelsksprogede studerende er udenlandske studerende på kandidatuddannelser ved et dansk universitet. De engelsksprogede studerende er defineret ved ikke at have et statsborgerskab i et af de nordiske lande. Yderligere har engelsksprogede studerende ikke gået i grundskole eller på en ungdomsuddannelse i Danmark.

ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE PÅ HELE UDDANNELSER

Antallet af udenlandske selvbetalere på danske universiteter er vokset siden 2013. I 2013 var der 693 selvbetalere på de danske universiteter, og i 2023 var antallet steget til 2.957 udenlandske studerende, der selv betalte for deres universitetsuddannelse i Danmark. Selvbetalere er studerende med oprindelse uden for EU, der oftest ikke modtager SU.

Figur 4.5 Udenlandske studerende på hele uddannelser, der selv betaler for deres universitetsuddannelse i Danmark

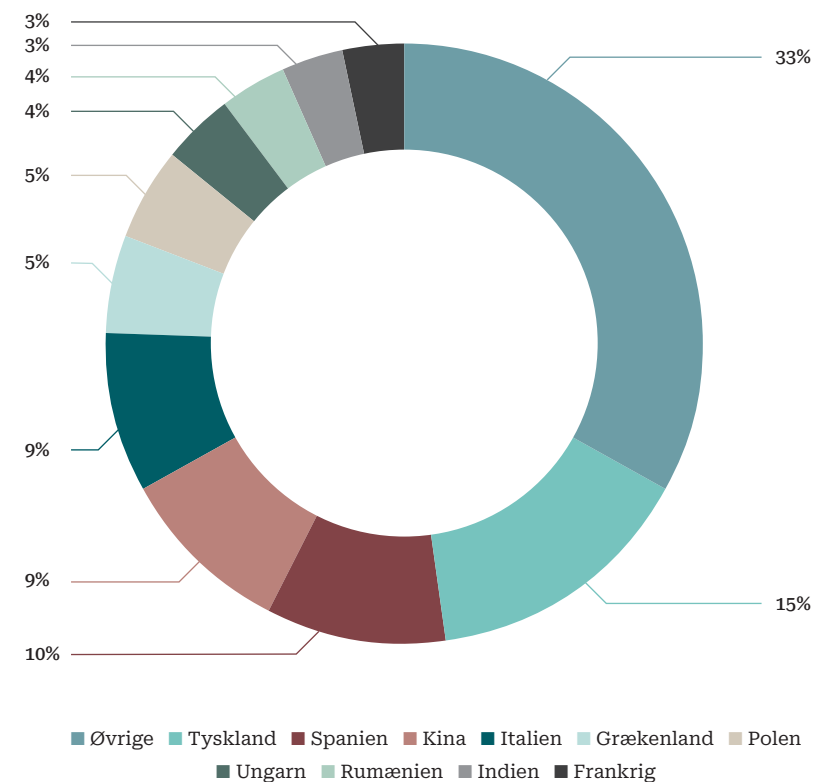
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel H: Internationalisering, sektorniveau

Anmærkning: Udenlandske selvbetalere er udenlandske studerende fra lande uden for EU/EØS, der er indskrevet på en ordinær heltidsuddannelse og selv betaler for deres uddannelse på et dansk universitet. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE PÅ HELE UDDANNELSER

De engelsksprogede kandidatdimittender fra de danske universiteter stammer fra en lang række lande. Men størstedelen har tysk statsborgerskab, efterfulgt af Spanien, Kina og Italien.

Figur 4.6 Statsborgerskab for engelsksprogede dimittender, årgang 2023

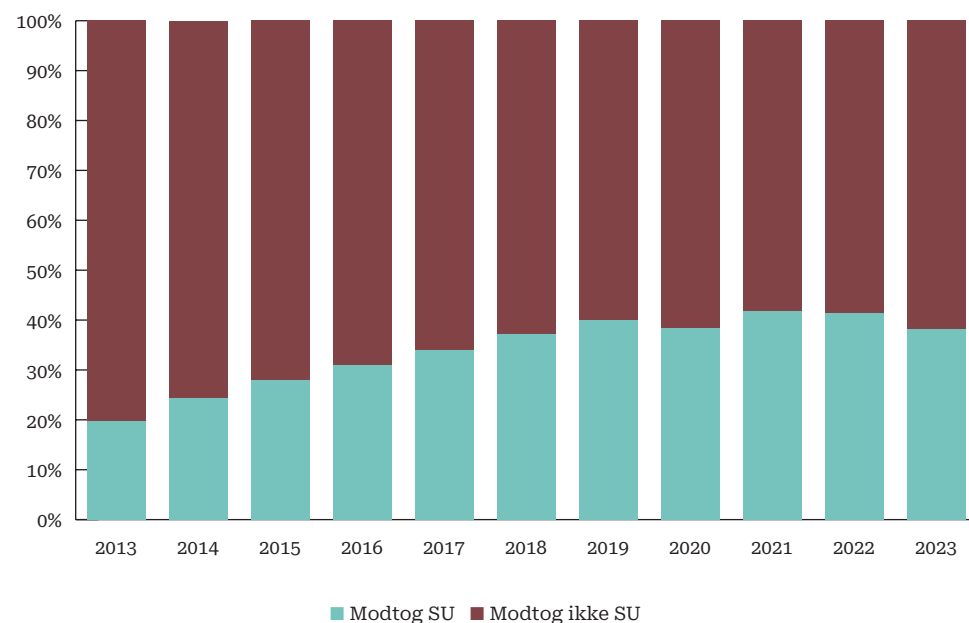
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: I 2023 havde 3.836 engelsksprogede kandidatdimittender et kendt statsborgerskab. Engelsksprogede studerende er udenlandske studerende på kandidatuddannelser ved et dansk universitet. De engelsksprogede studerende er defineret ved ikke at have et statsborgerskab i et af de nordiske lande. Yderligere har engelsksprogede studerende ikke gået i grundskole eller på en ungdomsuddannelse i Danmark.

ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE PÅ HELE UDDANNELSER

I 2023 modtog 38 procent af de engelsksprogede studerende SU, hvilket er et fald ift. 2022, hvor 41 procent af de engelsksprogede kandidatstuderende modtog SU. Andelen af SU-modtagere har været stigende siden LN-dommen i 2013 gav studerende fra andre EU-lande ret til SU via regler om vandrende arbejdstagere, hvis de arbejder mindst 12 timer om ugen ved siden af studiet.

Figur 4.7 Andelen af engelsksprogede studerende på kandidatuddannelser der modtager SU

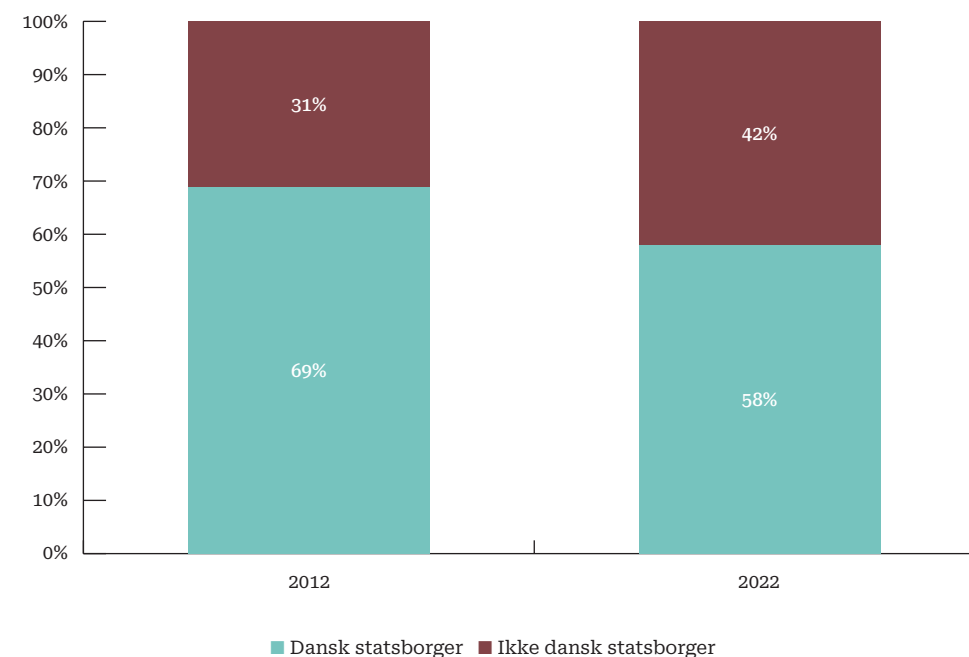
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: Engelsksprogede studerende er udenlandske studerende på kandidatuddannelser ved et dansk universitet. De engelsksprogede studerende er defineret ved ikke at have et statsborgerskab i et af de nordiske lande. Yderligere har engelsksprogede studerende ikke gået i grundskole eller på en ungdomsuddannelse i Danmark.

INTERNATIONALE PH.D.ER

De danske universiteter er en attraktiv destination for udenlandske forskertalenter. Udlændinge udgør en stigende andel af de færdiguddannede ph.d'er fra de danske universiteter. I 2012 var 31 procent af de færdiguddannede ph.d'er udenlandske statsborgere, mens andelen af udlændinge var vokset til 42 procent i 2022.

Figur 4.8 Andelen af ph.d.-dimittender med hhv. dansk og ikke-dansk statsborgerskab

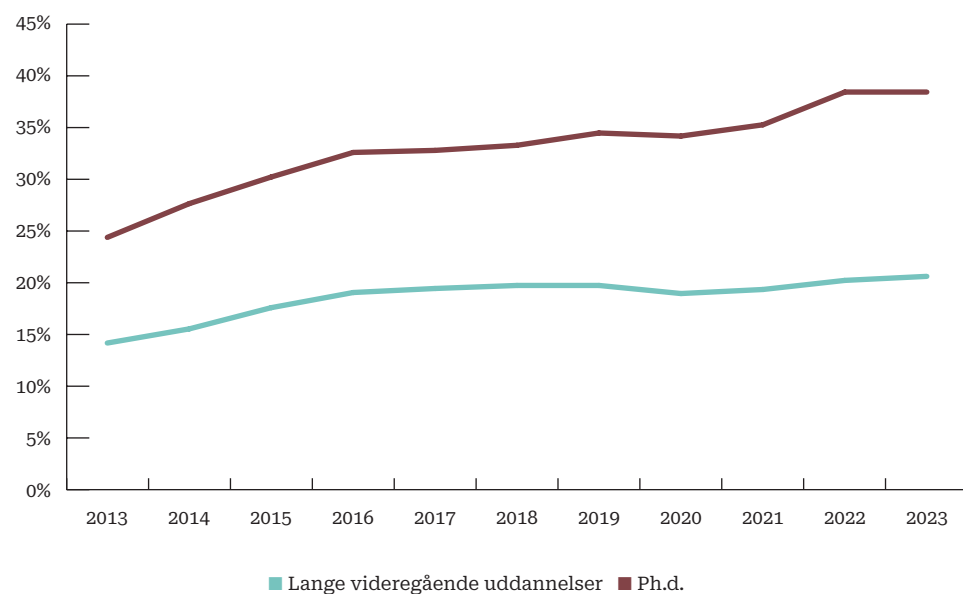
Kilde: Danmarks Statistik via. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Anmærkning: I 2012 var der i alt 1.642 færdiguddannede ph.d'er, mod 1.934 dimittender i 2022. Tallene bygger på Danmarks Statistiks ph.d.-register, og der vil derfor være afvigelser ift. ph.d.-opgørelsen i Danske Universiteters Statistiske Beredskab.

INTERNATIONALE PH.D.ER

Udlændige udgør en væsentlig del af arbejdsstyrken af højtuddannede i Danmark. Blandt ph.d.er i befolkningen under 70 år udgør indvandrere 39 procent af den samlede ph.d.-bestand. For personer med en lang videregående uddannelse udgør udlændige 21 procent af bestanden. Andelen af indvandrere blandt højtuddannede har været stigende siden 2013, hvor andelen af indvandrere i ph.d.-bestanden er vokset med 14 procentpoint, og andelen for kandidatuddannede er vokset med 7 procentpoint. Antalmæssigt er antallet af ph.d.-uddannede indvandrere steget fra 5.978 i 2013 til 17.855 i 2023. For lange videregående uddannelser er antallet af indvandrere steget fra 43.018 i 2013 til 101.224 i 2023.

Figur 4.9 Andel af indvandrere blandt personer med ph.d.-uddannelse og lange videregående uddannelser i den danske befolkning

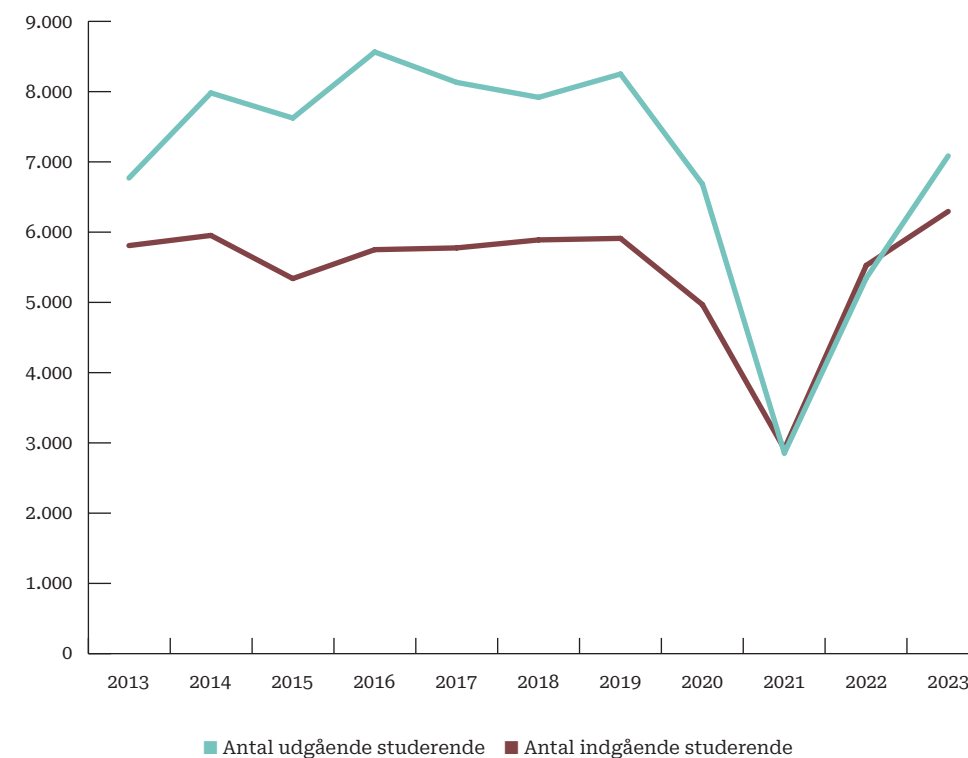
Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken (tabel:HFUDD11)

Anmærkning: En indvandrer er født i udlandet og har forældrene, der ikke er danske statsborgere og som er født uden for Danmark. Opgørelsen er for personer under 70 år. Den dækker hele bestanden i befolkningen med de to givne uddannelsesniveauer som højest fuldførte uddannelsesniveau – dvs. også personer, der har taget uddannelsen i udlandet. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

UDVEKSLINGSSTUDERENDE

Der skete markante fald i udvekslingsaktiviteten for både udgående og indgående studerende under coronapandemien i 2020 og 2021. Siden er den indgående aktivitet nået op på samme niveau som i 2019, mens den udgående aktivitet ligger på ca. 1.100 færre studerende ift. 2019. I 2023 tog 7.086 danske studerende på udveksling, mens 6.297 udenlandske studerende var på ophold i Danmark.

Figur 4.10 Antal indgående og udgående studerende

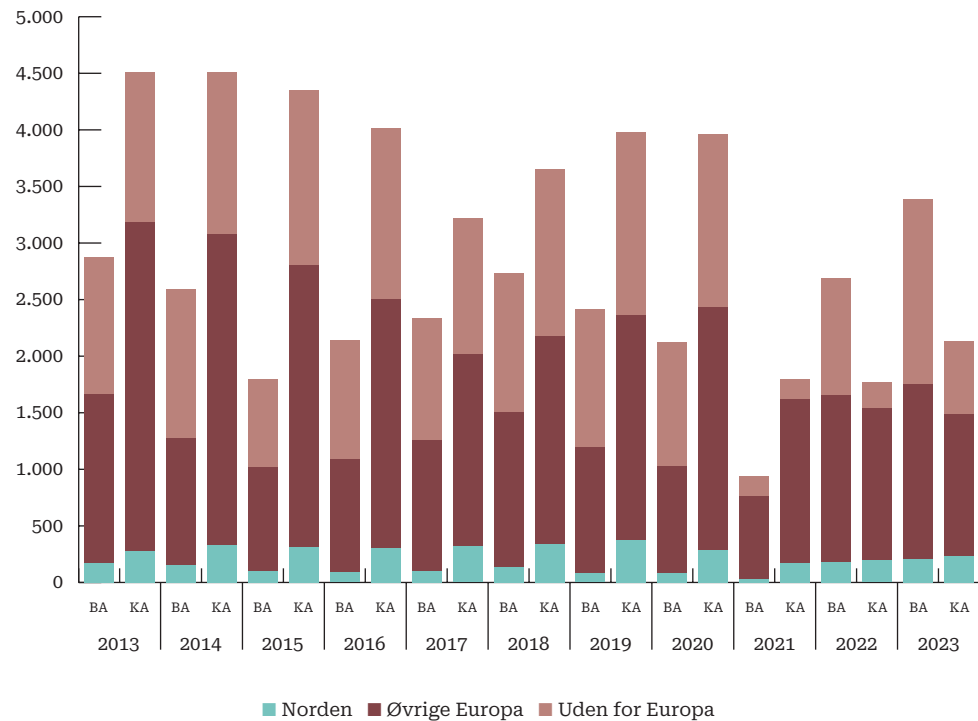
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel H: Internationalisering, sektorniveau

Anmærkning: Antallet af udgående studerende er opgjort som antallet af studerende, der har gennemført et praktik-, udvekslings- eller selvarrangeret studieophold i perioden fra den 1. september året før til den 31. august i det pågældende år. Indgående studerende er opgjort som antallet af studerende, der er indskrevet på et dansk universitet som udvekslingsstuderende i perioden fra den 1. september året før til den 31. august i det pågældende år. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

UDVEKSLINGSSTUDERENDE

De fleste udenlandske udvekslingsstuderende kommer til Danmark for at gå på en bacheloruddannelse. Kandidatuddannelserne har ellers historisk set været de uddannelser, der modtog flest udvekslingsstuderende, men efter coronapandemien lader det til, at der er sket et skift i udvekslingen, hvor flere er i Danmark på bacheloren frem for kandidatuddannelsen.

Figur 4.11 Udvekslingsstuderende i Danmark efter oprindelse og uddannelsesniveau

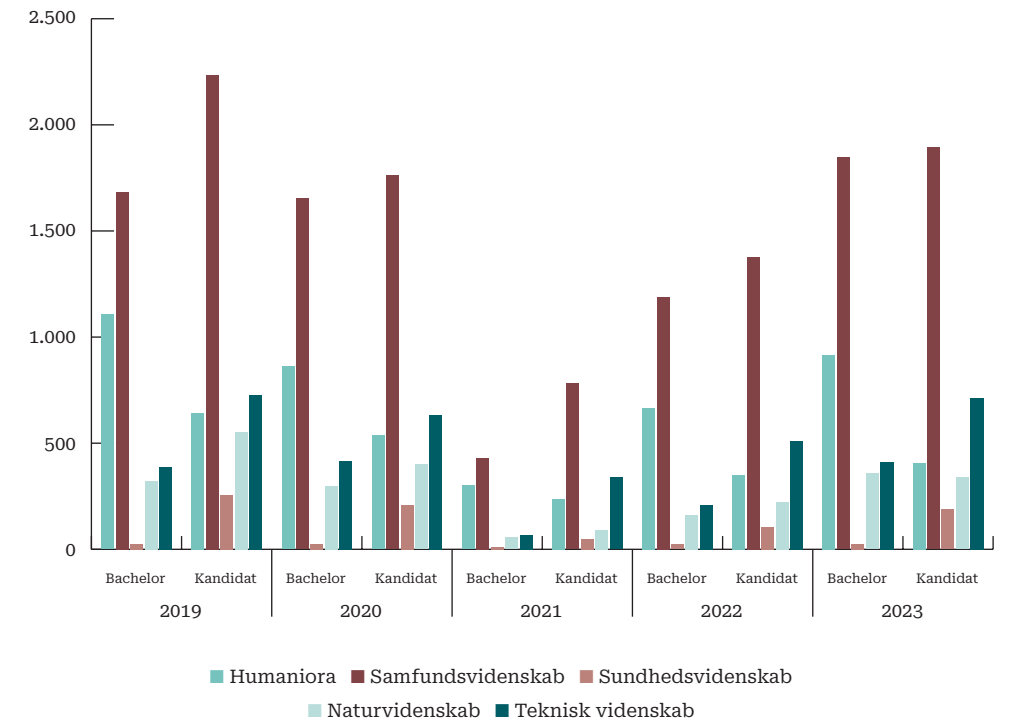
Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken (tabel:UDVSTD02)

Anmærkning: Bagvedliggende tal findes i appendiks.

UDVEKSLINGSSTUDERENDE

Den udgående udveksling foregår primært på de samfundsvidenskabelige uddannelser. I 2023 var der flere danske studerende for både samfundsfaglige bachelor- og kandidatuddannelser, der var på udveksling end de resterende hovedområder tilsammen. Meget få bachelorstuderende på det sundhedsfaglige område tager på udveksling, med i alt 25 i 2023, men lidt flere er afsted på kandidatuddannelserne, hvor 188 studerende var på udveksling.

Figur 4.12 Danske udvekslingsstuderende i udlandet, fordelt på hovedområde og uddannelsesniveau, 2019-2023

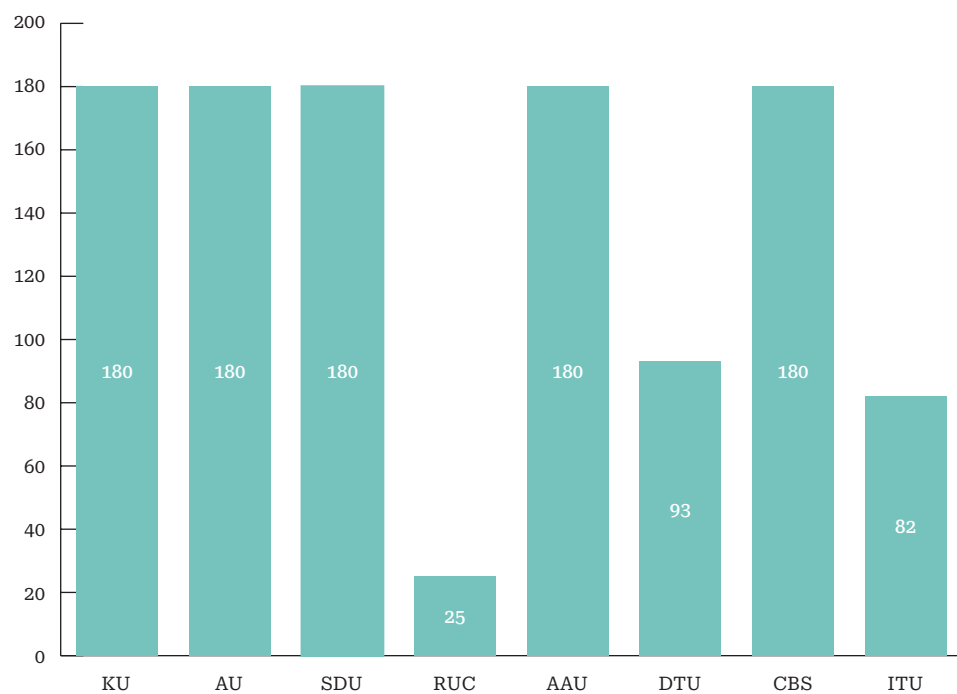
Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken (tabel:UDVSTD02)

Anmærkning: Bagvedliggende tal findes i appendiks.

NYE ENGELSKSPROGEDE STUDIEPLADSER

Et flertal i folketinget er blevet enige om, at der hvert år i perioden 2024-2028 kan oprettes 1.100 flere engelsksprogede studiepladser på kandidatuddannelserne for at tiltrække flere engelsksprogede studerende inden for områder, hvor der er særlig efterspørgsel efter arbejdskraft. Ifølge aftalen skal yderligere 1.400 pladser fordeles i 2029.

Figur 4.13 Nye engelsksprogede studiepladser på kandidatuddannelser

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Anmærkning: Det forventes at ca. en tredjedel af pladserne vil blive optaget af engelsksprogede studerende.

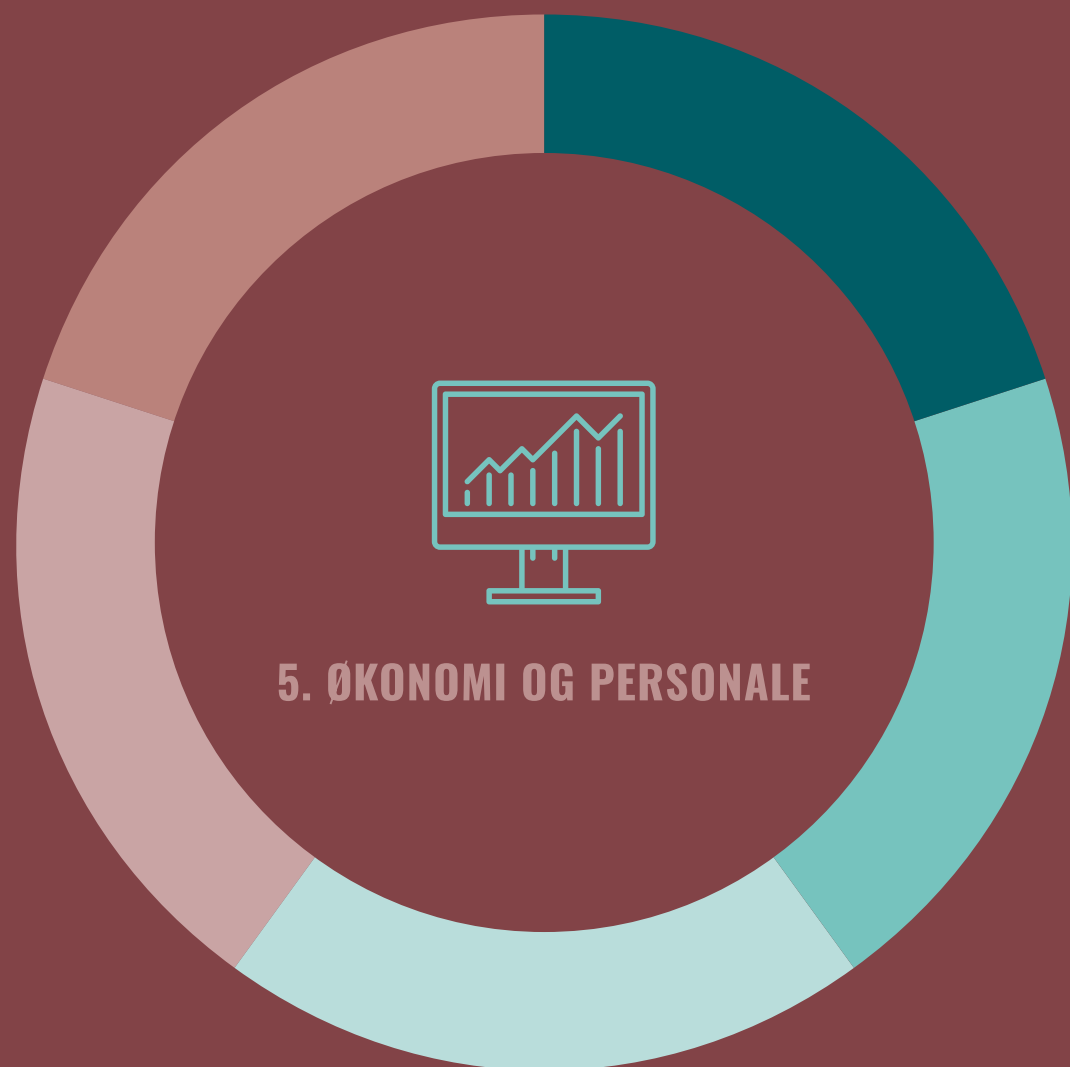
Med samlede driftsomkostninger for knap 34 mia. kr. og 35.000 ansatte årsværk udgør de otte danske universiteter en væsentlig del af samfundsøkonomien. I dette kapitel stilles skarpt på forskellige nøgletal om universiteternes økonomi og drift.

Hovedpointer

- 31 procent af universiteternes indtægter stammer fra tilskudsfinansieret forskning (eksterne midler), 26 procent er fra heltidsuddannelse, og 30 procent er basismidler.
- Næsten halvdelen af universiteternes omkostninger går til forskning og udvikling, mens 18 procent går til bygninger og bygningsdrift.
- Universiteterne har over 20.000 ansatte VIP-årsværk (videnskabeligt instruktivt personale).
- Der er flest mænd blandt det videnskabeligt ansatte personale på universiteterne. Særligt på lektor- og professorniveau er kønsfordelingen skæv, selvom andelen af kvinder har været stigende gennem de senere år.

Temaer i kapitlet

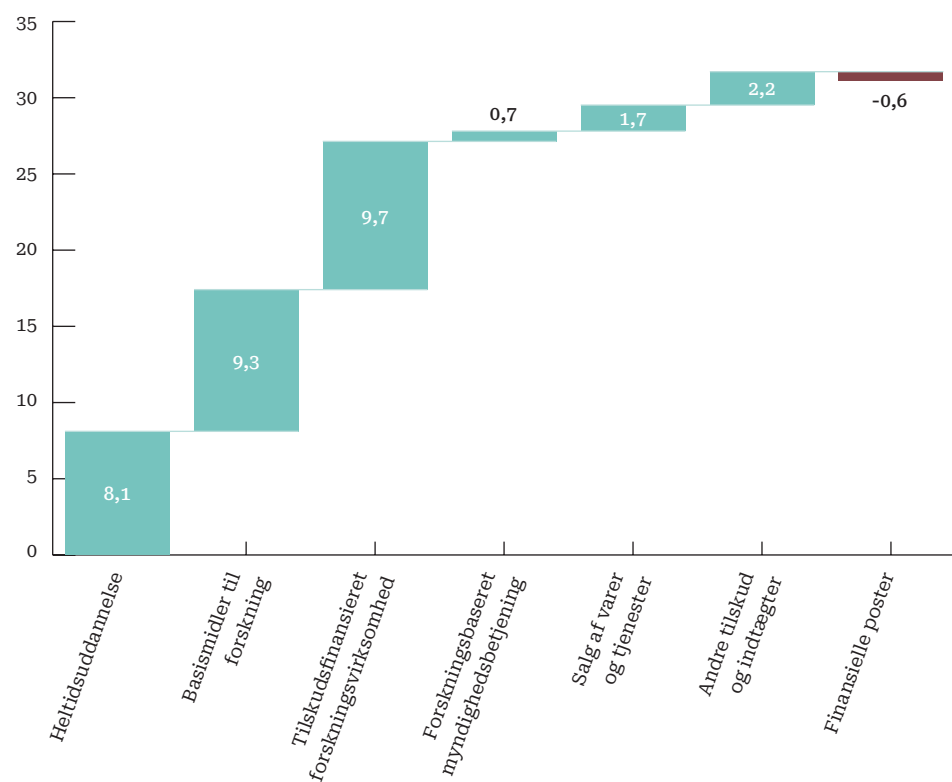
- Universiteternes indtægter
- Universiteternes omkostninger
- Universiteternes personale
- Forskere fordelt på køn

UNIVERSITETERNES INDTÆGTER

I 2022 havde universiteterne i alt indtægter for 31,2 mia. kr. 26 procent stammer fra uddannelsestilskud, 30 procent var basismidler fra staten, og 31 procent kom fra tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (eksterne forskningsmidler). Universiteterne er forpligtet til at investere deres egenkapital og grundet et faldende marked i 2022, medførte det en negativ forrentning, der fremgår som en negativ finansiel indtægt.

Figur 5.1 Universiteternes indtægter 2022, mia. kr.

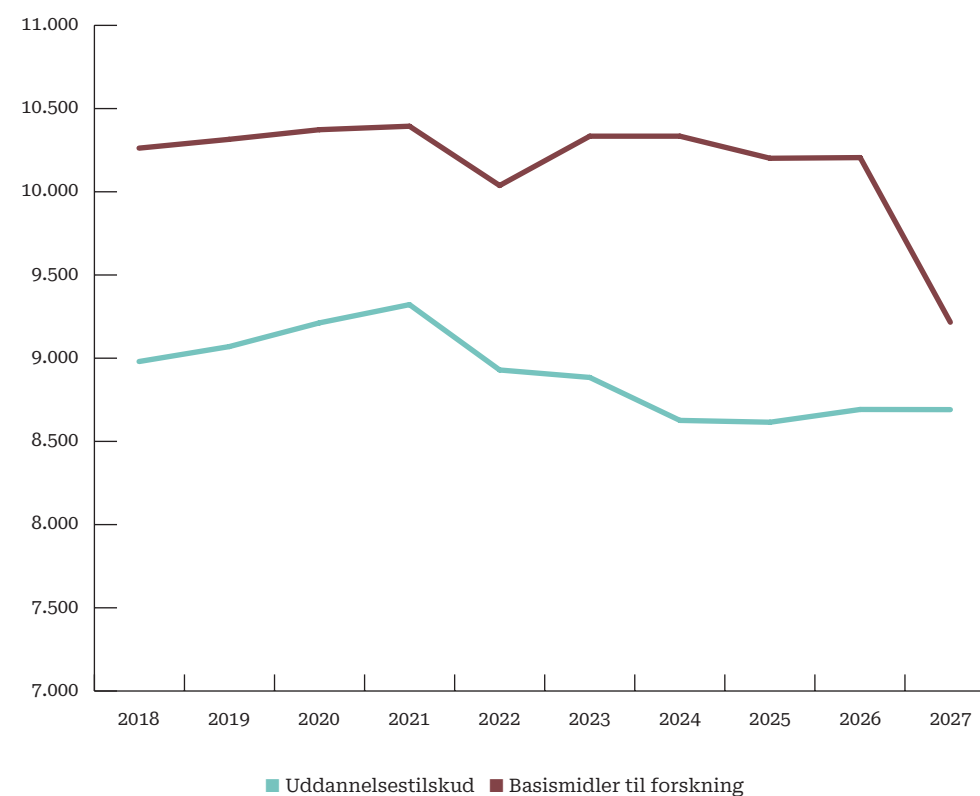
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel A: Indtægter, sektorniveau

Anmærkning: Universiteternes indtægter (figur 5.1) og universiteternes driftsomkostninger (figur 5.5) er ikke direkte sammenlignelige, da de bygger på forskellige kilder og definitioner. F.eks. findes der generelle fællesomkostninger, men der findes ingen tilsvarende indtægtskategori. Bemærk også at omkostningerne i figur 5.5 er for regnskabsåret 2023. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

UNIVERSITETERNES INDTÆGTER

Statens tilskud til universiteternes uddannelser er faldet fra 9.323 mio. kr. i 2021 til 8.625 mio. kr. i 2024, men bevillingen til universiteternes uddannelser forventes at være stabil på det nuværende niveau frem til 2027. Basismidlerne til forskning står til et kraftigt fald i 2027, hvor midler fra globaliseringspuljen står til at udløbe.

Figur 5.2 Tilskud til universiteternes forskning og uddannelser på finansloven, mio. kr.

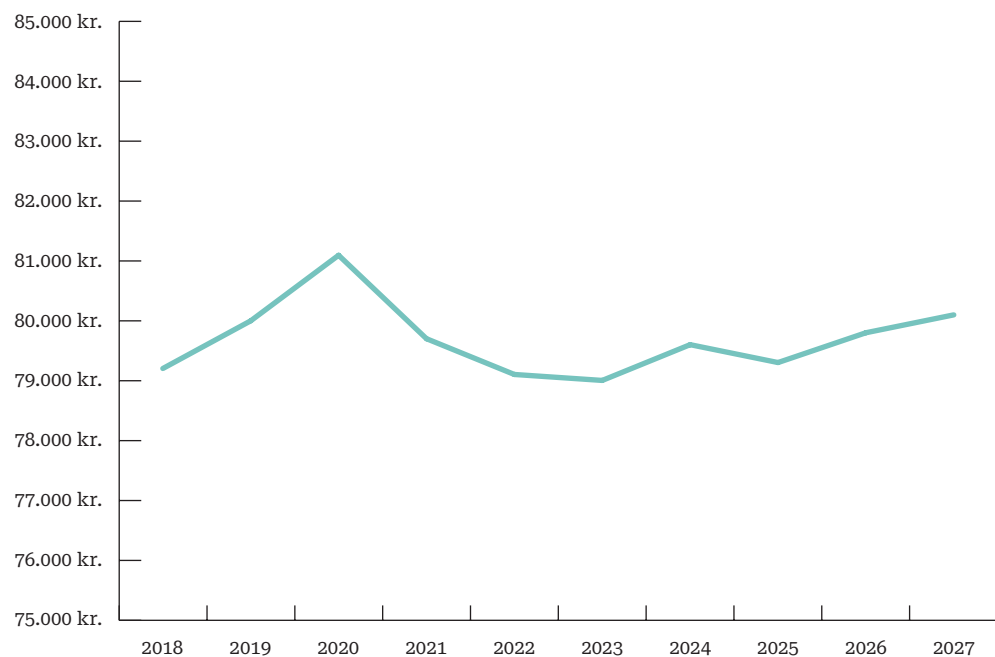
Kilde: Finansloven 2024

Anmærkning: Opgjort i 2024-priser. Det samlede uddannelsestilskud afhænger af aktiviteten på uddannelserne og fordelingen af aktiviteten på de tre taxametertakster.

UNIVERSITETERNES INDTÆGTER

I 2024 har universiteterne uddannelsesbevillinger svarende til 79.600 kr. pr. studenterårsværk, og i budgetåret 2027 forventes bevillingen at stige til 80.100 kr. Stigningen kan skyldes en forventet relativ aktivitetsstigning på de højere takster på f.eks. tekniske og naturvidenskabelige uddannelser i forhold til aktiviteter på lavere takster inden for samfundsvidenskab og humaniora.

Figur 5.3 Enhedsbevilling pr. studenterårsværk for universiteter

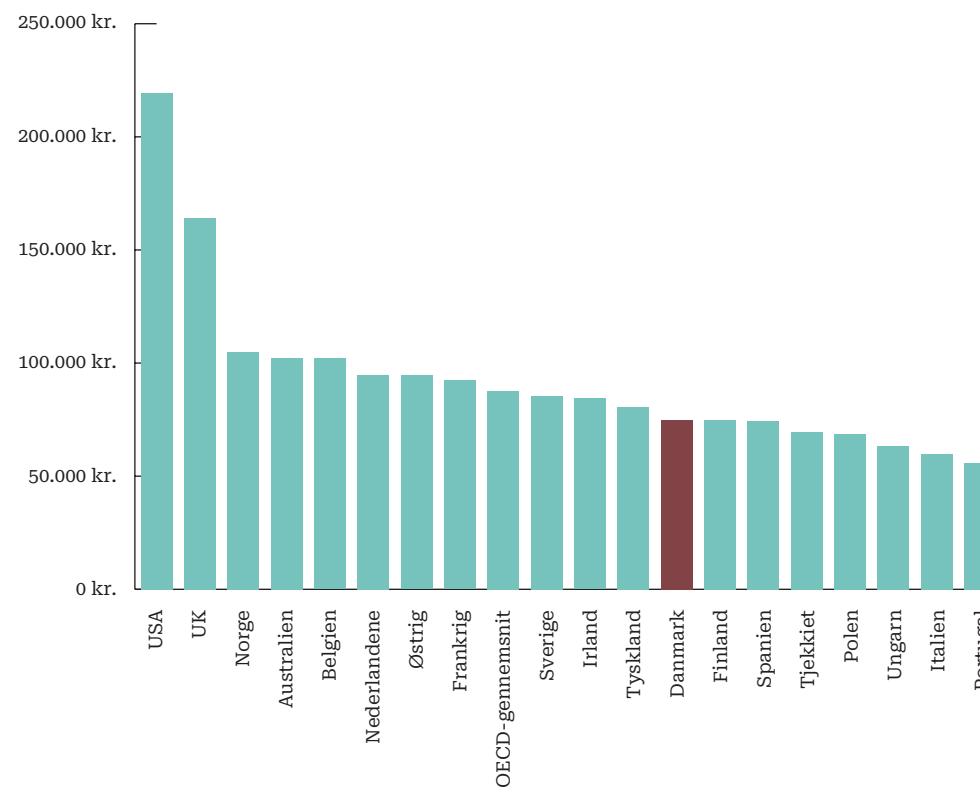
Kilde: Finansloven 2024

Anmærkning: Opgjort i 2024-priser. Finanslovens uddannelsesbevillinger til universiteterne afhænger af den fremtidige produktion af studenterårsværk og deres fordeling på de tre taxametertakster. Bevillingerne er fordelt på tre takster, hvor takst 1 er lavest og gives til uddannelser, hvor der ikke kræves særlige uddannelsesfaciliteter som f.eks. laboratorier. Omvendt gives takst 3 til de uddannelser, der er mere omkostningstunge at drive.

UNIVERSITETERNES OMKOSTNINGER

I Danmark er omkostningerne pr. studerende på videregående uddannelsesinstitutioner lavere end gennemsnittet i OECD. I Danmark lå omkostningsniveauet på ca. 74.800 kr. pr. studerende på videregående uddannelsesinstitutioner, mens gennemsnittet for OECD var ca. 87.500 kr. UK og USA ligger markant over de resterende lande i omkostninger med udgifter på hhv. 164.200 kr. og 219.300 kr. pr. studerende på videregående uddannelsesinstitutioner.

Figur 5.4 Omkostninger pr. studenterårsværk på videregående uddannelser, 2020

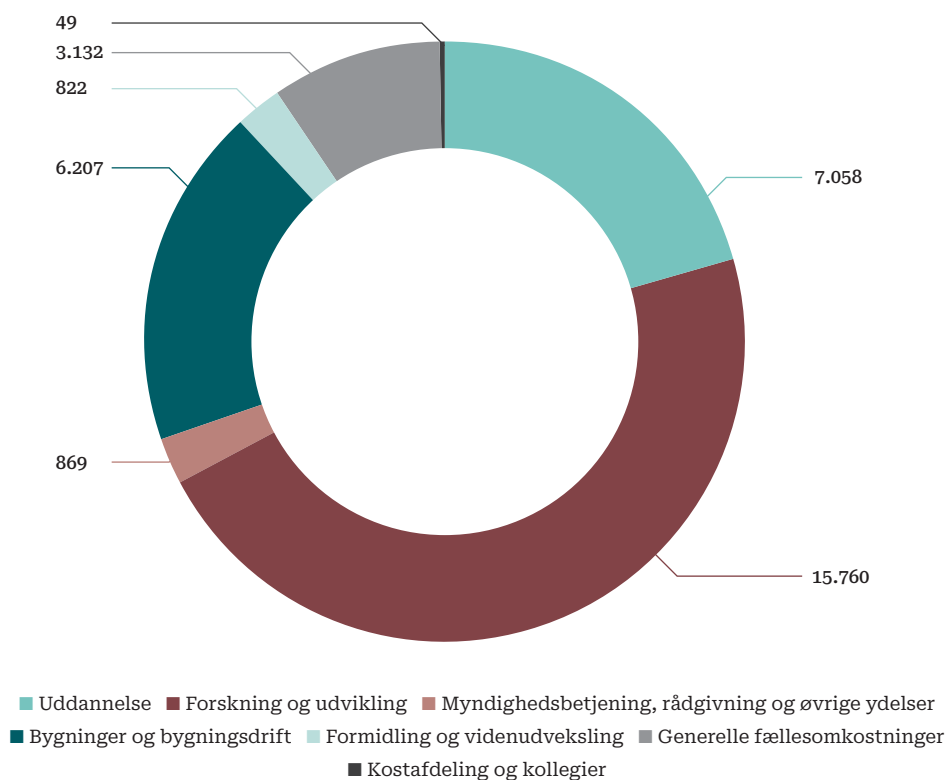
Kilde: OECD: Education at a Glance, 2023

Anmærkning: Udgifterne er PPP-konverteret (purchasing power parity). Udgifterne til uddannelsesinstitutioner er opgjort eksklusive udgifter til forskning og udvikling.

UNIVERSITETERNES OMKOSTNINGER

Universiteterne havde i 2023 i alt omkostninger svarende til 33,9 mia. kr. Heraf lå ca. 21 procent inden for formålet uddannelse, 47 procent inden for forskning, mens 18 procent henføres til bygninger og bygningsdrift, og 9 procent er generelle fællesomkostninger.

Figur 5.5 Universiteternes driftsomkostninger fordelt på formål, 2023, mio. kr.

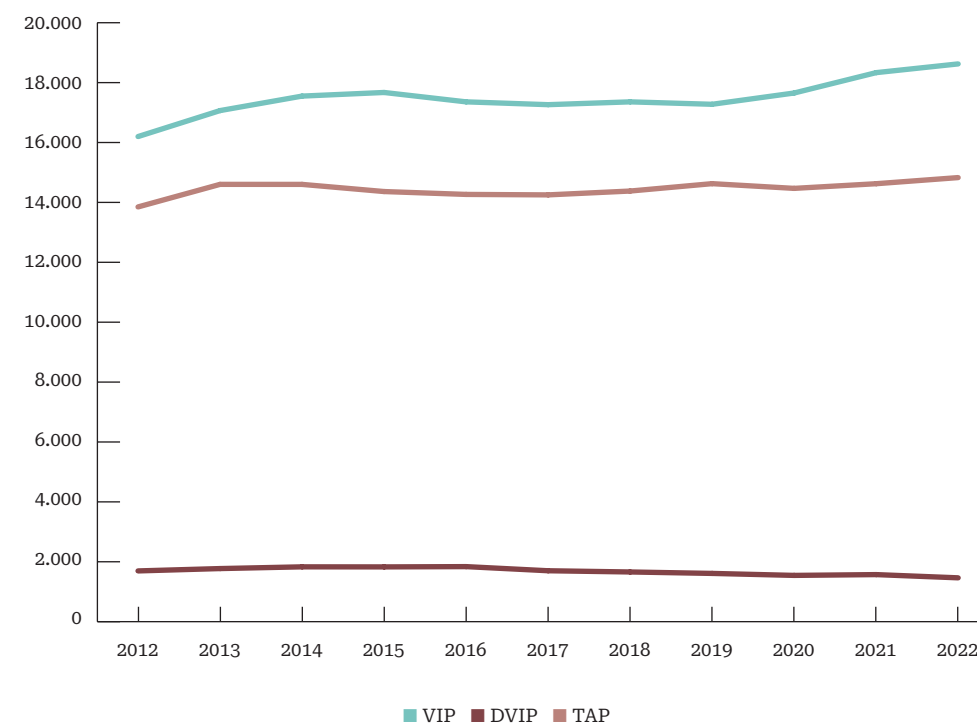
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Anmærkning: Opgørelsen omfatter ikke universiteternes finansielle omkostninger. Figuren er ikke direkte sammenlignelig med figur 5.1, da omkostninger og indtægter ikke kan fordeles på samme formål. F.eks. findes der ikke specifikke indtægter til generelle fællesomkostninger.

UNIVERSITETERNES PERSONALE

I 2022 havde universiteterne ansatte svarende til 34.927 årsværk. Heraf var 18.633 videnskabeligt instruktivt personale (VIP), 1.455 årsværk var deltids VIP, og 14.839 var teknisk administrativt personale (TAP). Siden 2013 er antallet af TAP-årsværk steget med 1,6 procent, mens antallet af VIP-årsværk er steget med 9 procent. Antallet af deltids-VIP er faldet med 18 procent siden 2013.

Figur 5.6 Udviklingen i antal ansatte på universiteterne fordelt på personalekategori, opgjort i årsværk

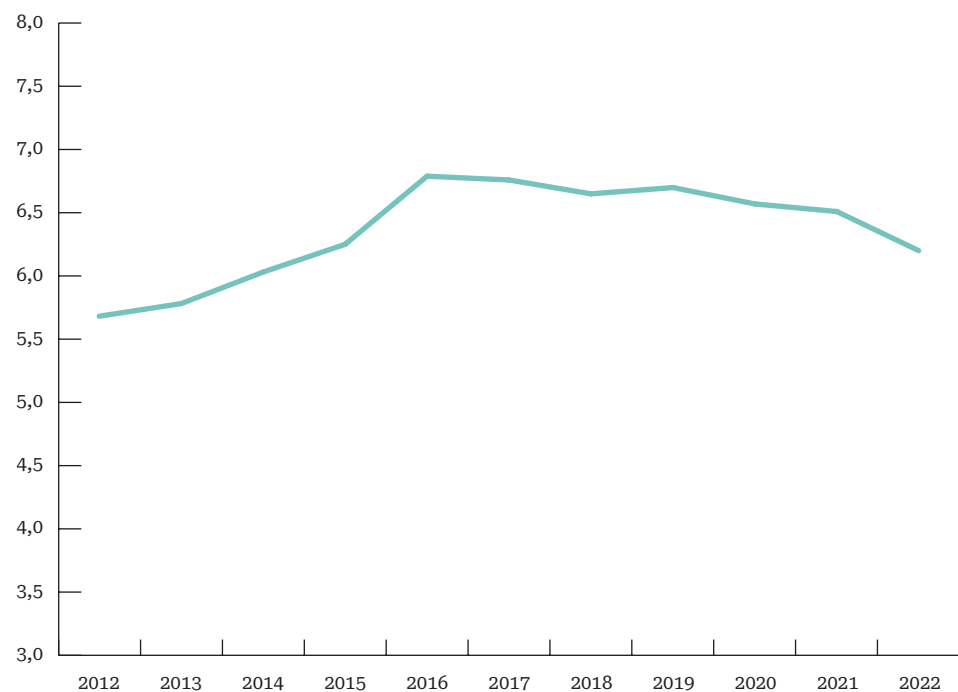
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel C: Personale, sektorniveau

Anmærkning: Personalet er opgjort i fuldtidsårsværk. Personaleopgørelsen i Danske Universiteters Statistiske Beredskab er opgjort på formål, svarende til den ny fælles kontoplan fra 2021. Bagvedliggende tal findes i appendiks.

UNIVERSITETERNES PERSONALE

Antallet af studerende pr. forsker og underviser var i 2012 på 5,7 studerende pr. ansat VIP-årsværk. Frem mod 2016 steg antallet til 6,8 studerende, mens det i 2022 var faldet til 6,2 studerende pr. videnskabeligt instruktivt personaleårsværk.

Figur 5.7 Udvikling i antal VIP-personaleårsværk pr. studenterårsværk, STÅ/VIP-ratio

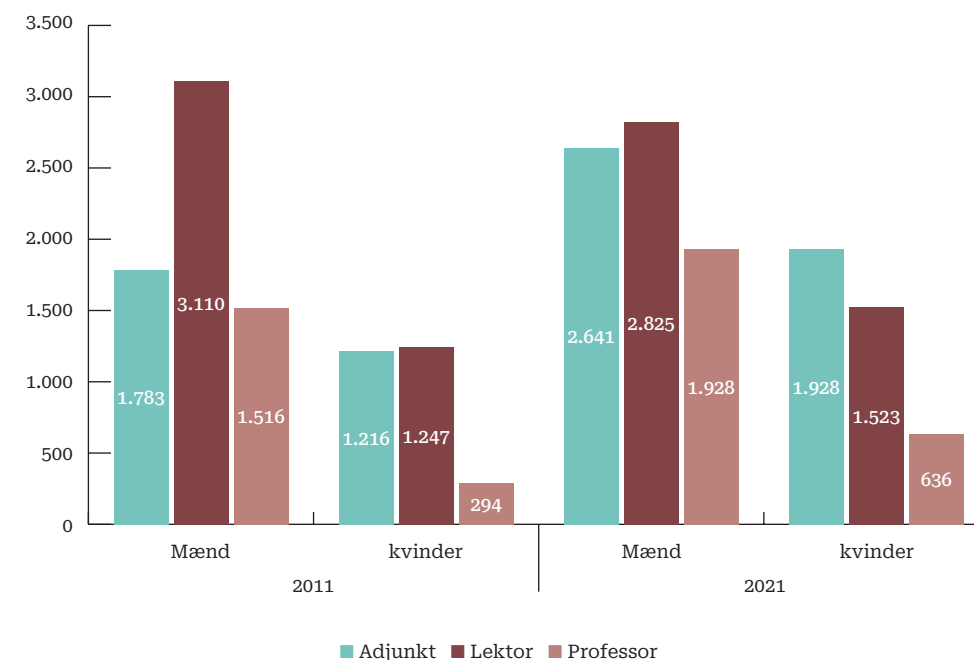
Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab, Tabel C: Personale, sektorniveau og tabel F: Studieaktivitet

Anmærkning: Både undervisnings- og forskningsårsværk er talt med i opgørelsen. Personale er opgjort i fuldtidsårsværk.

FORSKERE FORDELT PÅ KØN

Flertallet af videnskabeligt ansatte med forskningspligt er mænd. I alt var der 7.339 mandlige forskere mod 3.966 kvindelige forskere i 2021. Antallet af kvinder er vokset fra 2.757 i 2011, mens antallet af mandlige forskere også er vokset siden 2011, hvor der var 6.409 mandlige forskere ved universiteterne. Kvindelige forskere er særligt underrepræsenteret på professorniveau, hvor der ca. er tre gange så mange mænd som kvinder i professorstillinger, på trods af at antallet af kvindelige professorer er fordoblet siden 2011.

Figur 5.8 Videnskabeligt ansatte mænd og kvinder på universiteterne efter stillingskategori, 2011 og 2021

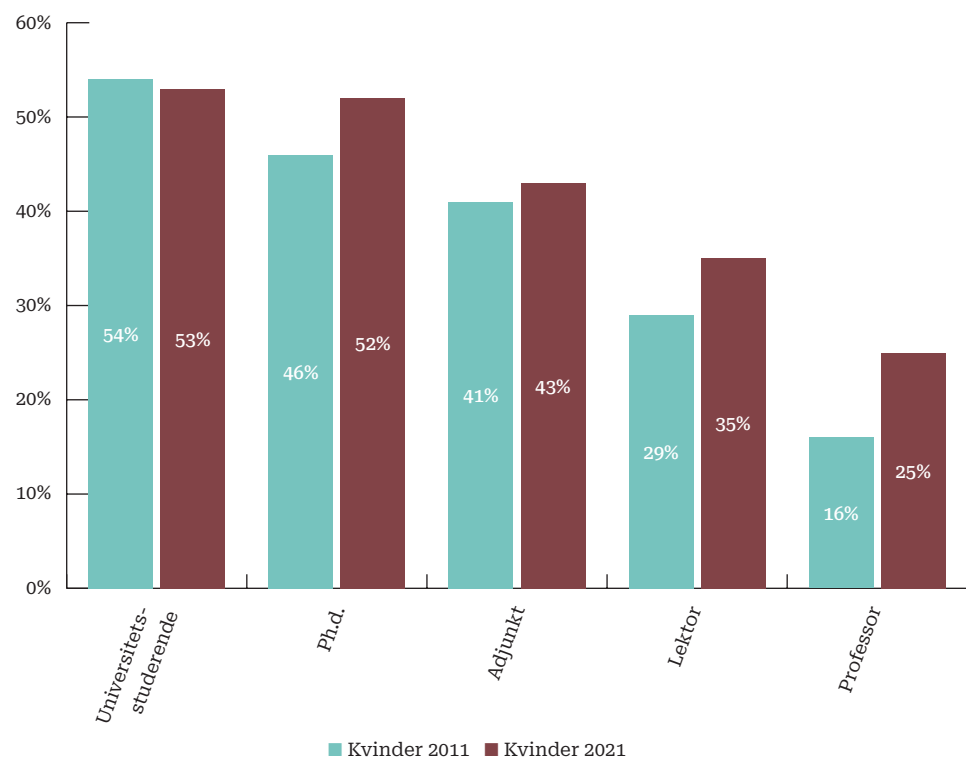
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Anmærkning: Grundet databrud i 2018 skal forskellene mellem 2011 og 2021 tolkes med forsigtighed, fordi nogle universiteter har medtalt deltidsstillinger før 2018.

FORSKERE FORDELT PÅ KØN

Blandt studerende på universiteterne og ph.d.-uddannelserne har der været en ligelig kønsfordeling. Men for videnskabeligt ansatte på universiteterne er der overvægt af mænd, særligt blandt professorer og lektorer. Siden 2011 er andelen af kvinder dog steget på lektor- og professorniveau, hvor andelen af kvinder blandt lektorer er steget fra 29 til 35 procent og fra 16 til 25 procent for professorstillinger.

Figur 5.9 Andel kvinder blandt studerende, ph.d.-er, og videnskabeligt ansat personale

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Anmærkning: Grundet databrud i 2018 skal forskellene mellem 2011 og 2021 tolkes med forsigtighed, fordi nogle universiteter har medtalt deltidsstillinger før 2018.

APPENDIKS

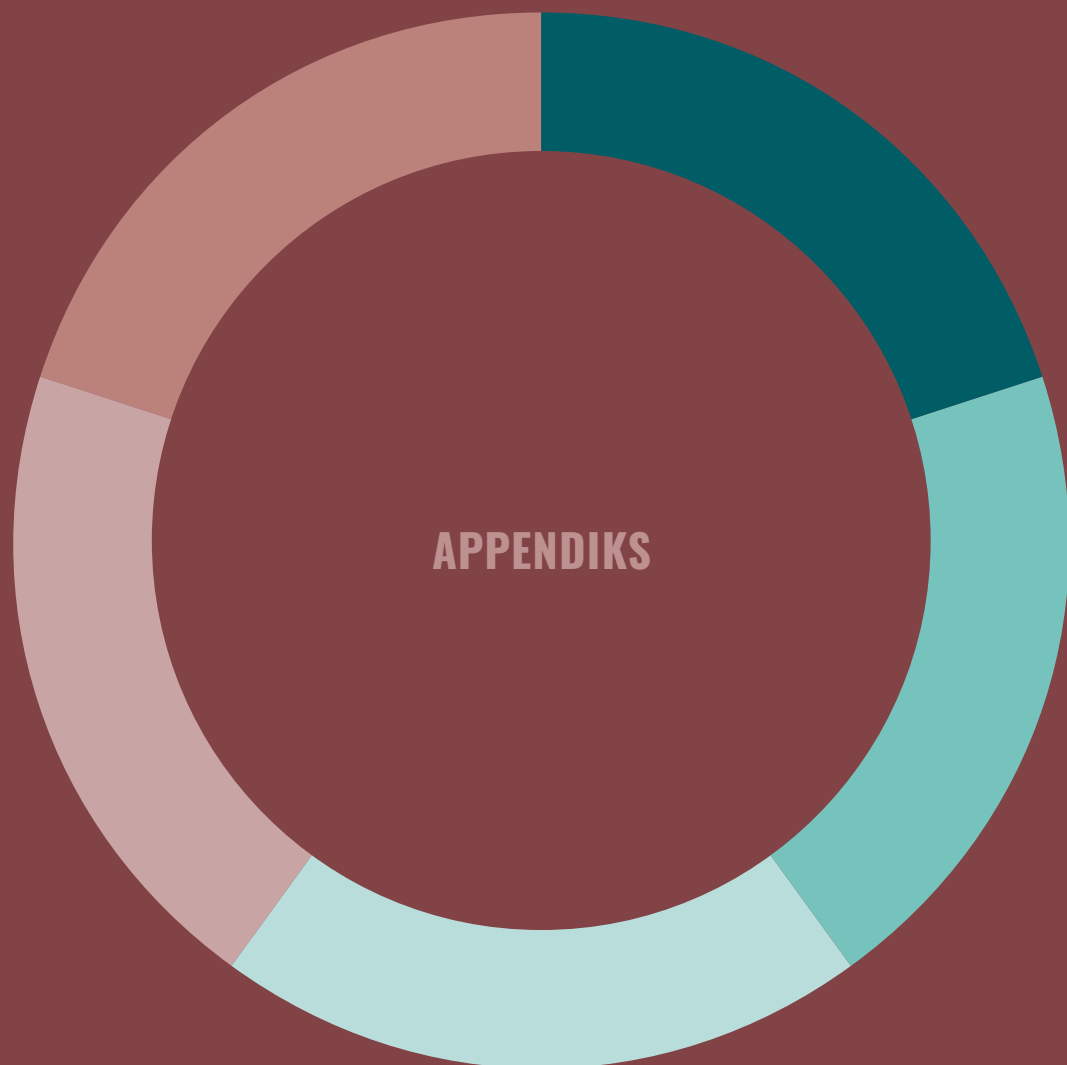
Her er samlet en række af de tabeller, der ligger bag udvalgte figurer i bogen. Fælles for tabellerne i dette appendiks er, at tabellerne ligger offentligt tilgængelige i Statistikbanken hos Danmarks Statistik eller i Danske Universiteters Statistiske Beredskab. Man kan søge tabellerne frem i Statistikbanken ved at søge på det tabelnavn, der er angivet i kilderne på de enkelte figurer.

UDDANNELSE

1.1-1.3: Bacheloroptag:

	2013	2014	2015	2016	2017
Humaniora	8.289	8.137	7.772	7.297	6.691
Samfundsvidenskab	10.548	10.665	10.492	10.253	10.006
Sundhedsvidenskab	2.917	3.129	3.095	3.137	3.157
Teknik og Naturvidenskab	9.915	9.732	9.899	10.130	10.339
I alt	31.669	31.663	31.258	30.817	30.193

2018	2019	2020	2021	2022	2023
6.227	6.177	6.156	5.528	4.862	4.786
10.103	10.130	10.485	10.075	9.232	9.825
3.189	3.284	3.211	3.196	3.042	3.135
10.435	10.282	11.337	10.207	9.196	9.705
29.954	29.873	31.189	29.006	26.332	27.451

1.4-1.6: Kandidatproduktion

	2013	2014	2015	2016	2017
Humaniora	3.982	4.389	4.692	6.292	6.035
Samfundsvidenskab	6.465	6.805	7.305	11.162	9.807
Sundhedsvidenskab	1.842	1.895	2.250	2.909	2.957
Teknik og Naturvidenskab	3.751	4.147	4.733	5.580	5.668
I alt	16.040	17.236	18.980	25.943	24.467

2018	2019	2020	2021	2022	2023
5.324	5.173	4.741	4.613	4.288	4.088
9.024	9.100	9.157	9.249	9.329	8.681
3.069	2.977	2.800	3.100	2.961	3.001
5.706	5.822	5.697	6.631	6.298	6.901
23.123	23.072	22.395	23.593	22.876	22.671

1.7: Bachelorproduktion fordelt på hovedområde

	2013	2014	2015	2016	2017
Humaniora	4.394	4.816	5.244	5.495	4.663
Samfundsvidenskab	6.499	6.873	6.770	7.487	7.002
Sundhedsvidenskab	2.362	2.272	2.317	2.576	2.335
Teknik og Naturvidenskab	4.158	4.751	5.281	5.849	5.597
I alt	17.413	18.712	19.612	21.407	19.597

2018	2019	2020	2021	2022	2023
4.448	4.316	4.151	4.097	3.706	3.762
7.211	7.245	7.493	7.603	7.428	7.625
2.331	2.432	2.377	2.640	2.328	2.517
5.741	5.914	6.251	6.649	6.475	6.889
19.731	19.907	20.272	20.989	19.937	20.793

1.8: Optag på universiteternes kandidatuddannelser, fordelt på hovedområde

	2013	2014	2015	2016	2017
Humaniora	6.350	6.176	6.187	6.231	6.083
Samfundsvidenskab	9.341	9.748	9.582	10.400	10.281
Sundhedsvidenskab	2.906	2.906	3.077	3.330	3.224
Teknik og Naturvidenskab	5.531	6.004	6.251	6.877	6.998
I alt	24.128	24.834	25.097	26.838	26.586

2018	2019	2020	2021	2022	2023
5.641	5.471	5.051	4.901	4.648	4.858
10.475	9.855	10.443	9.758	9.607	10.222
3.251	3.315	3.157	3.368	3.104	3.243
6.985	7.145	7.409	8.024	7.417	8.173
26.352	25.786	26.060	26.051	24.776	26.496

1.9: Rekruttering til universiteternes kandidatuddannelser, fordelt på universiteter, 2023

	KU	AU	SDU	RUC
Andet	0	30	13	0
Bachelorer fra udlandet	1.123	667	651	341
Andre danske professionsbachelorer	186	907	574	296
Andre danske universitetsbachelorer	418	336	169	158
Egne professionsbachelorer	27	146	82	0
Egne universitetsbachelorer med retskrav	3.903	3.158	1.635	466
Egne universitetsbachelorer uden retskrav	353	399	424	179
I alt	6.010	5.643	3.548	1.440

AAU	DTU	CBS	ITU	Sektor
8	0	0	8	60
534	1.263	781	98	5.458
562	74	25	124	2.749
211	152	346	176	1.966
29	152	0	0	437
1.679	571	964	165	12.541
389	311	1.122	27	3.208
3.412	2.523	3.238	598	26.419

1.10: Rekruttering til universiteternes kandidatuddannelser, fordelt på hovedområde, 2023

	Sektor	Hum	Samf	Sund	Tek	Nat
Andet	60	12	30	10	0	8
Bachelor fra udlandet	5.458	639	1.965	287	1.664	903
Andre danske professionsbachelor	2.749	1.016	672	496	191	374
Andre danske universitetsbachelor	1.966	437	868	84	246	306
Egne professionsbachelor	437	22	29	0	265	21
Egne universitetsbachelor med retskrav	12.541	2.026	4.874	2.298	1.573	1.770
Egne universitetsbachelor uden retskrav	3.208	654	1.784	66	469	235
I alt	26.419	4.806	10.222	3.241	4.408	3.617

1.15: Udviklingen i førsteårsfrafaldet for universiteternes bacheloruddannelser

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Frafald på første år på bacheloruddannelser	16,3%	14,1%	13,0%	12,7%	14,1%	13,8%	12,8%

1.22: Optag på universiteternes erhvervskandidatuddannelser, fordelt på hovedområde

	2019	2020	2021	2022	2023
Humaniora	0	0	0	0	0
Samfundsvidenskab	299	357	388	399	421
Sundhedsvidenskab	65	105	82	74	97
Teknik og Naturvidenskab	17	35	56	52	54
I alt	381	497	526	525	572

FORSKNING

2.1+2.2: Det offentlige forskningsbudget

	2014	2015	2016	2017	2018
Finanslovsbevillinger (mio. kr.)	19.622	19.561	18.320	18.460	19.164
Internationale bevillinger i alt (mio. kr.)	1.922	2.014	1.964	2.130	2.250
EU-bevillinger (mio. kr.)	1.848	1.944	1.897	2.063	2.184
Bevillinger fra Nordisk Ministerråd (mio. kr.)	74	70	66	67	66
Kommunale og regionale midler (mio. kr.)	3.627	4.144	3.811	3.796	3.445
Danmarks Grundforskningsfond (mio. kr.)	524	508	454	453	473
Det offentlige forskningsbudget i alt (mio. kr.)	25.912	26.443	24.677	24.869	25.360
Offentlige bevillinger i pct. af BNP	1,09%	1,09%	0,98%	0,96%	0,98%

2019	2020	2021	2022	2023	2024
19.295	20.773	21.011	20.086	20.545	21.031
2.428	2.599	2.160	2.554	2.724	2.873
2.361	2.532	2.099	2.494	2.662	2.813
67	67	61	60	62	60
3.737	4.001	4.204	4.212	4.352	4.409
472	378	401	396	447	555
25.960	27.942	27.921	27.248	28.069	28.867
0,99%	1,07%	0,98%	0,90%	0,97%	0,98%

2.5: Universiteternes forskningsindtægter fra danske private kilder, i mio. kr.

	2012	2013	2014	2015	2016
Eksterne midler fra danske private kilder	1.859	1.896	2.008	2.260	2.340

2017	2018	2019	2020	2021	2022
2.623	3.066	3.489	3.734	3.908	4.371

2.7: Udvikling i universiteternes forskningsindtægter fordelt på kilder, indekseret (2012=100), opgjort i faste priser, t.kr.

	2012	2013	2014	2015	2016
Basistilskud	9.272.499	9.432.502	9.438.033	9.421.053	9.354.027
Eksterne midler fra danske offentlige kilder	3.990.606	4.130.363	4.224.803	4.235.326	4.129.579
Eksterne midler fra danske private kilder	1.858.667	1.896.443	2.008.307	2.259.582	2.340.269
Eksterne midler fra EU	757.492	875.943	936.999	975.290	1.020.769
Forskningsbaseret myndighedsbetjening	946.989	938.154	909.376	877.010	852.611

2017	2018	2019	2020	2021	2022
9.369.016	9.480.455	9.522.686	9.580.687	9.614.991	9.346.932
3.878.806	3.541.591	3.282.254	3.188.429	3.344.383	3.507.221
2.623.182	3.066.110	3.489.003	3.733.836	3.907.579	4.371.165
1.130.489	1.199.124	1.323.503	1.200.889	1.314.958	1.270.134
841.321	829.192	813.043	788.012	803.957	701.647

2.8: Basistilskuddets andel af universiteternes forskningsindtægter, opgjort i faste priser, t.kr.

	2012	2013	2014	2015	2016
Basistilskud	9.272.499	9.432.502	9.438.033	9.421.053	9.354.027
Forskningsindtægter fra basismidler og eksterne midler til forskning	16.303.258	16.791.224	17.072.617	17.389.377	17.294.914
Andel basistilskud	56,88%	56,18%	55,28%	54,18%	54,09%

2017	2018	2019	2020	2021	2022
9.369.016	9.480.455	9.522.686	9.580.687	9.614.991	9.346.932
17.536.128	17.820.077	18.224.647	18.300.130	18.808.764	19.028.119
53,43%	53,20%	52,25%	52,35%	51,12%	49,12%

2.9: Universiteternes indtægter fra forskningsbaseret myndighedsbetjening, i mio. kr.

	2012	2013	2014	2015	2016
Tilskud til forskningsbaseret myndighedsbetjening	947	938	909	877	853

2017	2018	2019	2020	2021	2022
841	829	813	788	804	702

2.10+2.11: Udvikling i tilgangen til ph.d.-uddannelser

	2012	2013	2014	2015	2016
Humaniora	162	239	206	163	165
Samfundsvidenskab	348	307	246	211	201
Sundhedsvidenskab	710	846	829	761	826
Teknik og Naturvidenskab	1.184	1.182	1.148	1.149	1.027
I alt	2.404	2.574	2.429	2.284	2.219

2017	2018	2019	2020	2021	2022
189	183	162	126	121	122
264	246	242	224	228	195
757	789	817	918	906	916
1.129	1.180	1.139	1.263	1.265	1.222
2.339	2.398	2.360	2.531	2.520	2.455

2.12-2.13: Udvikling i antal tildelte ph.d.-grader

	2012	2013	2014	2015	2016
Humaniora	115	148	177	158	195
Samfundsvidenskab	173	196	187	218	263
Sundhedsvidenskab	461	613	732	672	708
Teknik og Naturvidenskab	856	941	1.040	1.022	1.102
I alt	1.605	1.898	2.136	2.070	2.268

2017	2018	2019	2020	2021	2022
179	144	157	125	124	135
223	226	187	192	177	193
740	717	732	676	673	751
997	1.001	1.016	879	939	911
2.139	2.088	2.092	1.872	1.913	1.990

ARBEJDSMARKED

3.17: Andel på forskellige uddannelsesniveauer i arbejdsstyrken, opgjort efter højest fuldførte uddannelse

	2012	2013	2014	2015	2016
H10 Grundskole	407.861	392.374	377.608	370.643	370.532
H20 Gymnasiale uddannelser	166.060	167.330	171.308	177.857	185.792
H30 Erhvervsfaglige uddannelser	935.721	924.461	921.093	915.744	915.855
H40 Korte videregående uddannelser, KVVU	139.044	141.155	143.885	147.084	150.606
H50 Mellemlange videregående uddannelser, MVU	421.424	426.477	434.469	444.869	456.248
H60 Bacheloruddannelser, BACH	29.957	30.741	31.933	33.782	35.688
H70 Lange videregående uddannelser, LVU	248.406	258.748	271.092	286.983	306.701
H80 Ph.d. og forskeruddannelser	20.525	22.480	24.893	27.037	29.145
I alt	2.368.998	2.363.766	2.376.281	2.403.999	2.450.567

2017	2018	2019	2020	2021	2022
370.003	362.470	355.823	343.533	343.824	340.654
193.991	200.548	206.722	210.241	216.101	224.039
916.076	913.315	904.644	892.051	888.167	891.087
154.581	157.991	161.175	162.172	165.750	171.829
465.651	475.936	487.414	493.948	504.692	525.528
36.893	38.214	39.632	42.954	44.614	46.729
324.214	340.578	357.562	371.858	389.582	409.378
30.841	32.466	33.369	35.083	36.978	39.390
2.492.250	2.521.518	2.546.341	2.551.840	2.589.708	2.648.634

STUDENTERMOBILITET OG INTERNATIONALISERING

4.5: Udenlandske studerende på hele uddannelser, der selv betaler for deres universitetsuddannelse i Danmark

	2013	2014	2015	2016	2017
Antal udenlandske selvbetalere	693	730	919	1.069	1.402

2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.719	1.752	1.798	1.963	2.352	2.957

4.9: Andel af indvandrere blandt personer med ph.d.-uddannelse og lange videregående uddannelser i den danske befolkning

	2013	2014	2015	2016	2017
LVU, Personer med dansk oprindelse	259.560	268.445	278.153	292.202	305.242
LVU, Indvandrere	43.018	49.861	59.995	70.134	75.158
Ph.d., Personer med dansk oprindelse	18.522	19.748	20.917	22.103	23.284
Ph.d., Indvandrere	5.978	7.584	9.124	10.794	11.478

2018	2019	2020	2021	2022	2023
317.319	330.010	341.865	354.401	365.685	376.917
79.529	82.775	82.031	87.133	95.688	101.224
24.315	24.529	25.603	26.577	27.428	28.233
12.233	13.051	13.416	14.634	17.348	17.855

4.10: Antal indgående og udgående studerende

	2013	2014	2015	2016	2017
Antal udgående studerende	6.771	7.983	7.625	8.566	8.133
Antal indgående studerende	5.810	5.955	5.340	5.752	5.777

2018	2019	2020	2021	2022	2023
7.920	8.252	6.683	2.853	5.347	7.086
5.891	5.913	4.968	2.912	5.528	6.297

4.11: Udvekslingsstuderende i Danmark efter oprindelse og uddannelsesniveau

Bacheloruddannelser

	2013	2014	2015	2016	2017
Norden	175	157	105	88	100
Øvrige Europa	1.491	1.119	913	1.006	1.157
Afrika	13	16	11	7	10
USA/Canada	503	598	311	434	420
Latinamerika/Caribien	87	92	58	71	81
Asien	463	453	287	410	436
Australien/New Zealand/Stillehavsøer	137	159	109	125	128

2018	2019	2020	2021	2022	2023
136	79	85	30	178	206
1.366	1.118	942	734	1.473	1.544
21	22	5	7	24	10
458	398	365	42	490	754
94	74	78	8	81	89
515	592	527	115	442	593
146	134	117	2	4	192

Kandidatuddannelser

	2013	2014	2015	2016	2017
Norden	281	329	313	307	318
Øvrige Europa	2.905	2.752	2.489	2.199	1.698
Afrika	29	18	18	9	14
USA/Canada	566	634	713	753	557
Latinamerika/Caribien	78	87	71	52	61
Asien	475	476	518	456	359
Australien/New Zealand/Stillehavsøer	173	215	231	241	214

2018	2019	2020	2021	2022	2023
338	377	290	170	194	238
1.838	1.981	2.146	1.453	1.349	1.254
6	12	19	8	5	10
670	755	619	28	57	267
44	78	99	53	17	49
484	513	526	79	143	201
275	268	258	7	1	114

4.12: Danske udvekslingsstuderende i udlandet, fordelt på hovedområde og uddannelsesniveau, 2019-2023

		Humaniora	Samfundsvidenskab	Sundhedsvidenskab	Naturvidenskab	Teknisk videnskab
2019	Bachelor	1.107	1.684	26	321	389
	Kandidat	643	2.236	257	552	726
2020	Bachelor	862	1.653	24	297	415
	Kandidat	536	1.762	210	400	632
2021	Bachelor	301	430	11	56	67
	Kandidat	236	781	48	92	339
2022	Bachelor	666	1.188	23	161	209
	Kandidat	350	1.378	105	222	510
2023	Bachelor	916	1.846	25	357	411
	Kandidat	408	1.894	188	339	714

ØKONOMI OG PERSONALE

5.1: Universiteternes indtægter 2022, mia. kr.

	mia. kr.
Heltidsuddannelse	8,1
Basismidler til forskning	9,3
Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed	9,7
Forskningsbaseret myndighedsbetjening	0,7
Salg af varer og tjenester	1,7
Andre tilskud og indtægter	2,2
Finansielle poster	-0,6
I alt	31,2

5.6: Udviklingen i antal ansatte på universiteterne fordelt på personalekategori, opgjort i årsværk

	2012	2013	2014	2015	2016
VIP	16.186	17.061	17.549	17.671	17.355
DVIP	1.699	1.782	1.843	1.841	1.851
TAP	13.837	14.607	14.606	14.362	14.264
I alt	31.722	33.450	33.997	33.874	33.470

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	17.260	17.355	17.273	17.653	18.339	18.633
	1.705	1.662	1.611	1.541	1.569	1.455
	14.248	14.379	14.631	14.470	14.629	14.838
I alt	33.213	33.396	33.515	33.663	34.536	34.927

NØGLEBEGREBER

BALANCE I UDVEKSLINGEN

Uddannelses- og Forskningsministeriet har haft en målsætning om, at der i perioden 2013-2016 skulle være balance i udvekslingen. Således skulle Danmark sende lige så mange studerende på studieophold i udlandet, som der blev modtaget udenlandske studerende på studieophold i Danmark.

BARCELONA-MÅLSÆTNINGEN

Barcelona-målsætningen udspringer af et EU-topmøde afholdt i Barcelona i marts 2008. Her forpligtede EU-landene sig til samlet set at investere mindst tre procent af BNP i forskning, heraf én procent i offentlig forskning. I Danmark har dette medført, at skiftende regeringer har overtaget målsætningen forholdsvis direkte, således at Danmark skal investere minimum én procent af BNP i forskning. Skiftende regeringer har ligeledes forpligtet sig til, at de samlede private og offentlige investeringer i forskning, svarer til minimum tre procent af BNP.

BASISMIDLER

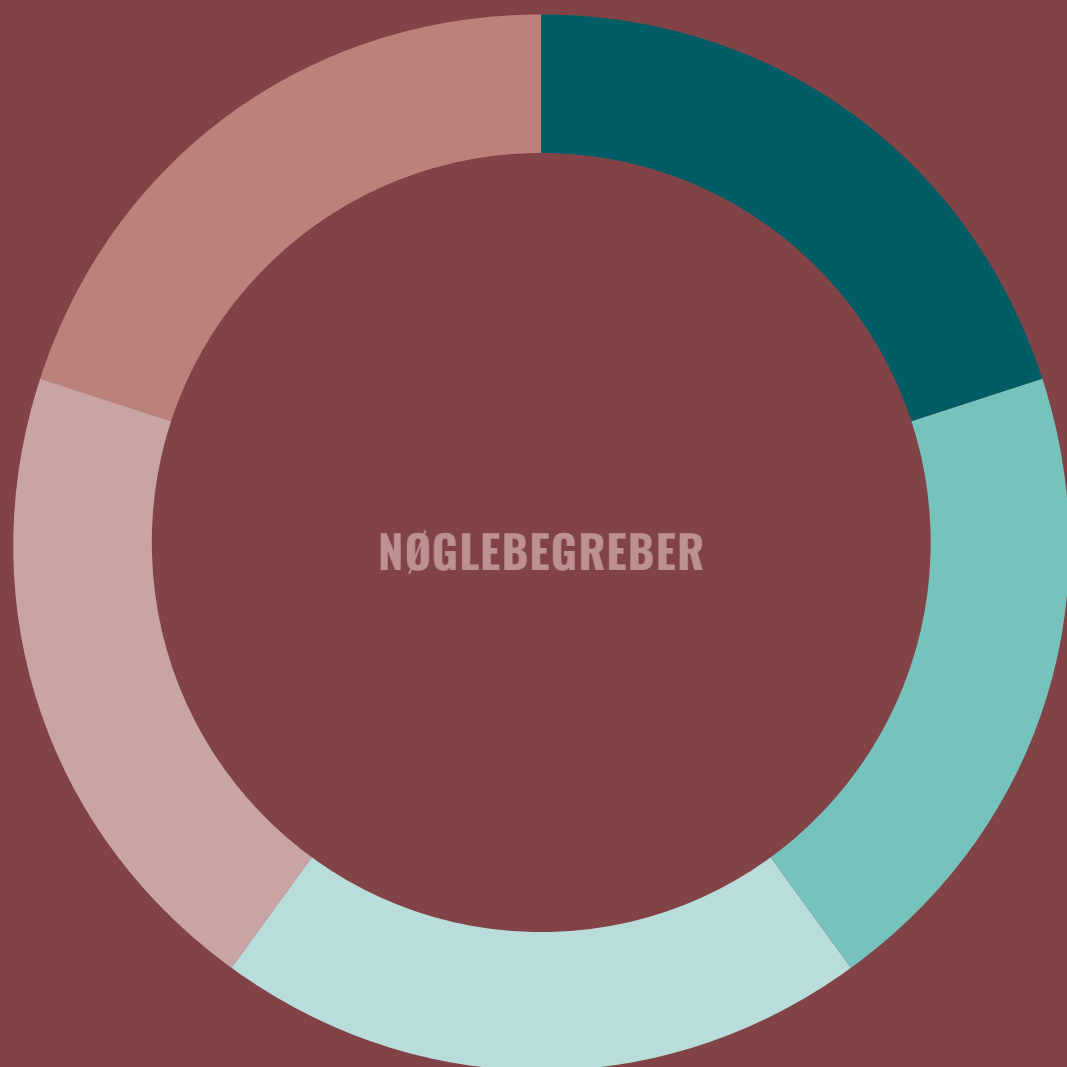
Basismidler er et politisk fastsat beløb fra finansloven, der fordeles efter en historisk fordelingsnøgle i kombination med 45-20-25-10 model: 45 procent som uddannelsesbevilling, 20 procent som tilskudsfinansiering, 25 procent efter forskningspublicering og 10 procent efter ph.d.-afhandlinger. De 25 procent, der fordeles efter forskningspublicering er fastlåst, da Folketinget har valgt at forenkle modellen.

BRUTTOLEDIGHED

Ledighed i denne publikation opgøres som bruttoledigheden. Bruttoledigheden er til forskel fra nettoledigheden inklusive personer på dagpenge eller kontanthjælp, der er i aktivering – inklusive personer i løntilskudsjob. Ledigheden baserer sig på registeropgørelser og dermed kræves det, at personer melder sig ledige for at tælle med i opgørelserne. Personer, der ikke er meldt ledige, men ønsker et job tæller ikke med som ledige i de registerbaserede opgørelser.

ENGELSKSPROGEDE STUDERENDE

Engelsksprogede studerende er udenlandske studerende på kandidatuddannelser ved et dansk universitet. De engelsksprogede studerende er defineret ved ikke at have et statsborgerskab i et af de nordiske lande. Yderligere har engelsksprogede studerende ikke gået i grundskole eller på en ungdomsuddannelse i Danmark.

ENHEDSBEVILLINGERNE

Dette er betegnelsen for universiteternes uddannelsestilskud pr. årsstuderende. Tallet udregnes hvert år i finansloven. Helt konkret er der tale om det samlede uddannelsestilskud til heltidsuddannelser divideret med det samlede antal studenterårsværk på heltidsuddannelser.

FORSKNINGSBASERET UNDERVISNING

Kravet om, at universiteterne skal give forskningsbaseret uddannelse indtil højeste internationale niveau, er skrevet ind i universitetsloven. I praksis vælger universiteterne selv, hvilken definition de tager udgangspunkt i. I de fleste tilfælde er det centrale, at en andel af underviserne på uddannelserne har afsluttet en forskeruddannelse og er forskningsaktive. Målet er blandt andet, at de studerende får tilknytning til et aktivt forskningsmiljø samtidig med, at indholdet af undervisningen er så aktuelt som muligt.

FORSKNINGSSAMARBEJDSAFTALER

En forskningssamarbejdsaftale er en aftale, et universitet indgår med en ekstern part. Således kan universiteterne blandt andet arbejde sammen med private virksomheder, forskningsråd eller fonde i udvikling af ny forskning. En forskningssamarbejdsaftale er fordelagtig for begge parter, idet virksomhederne får adgang til den nyeste viden, mens universiteterne får indblik i virksomhedernes praktiske virkelighed.

HORIZON EUROPE

Horizon Europe er navnet på EU's niende rammeprogram for forskning og innovation. Horizon Europe indeholder tre søjler, hvori der uddeles midler til de bedst egnede forskningsansøgninger vurderet ift. videnskabelig topkvalitet, industrielt lederskab og samfundsudfordringer. Rammeprogrammet har et budget på ca. 715 mia. kr. i perioden 2021-2027. Horizon Europe afløser EU's ottende rammeprogram Horizon 2020.

HOVEDOMRÅDER

Hovedområder betegner de overordnede forskningsfællesskaber, der er på universiteterne. Der er mange måder at definere dem på – ofte arbejder man dog med fem hovedområder: humaniora, naturvidenskab, samfundsvidenskab, sundhedsvidenskab og teknisk videnskab. I Danske Universiteters statistiske beredskab er teknisk videnskab og naturvidenskab slået sammen. I studietallene (tabel F, G og H) opgøres teknisk videnskab og naturvidenskab særskilt fra år 2020. Desuden er der tale om universiteternes egne definitioner af hovedområder, og den divergerer fra Danmarks Statistiks definitioner.

LICENS-, SALGS- OG OPTIONSAFTALER

Licens-, salgs- og optionsaftaler er forskellige modeller for formidling af patenter mellem universiteter og eksterne aktører. Universiteterne indgår aftaler med

virksomheder mv., som enten får licens til et patent, køber ejendomsretten til et patent eller får ret til at indgå en licens- eller salgsaftale på et senere tidspunkt.

NYT BEVILLINGSSYSTEM

Fra 2019 indføres et nyt bevillingssystem til de videregående uddannelser. I det nye system indføres et grundtilskud, der dækker omtrent 25 pct. af uddannelsesbevillingen. Der indføres også et aktivitetstilskud, som forventes at dække 67,5 pct. Bevillingerne vil stadig hænge sammen med, hvor mange der uddannes fra institutionerne ligesom med det tidligere taxametersystem. De resterende uddannelsesbevillinger vil blive fordelt ud fra kandidaternes beskæftigelsesgrad efter endt uddannelse og resultatet af en undersøgelse af læringstilgange på uddannelserne. Flere detaljer om det nye bevillingssystem kan findes på *ufm.dk*

NYUDDANNEDE

Flere af opgørelserne i denne publikation omhandler nyuddannedes arbejds-markedsforhold efter endt uddannelse. Opgørelserne af sektor- og arbejdsmarkeds-tilknytning er fra Danmarks Statistiks database over befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet (RAS). Denne database opgør befolkningens arbejdsmarkeds-tilknytning i uge 48. Nyuddannede er ift. denne opgørelse derfor personer, der er dimitteret i løbet af det forrige kalenderår. Således varierer tiden indtil måle-tidspunktet i RAS fra 11 til 23 måneder for forskellige individer, når der måles arbejdsmarkedsforhold i året efter dimission.

OPTAG

Hvert år optages nye studerende på universiteternes bacheloruddannelser – de studerende får svar på deres ansøgninger ultimo juli. Optaget sker gennem Den Koordinerede Tilmelding (KOT), som hører under Uddannelses- og Forskningsministeriet. Tallene for sommerens optag er dog i højere grad et udtryk for antallet af tilbudte pladser pr. uddannelse end et udtryk for det reelle optag. Der sker en stor flytning af studerende i løbet af månederne efter juli-optaget, og der optages studerende, som i første omgang ikke blev tilbudt plads. Derfor opgør universiteterne også optaget en måned efter 1. semester er gået i gang. Universiteternes bacheloroptag er opgjort som summen af studiestartere 1. marts og 1. oktober i året, der er optaget gennem Den Koordinerede Tilmelding. Universiteternes professionsbachelor er inkluderet. Universiteternes kandidatoptag er opgjort som antal optagne i perioden 1. oktober året før til 30. september i året.

PERSONALEÅRSVÆRK

Betegnelsen dækker over arbejdsmængden for de universitetsansatte. Eksempelvis vil to forskere ansat på halvtid tilsammen bidrage med ét årsværk. Et årsværk opgøres til 1924 arbejdstimer om året.

PH.D.-LØFTET

I forbindelse med Globaliseringsaftalen fra 2006 blev det bl.a. besluttet at øge ph.d.-optaget. Universiteterne indskriver derfor i dag væsentligt flere ph.d.-studerende end i 2006.

PRODUKTION

Produktion refererer til antallet af studerende, som afslutter en uddannelse. Et års samlede bachelorproduktion henviser til antallet af studerende, som færdiggør en bacheloruddannelse i perioden 1. oktober året før til og med 30. september i året. Ligeledes gælder det for kandidatuddannelserne.

SPINOUT

En spin out-virksomhed er en selvstændig virksomhed, som udspringer af et patent eller en patentansøgning, der er baseret på forskning fra et universitet. Oprettelse af spin out-virksomheder er enten baseret på formelle aftaler udformet på forskningsinstitutionen eller en formel aftale mellem institutionen og forskeren, som giver forskeren ret til at anvende forskningen i oprettelse af en selvstændig virksomhed mod et aftalt vederlag.

STUDENTERÅRSVÆRK (STÅ)

Studererårsværk benyttes til at beskrive de studerendes aktivitetsniveau. Ét studenterårsværk dækker over et fuldtidsstudium, og den samlede STÅ-produktion dækker derfor over det samlede antal af studenterårsværk. Eksempelvis vil to studerende, der består halvdelen af deres eksaminer, tilsammen producere ét studenterårsværk.

TAXAMETER

Universiteterne modtager de fleste af deres uddannelsesbevillinger gennem taxametertilskud pr. studenterårsværk (aktivitetstilskud). Dvs. at for hver gang der gennemføres et studenterårsværk, så tildeles uddannelsen midler efter taxameteret. Der er tre forskellige takster, som bevillingerne tildeles ud fra. Hver uddannelse er indplaceret på en af de tre takster:

Heltidstakst 1: 35.600 kr.

Heltidstakst 2: 50.700 kr.

Heltidstakst 3: 74.100 kr.

(jf. Finanslov 2024)

Typisk er de tekniske, naturvidenskabelige og sundhedsvidenskabelige uddannelser på det høje taxameter, mens de samfundsvidenskabelige og humanistiske uddannelser har de lavere satser.

TILGANG

Ofte benyttes begrebet tilgang om antallet af personer, som begynder på en uddannelse. For eksempel benyttes begrebet af Uddannelses- og Forskningsministeriet i dimensioneringsmodellen vedr. de videregående uddannelser. Dette gøres, fordi man medtager alle de personer, som indskrives på en uddannelse i løbet af studieåret. Desuden opgøres tilgangen også for kandidatuddannelser, hvilket ikke kan gøres vha. KOT, da optaget på kandidatuddannelserne håndteres af institutionerne.

UDFLYTNING

Regeringen indgik i foråret en aftale, der pålægger universiteterne enten at lukke eller udflytte uddannelsespladser. I alt skal universiteterne enten nedskalere eller udflytte 5,7 procent af uddannelsespladserne i 2030.

UDVEKSLINGSSTUDERENDE

Studerende, der læser en del af deres uddannelse i et andet land, er at betragte som udvekslingsstuderende. Ofte læser studerende kun et enkelt semester i et andet land, men i enkelte tilfælde læser den studerende i en længere periode i udlandet.

UNIVERSITETSANSÆTTELSER

VIP – VIP er forkortelsen for videnskabeligt instruktivt personale. Her finder man bl.a. professorer, lektorer, adjunkter og postdoc'er.

DVIP – DVIP er forkortelsen for deltidsansat videnskabeligt instruktivt personale. I denne kategori er bl.a. ekstern lektor, undervisningsassistent og censor, men begrebet favner bredt.

TAP – TAP er forkortelsen for teknisk administrativt personale. TAP er en bred kategori, hvor man bl.a. finder kontoransatte, håndværkere og laboranter.

Der kan læses mere om de otte danske universiteter på de enkelte universiteters hjemmesider:

Københavns Universitet, www.ku.dk

Aarhus Universitet, www.au.dk

Syddansk Universitet, www.sdu.dk

Roskilde Universitet, www.ruc.dk

Aalborg Universitet, www.aau.dk

Danmarks Tekniske Universitet, www.dtu.dk

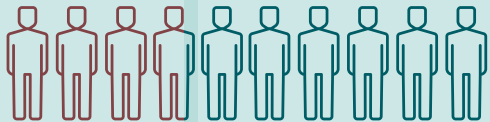
Copenhagen Business School, www.cbs.dk

IT-Universitetet i København, www.itu.dk

Danske Universiteter er de otte danske universiteters samarbejdsorganisation, der fremmer universiteternes samarbejde, synlighed og gennemslagskraft.

Danske Universiteter arbejder for at sikre, at universiteterne har gode vilkår for at løfte deres samfundsansvar: forskning, forskningsbaseret uddannelse og videndeling. Danske Universiteter er mødested for universiteternes ledelser og medarbejdere, som i Danske Universiteter kan drøfte universiteternes fælles problemer, tage fælles initiativer og repræsentere de danske universiteter over for politikere, ministerier og samarbejdspartnere. Danske Universiteters talsperson er rektor Brian Bech Nielsen, der er forperson for Rektorkollegiet.

DET OFFENTLIGE ARBEJDSMARKED

127.400

KANDIDATDIMITTENDER BESKÆFTIGET I DEN OFFENTLIGE SEKTOR
– HERAF I BRANCHERNE:

OFFENTLIG
ADMINISTRATION,
FORSVAR OG
POLITI

41.200

UNDERVISNING

35.500

SUNDHED OG
SOCIALVÆSEN

31.200

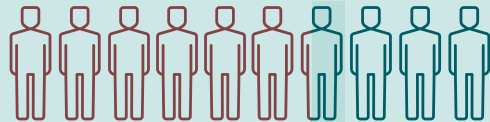
ANDRE
BRANCHER

19.400

Mere end 6 ud af 10 universitetskandidater er beskæftiget i den private sektor. For kandidater, der er beskæftiget i det private erhvervsliv, er flest beskæftiget inden for branchen vidensservice. Kandidatuddannede i den offentlige sektor fordeler sig primært på brancherne offentlig administration, forsvar og politi, undervisning samt sundhed og socialvæsen. Opgørelsen er for 2022, og er kun for kandidater uddannet ved de otte danske universiteter.

DET PRIVATE ARBEJDSMARKED

208.400

KANDIDATDIMITTENDER BESKÆFTIGET I DEN PRIVATE SEKTOR
– HERAF I BRANCHERNE:

VIDENSERVICE

52.000

INFORMATION OG
KOMMUNIKATION

29.700

INDUSTRI

28.700

HANDEL

21.800

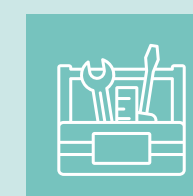
SUNDHED OG
SOCIALVÆSEN

18.300

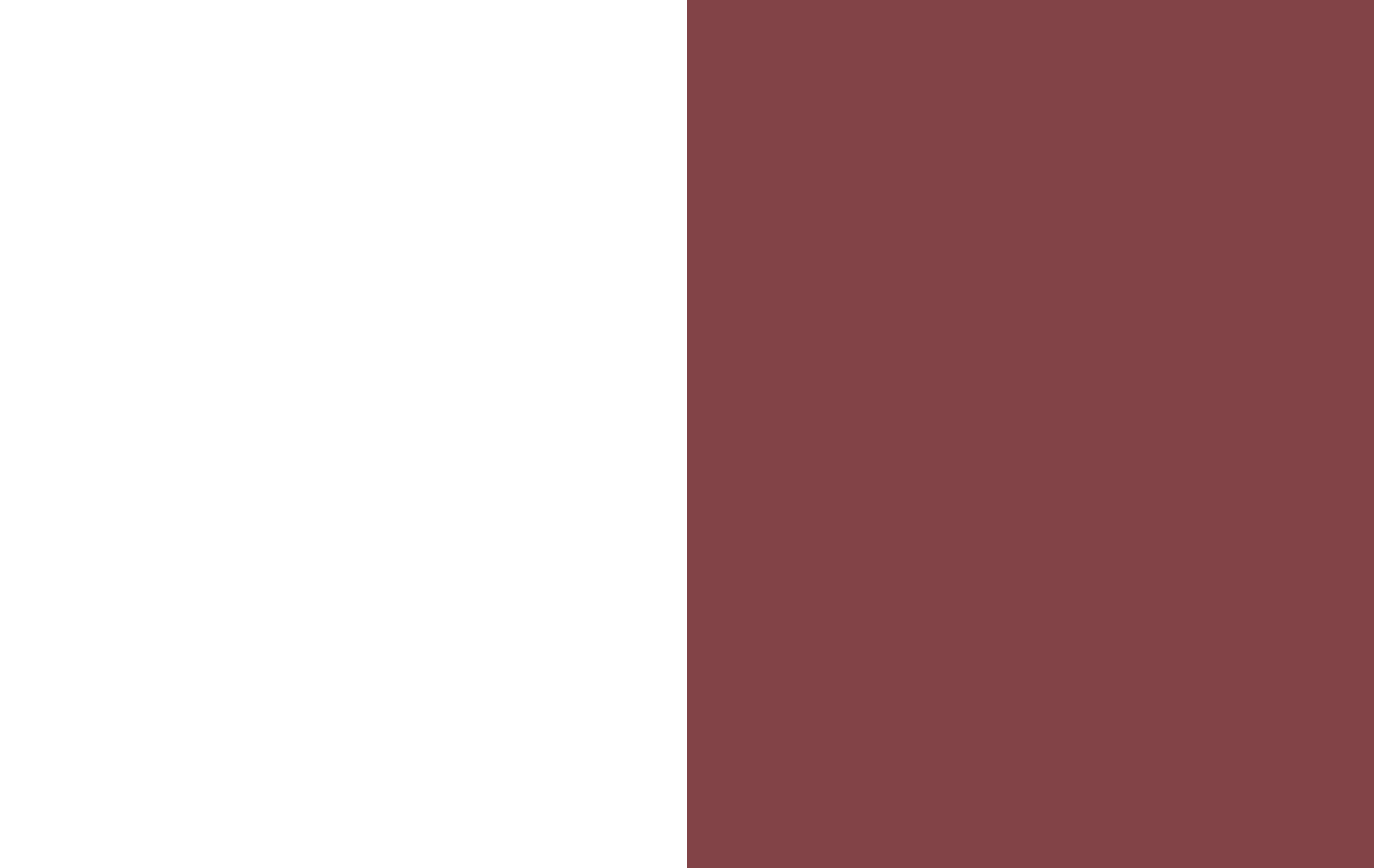
FINANSIERING
OG FORSIKRING

18.300

ANDRE
BRANCHER

39.600

TAL OM DANSKE UNIVERSITETER 2023

Uddannelse: Optaget på universiteternes bacheloruddannelser er faldet. På det humanistiske hovedområde er optaget faldet med 42 procent gennem den seneste 10-årige periode. Samtidig udgør de tekniske, naturvidenskabelige og sundhedsvidenskabelige uddannelser en større andel af bacheloroptaget end tidligere.

Forskning: Danmark hjemtager flest midler pr. indbygger fra European Research Council (ERC), hvor ansøgerne alene vurderes ud fra forskningens kvalitet.

Arbejdsmarked: Mere end 6 ud af 10 kandidatdimittender er beskæftiget i den private sektor. De fleste i branchen vidensservice.

Studentermobilitet og Internationalisering: Antallet af udenlandske selvbetalere på de danske universitetsuddannelser er mere end tredoblet på ti år. Beskæftigelsesgraden for engelsksprogede kandidatdimittender i andet år efter dimission steg med 7,4 procentpoint for årgang 2020.

Økonomi og Personale: Næsten halvdelen af universiteternes omkostninger ligger inden for formålet forskning og udvikling.

Danske Universiteter

Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K
Tlf. (+45) 3336 9800
www.dkuni.dk